

Tradicionalno prvomajska Javorovica

Spomin na padli bataljon — Govoril Alojz Hren

JAVOROVICA — Čeprav se je leto prvomajsko jutro izkazalo v dež, se je na tradicionalni svečanosti na Javorovici zbralo več sto ljudi. Krajevna skupnost Šentjernej, ki ta dan praznuje krajevni praznik, je tudi letos poskrbela za dobro organizacijo spominske slovesnosti na kraju, kjer je pred 42 leti padla večina borcev 4. bataljona Cankarjeve brigade.

Pri spominski veži na Javorovici, sicer odmaknjenem kraju, ki vse bolj postaja rekreacijsko središče širšega območja, je številnim svojem padlih borcev, preživelim borcev Cankarjeve brigade, pohodnikom in domačinom

● Lisca je bila tudi tokrat prizorišče tradicionalnega prvomajskega shoda. Slavnostni govornik je bil predsednik medobčinskega sveta SZDL Lado Močivnik. Novi predsednik občinske konference SZDL Janko Rebernik je podelil letošnja srebrna priznanja OF Ivanu Žveglju iz Podgorja, Jožetu Janežiču iz Malkovca, inž. Milanu Levstiku in Beti Logar iz Krmelja, Zvonku Kranjcu, inž. Stanetu Šešku ter Odru mladim iz Sevnice, Mariji Kužnik iz Stillesa in Dušan Lovrek iz vrst delavcev pri obrtnikih sta prejela srebrna znaka sindikatov, prejšnji predsednik občinskega sindikalnega sveta Milan Jazbec pa republiško priznanje. Koptarna je ob stoletnici prejela državno odlikovanje red dela s srebrnim vencem, državno odlikovanje je predsednica občinske skupščine Breda Miovič podelila Ivanu Liparju s Studenca.

spregovoril Zvonko Bambič, predsednik krajevne organizacije ZZZ NOV Šentjernej. Slavnostni govornik pa je bil generalmajor Alojz Hren. Ta je obudil spomine na grozotni dogodek v noči od 15. na 16. marec 1944, ko je 4. bataljon Cankarjeve brigade med prezimovanjem na Javorovici obkolilo 640 sovražnih vojakov, elitnih enot nemške SS, in presenetilo partizane v visokem snegu. V neenakem boju, kjer je prišlo 5 dobro opremljenih in spočitih sovražnikov na enega premeženega partizana, je padlo nad sto borcev, ostali pa so se prebili iz obroča večinoma ranjeni.

Govornik Hren je poudaril, da bi morali bogate izkušnje zmag in porazov iz NOB s pridom uporabljati pri utrjevanju splošnega ljudskega odpora. V kulturnem programu, ki so ga v dežju izvajali Šentjernejska godba, harmonikarji in recitatorji osnovne šole Šentjernej ter združena pevška zbor Orehovice in Šentjerneja, je bilo zaznati dobre priprave na slovesnost, ki iz leta v leto privablja množico ljudi. Javorovica ne bo pozabljena, da pa bi ji dali možnost razvoja v rekreacijsko središče v tem delu Gorjanec, si prizadeva prav skupnost borcev Cankarjeve brigade. Širši načrt za razvoj Javorovice se sicer uresničuje, žal pa ne tako hitro, kot so računali sprva.

R. B.

V NOVEM MESTU BO SPET ZLET BRATSTVA IN ENOTNOSTI

NOVO MESTO — Zlet bratstva in enotnosti že več desetletij povezuje dolenske občine s tremi hrvaškimi in prav toliko bosenskim regijami. Zletno srečanje mladih z vrsto prireditvami bo junija prihodnje leto v Novem mestu. Dolenjska metropola bo tako že tretjič gostitelj več tisoč mladincev, priprave na veliko manifestacijo, ki med drugim terja tudi prenovi portovalskega stadiona, pa so že stekle.

NA JAVOROVICI PO 42 LETIH — Tudi letos je bila osrednja prvomajska počastitev v novomeški občini na partizanski Javorovici, kjer se vsako leto spominjajo tragične usode 4. bataljona Cankarjeve brigade. Večsto obiskovalcem prireditve je govoril generalmajor Alojz Hren. (Foto: R. Bačer)

Delu vso čast in oblast

Na Debencu se je 1. maja zbralo več sto občanov, delavcev in mladine — Govornik Franc Hribar

DEBENEC — »Družbenoekonomski položaj delavca bomo v sistemu socialističnega samoupravljanja okrepiли tako, da se bo do kraja uveljavilo načelo »Delu čast in oblast!«. Z doslednim uveljavljanjem tega načela pa se bo okrepiło tudi zaupanje v politični sistem, kjer moramo težiti za tem, da bomo dosledno izpolnjevali sprejete naloge in spoštovali samoupravne dogovore in sporazume,« je dejal Franc Hribar, sekretar republiškega izvršnega sveta Zveze sindikatov na osrednji dolenski prvomajski proslavi na Debencu nad Mirno.

Poudaril je tudi pomen narodno-osvobodilne borbe, ko se je začela urediti naša pot v socializem. Hkrati smo lahko ponosni, da živimo v svobodni in neodvisni domovini. V letih po vojni je bilo veliko doseženega, zato sedaj nimajo prav tisti, ki vidijo zaradi zaostrenih razmer v gospodarstvu vse v črni barvi. Delavci so sposobni upravljati z družbenimi sredstvi, to je bilo že večkrat dokazano,

zato ni potrebno spreminjati sistema socialističnega samoupravljanja. Da so naši ljudje za ta sistem, je pokazala tudi množična udeležba na volitvah.

Na Debencu, kjer se je zbralo okoli 600 ljudi, med njimi tudi predstavniki pionirskih odredov, mladinskih aktivov in predstavniki družbenopolitičnih organizacij, je Franc Hribar podelil tudi letošnje srebrne znake Zveze sindikatov. Prejeli so jih Franc Borin iz IMV — tozd Tovarne opreme na Mirni, Miran Jurak iz Tesnil, Dušan Mežnaršič iz upravnih organov občinske skupščine Trebnje, Silva Korelec iz KPD Mirna in Matija Vidmar iz Mercatorja KIT Kmetijske zadruge Trebnje. Srebrni znak je prejela tudi osnovna organizacija v motelu Putnik.

V okviru že tradicionalnega prvomajskega srečanja na Debencu pa je bilo tekmovanje lokostrelcev in tovariško srečanje delavcev, ki je trajalo pozno v noč.

J. S.

Labodovo praznično darilo

Novi prostori v tozdu Libna v Krškem

KRŠKO — Pred delavskim praznikom 1. majem so delavke Labodove temeljne organizacije Libna v Krškem predale v uporabo novo likalnico in težko pričakovane nove prostore jedilnice, garderobe, sanitarij v skupni izmeri okoli 700 kvadratnih metrov.

Celotna naložba skupaj z opremo je Labod veljala okoli 100 milijonov.

BOLJŠE DELOVNE RAZMERE — Najstarejši delavki Labodove tozda Libna Krško Štefki Kokotecje pripada čast, da je prerezala vrvice pri vходу v nove prostore.

Polovico denarja so sami zagotovili. »To je že druga večja naložba v 20 letih obstoja Labodovega obrata oziroma temeljne organizacije v Krškem. Labod pa domuje in ustvarja v krški občini že 28 let, saj je obrat v Kostanjevici začel z delom leta 1958,« je dejala predsednica delavskega sveta tozda Libna Nuša Lapuh.

Nova likalnica zahodnonemške tvrdke je posodobila tehnološki proces. Če kdo, potem konfekarji dobro vedo, kaj pomeni biti boj s konkurenco na zahodnih tržiščih. Kljub temu da tudi 348-članski, pretežno

NA REPUBLIŠKI VRH TUDI BREŽIČANI!

BREŽICE — Na republiško srečanje ljubiteljskih gledaliških skupin, ki bo čez štirinajst dni v Novem mestu, se je uvrstil tudi Amaterski oder brežiškega KUD bratov Milavcev s predstavo Šehovičevega dela Kurbe. Delo je režiral Vlado Podgoršek, Brežičani pa so se pod njegovim režijskim vodstvom tako že petič uvrstili med najboljše gledališke skupine v Sloveniji.

ženski kolektiv dostikrat presega evropsko raven, sev Labodu oziroma Libni dobro zavedajo, da brez sodobne tehnologije in tehnoloških dosežkov ne more biti prave prihodnosti.

O mednarodnem prazniku dela je delavkam Laboda zadnji dan aprila spregovoril še predsednik občinskega sindikalnega sveta Krško Franc Dular, ki je čestital delavkam ob pomembni delovni zmagi in praznikih. Za praznično razpoloženje je poskrbel še Pihalni orkester TCP. Djuro Salaj Krško.

Prvo: lastna politična higiena

Medobčinski svet ZK za Dolenjsko je na programsko-volilni seji ocenil dosežanje delo in sprejel programske usmeritve — Uroš Dular novi sekretar

NOVO MESTO — Razjeda nas nekakšna politična malignost, vztrajanje na izpraznjenih besedah brez dejanj. Najprej se dogovorimo za prave besede, lotimo se nujne lastne politične higiene, dvignimo se nad pristranosti in dnevene interese! Šele tako bomo lahko uspešno delovali.

Tako je po uvodnem poročilu sekretarja Borisa Gabriča v svoji poglavljeni in ostrici ocneni dejal Franc Šali 23. aprila na programsko-volilni seji medobčinskega sveta ZK za Dolenjsko in zatrdil, da ta organ ni bil avtoriteta sprejete partijske politike. Tudi drugi razpravljalci, zlasti pa Lojze Šterk, so poudarjali, da komunisti v regiji niso dovolj uspešno (so)delovali, pojavile so se celo škodljive medsebojne napetosti v vodstvih, kar vse se je pokazalo v

neenotnem nastopu navzven, kot je bil primer pri sprejemanju republiških razvojnih usmeritev, in v prislabotni zastopanosti v republiških organih. Medobčinski svet ZK, ki usklajuje in spodbuja delo 5600 članov in 313 osnovnih organizacij, bi moral pri tem več narediti.

Ko je novoizvoljeni svet obravnaval programske usmeritve za naslednje obdobje, je sklenil posodobiti metode dela, glede vsebine pa se osredotočiti na nekaj ključnih vpra-

šanj. Znanje, zdravje in kultura so že tri taka področja, kjer je potreben izrazit prodor in napredek. Zveza

PRALNICA IN LIKALNICA V NOVI STAVBI — V počastitev praznika dela so v Novoteksovem tozdu Konfekcija v Bršljinu odprli novo proizvodno dvorano, v kateri sedaj že obratuje klimatsko urejena likalnica za teens kolekcijo, v prtiličju pa je našla svoje prostore tudi pralnica. Novi dvoetažni prizidek je v 6 mesecih zgradilo podjetje Pionir in je veljalo 72 milijonov dinarjev. Nove pralnice in likalnice so veselo predvsem delavke, saj je bila poleti v teh prostorih neznosna vročina (tudi do 50 stopinj) in vlaga. Ob otvoritvi so Novoteksovim delavcem pripravili prvomajsko proslavo, v kateri sta nastopili mlajša skupina Kres in gasilska godba na pihala iz Novega mesta. (Foto: J. Pavlin)

Z življenji plačan izpit

13. maja bo dvainštirideset let, kar je Tito v Drvarju podpisal odlok o ustanovitvi oddelka za zaščito naroda. To je datum, ki označuje rojstvo organov za notranje zadeve. Letos bo obletnico spremljala trpká resnica. Praznovanje bo minilo brez Branka Likarja in Jožeta Pavlina, mladih inšpektorjev republiškega sekretariata za notranje zadeve. Njuna, komaj začeta pot se je končala minulo soboto ob 3. uri zjutraj na križišču magistralne ceste Brežice — Bizeljsko z lokalnimi cestama proti Kapelam in Globokemu. Strel iz orožja pobeglega vojaka Bojana Pluta so bili zanj usodni. (Več na 12. strani.) Dolgi osemdeset ur iskanja oboroženega ubežnika je prineslo tragičen epilog, a veliko spoznanje. Da je družbena samozaščita v tej akciji vnovič naredila izpit, res zveni kot fraza, vendar pa se je tokrat potrdila z dejanji. Obvestila krajanov, od tistega v zgodnjih jutranjih urah prvega maja do tistega v prvih minutah ponedeljka, ko so miličniki skupaj s pomočjo prebivalcev Obsotelja akcijo končali, so vnovič pokazala, kako pomembna je družbena samozaščita za našo varnost.

B. BUDJA

BERITE DANES!

na 2. strani:
● Primer Krupe: sreča v nesreči

na 3. strani:
● Zadnji kmet na Zoisovi zemlji

na 4. strani:
● Kilometer in pol socializma

na 6. strani:
● Loka se boji slovenske greznice

na 8. strani:
● Pisma in odmevi

na 10. strani:
● Kamenodobna sleparija stoletja

na 12. strani:
● Pobeg se je končal tragično

na 20. strani:
● Nevarno je prav vsako sevanje

V drugi polovici tedna bo deloma jasno vreme, v popoldanskem času se bodo pojavljale nevihte.

Praznik kostanjeviške osnovne šole

650-letnica prvega izpričanega učitelja — Razstava

KOSTANJEVICA — Praznik osnovne šole »Jože Gorjup« v Kostanjevici in 400-letnica Trubarjeve smrti so v dolenskih benetkah praznovali z zelo zanimivim kulturnim dogodkom. Na praznik šole 25. aprila so namreč Kulturni center Ivan Napotnik iz Titovega Velenja ter Galerija Božidar Jakac in OŠ Jože Gorjup priredili v Lamutovem salonu razstavo Moje prvo berilo iz zbirke Marjana Mariniška.

Ob prazniku šole so Kostanjevičani pripravili otroški ektempore s temo Pokrajina ob vodi. Med 40 mladimi likovniki iz številnih krajev je žirija 1. nagrado podelila Ivanki Žarn (OŠ Gorjanskega bataljona, Podbočje), 2. Vesni Fabjan (OŠ 1. SNOUB, Videm — Dobropole) in 3. Borisu Rateju (OŠ Adama Bohoriča, Brestanica).

Razstavo je slovesno odprl prof. dr. Janez Milčinski, predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti, ki ima podobnega konjička kot Marinišek, zato je tolikanj bolj tenkočutno orisal pomen zbirke. Sledil je nastop pesnikov Janeza Menarta, Toneta Pavčka in Ervina Fritza.

Na razstavi je na ogled 745 abecednikov in prvih beril iz 115 držav, v 115 jezikih, od tega je 86 slovenskih, 80 jugoslovanskih in 579 drugih. Celotno prireditev pa so Kostanjevičani posvetili 650-letnici prvega izpričanega kostanjeviškega učitelja, ki se je na gradu Sichersteinu kot priča pravnega dejanja 5. avgusta 1336 podpisal — Herman der Schulmeister ze Landestrost.

PRIDOBITEV V STAREM TRGU

STARI TRG OB KOLPI — V tem kraju je bil v tork, 29. aprila odprt bencinski servis, edini v Poljanski dolini, ki je pomembna pridobitev ne le za Stari trg, ampak za vse tukajšnje razvijajoče se področje. Servis je skupna naložba Petrolovega tozda Brezice, črnomaljske občine in republiških blagovnih rezerv, odprl pa ga je Martin Košir, sekretar za ljudsko obrambo SR Slovenije.

TOMAN IN TRIO LORENZ V DOLENJSKI GALERIJ

NOVO MESTO — Danes bodo v Dolenjski galeriji odprli zanimivo razstavo del akademskega slikarja Veljka Tomana iz Ljubljane. Avtor se bo novomeškemu občinstvu predstavil z akrili, akvareli in risbami, kot posebnost pa omenimo, da bo predstavil ciklus slik »Grič«, v katerem bo na pedagoški način prikazan razvoj od realističnega načina slikanja do abstrakcije. Na otvoritveni slovesnosti, ki se bo pričela ob 19. uri, bo nastopil trio Lorenz, o delu in življenju avtorja pa bo spregovoril umetnostni zgodovinar Janez Mesesnel.

Zakaj je počilo Zdravnik prijavil sestro, direktor zdravnika, zdravniki pa direktorja

MARIBOR — Komajda so se umirile precej vroče razprave ob pismu, ki ga je pred časom mariborska bolnišnica naslovila na mestne politične organe in jim v njem med drugim očitala, da se premalo zavzemajo za reševanje gromotnih težav bolnišnice in mestnega zdravstva nasploh, so zdravniki spet pritegnili pozornost (ne le mariborske) javnosti. Tokrat se je »skuhalo« na porodniškem oddelku mariborske bolnišnice: predstojnik oddelka je namreč prijavil bolnišnični disciplinski komisiji višjo medicinsko sestro, sicer vodjo izmene v porodnih sobah, ker je brez zdravnikove vednosti odredila operativni poseg pri neki pacientki, ki je splavila.

Zagotovo bi pri tem ostalo (strokovni kolegij sestrasinosa) voljo oceniti kot hudo ogrožanje zdravja bolnice), če ne bi samo nekaj dni kasneje glavni direktor bolnišnice predlagal uvedbo disciplinskega postopka proti predstojniku porodniškega oddelka! Njegova obrazložitve: sestra ni mogla priklicati zdravnika, ker je naprej

Manj »sape« za razvoj Posavja

MS ZKS za Posavje o lanskem gospodarjenju — Novi sekretar Franc Pipan

KRŠKO — Za Posavje ostaja vse manj sredstev za razvoj. Problem zagotavljanja obratnih sredstev je precejšen za lepo število kolektivov, ki nimajo dovolj lastnih sredstev in se zato nenehno soočajo z zagatami pri zagotavljanju kreditne sposobnosti.

Te misli smo slišali na seji Medobčinskega sveta ZKS za Posavje v Krškem, ko so obravnavali rezultate gospodarjenja v letu 1985. Izvozniki so zavrti, ker morajo nositi še breme tečajnih razlik, je menil Valentin Dvojmoč in dodal, da visoke obrestne mere nimajo prave ekonomske vloge, saj delovne organizacije ne izločajo več za trajna obratna sredstva.

Član P CK ZKS Emil Štern je predlagal, da bi delovne skupine v

naslednjih mesecih šle v tovarne, predvsem med zubarje, in ugotovljale, kako naprej. Ne gre torej le za »fotografiranje« stanja, ampak tudi za to, da tam, kjer ni nobenih premikov, razmislijo, če so za zastojo

Franc Pipan

Na 1. seji medobčinskega sveta ZKS za Posavje so za novega poklicnega sekretarja MS ZKS izvolili diplomiranega politologa in pravnika Franca Pipana, doslej namestnika glavnega direktorja LB-Temeljne posavske banke Krško, za njegovega namestnika pa Jožeta Habinca, sekretarja P OK ZK Krško.

krivi odgovorni ljudje. Tudi v tejuči se kaže potreba, da bi v Posavju čimprej pripravili problemsko konferenco o kadrovski politiki.

Sicer pa so med posavskimi občini velike razlike v praksi, da je treba z več znanja, novimi tehnologijami priti do novih programov; od 891 razpisanih štipendij jih je namreč kar 60 odst. v Krškem, 24 v Sevnici in 16 odst. v Brezicah, in medtem ko so Krčani že energično začeli spreminjati miselnost, saj pospešeno izobražujejo vsaj srednješolce, Sevnici in Brezici pa le za »poklicne šole«. Če se ne bo spremenila srednjeveška miselnost, bodo Posavci, kot je dejal nekdo, še vedno v kolonialnem odnosu do razvitih.

Preveč smo nagnjeni k posploševanju, je menil Ivan Živič, saj se da na konkretnih primerih dokazati, da se, denimo, za visokimi indeksi skriva marsikaj, tudi rezultat slabšega dela. Po njegovem morajo komunisti videti v Posavju celovito razpoložnje, ki ni najbolj ugodno. Priluhniti kaže tudi kmetu in drobnemu gospodarstvu. Kmetijstvo pač ne išče bonitet, ampak enak položaj z drugimi. Živič je še opozoril, na počasnost pri pomoči kmetom po zadnji zimski in spomladanski pozebi. Zatika se, ker kmetje še danes ne vedo, po kakšni obrestni meri bodo posojila.

MS ZKS se je zavzel za celovito obravnavanje združenega dela in vzpostavitev boljšega informacijskega sistema o poslovanju. Zbirali naj bi podatke, ki bodo pripomogli k boljšim poslovnim odločitvam.

P. PERC

MARKO BULC O RAZVOJU POSAVJA IN CELULOZE

KRŠKO — Predsednik Gospodarske zbornice Slovenije Marko Bulc se je v tork mudil na delovnem obisku v Krškem. Najprej se je s predstavniki Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj, krške občine in medobčinske gospodarske zbornice pogovarjal o ekonomskem položaju papirne industrije in razvojnih načrtih krških papirnicarjev in si ogledal proizvodni proces v tovarni. Pozno popoldne se je pogovarjal o celovitem razvoju Krškega polja ob izgradnji savskih elektrarn s člani programskega sveta za Krško polje, predsedniki občin Brezice, Krško, Laško in Sevnica ter predstavniki posavskih družbenopolitičnih organizacij in republiških upravnih organov.

Primer Krupe: sreča v nesreči

Tako so menili strokovnjaki, ki so pred kratkim znova odgovarjali na številna vprašanja vaščanov, ki živijo ob tej zastrupljeni belokranjski reki

STRANSKA VAS — Tik pred prvomajskimi prazniki je bila v Stranski vasi predstavitev raziskovalne naloge »Ocena zdravstvenega stanja in zdravstvene ogroženosti prebivalcev vasi Krupa, Praprot, Stranska vas, Movernas vas, Vinji vrh in Brstovec na osnovi specialnega pregleda«, ki so jo naredili pri Univerzitetnem inštitutu za medicino dela, prometa in športa. Vendar krajanji s predstavitvijo niso bili povsem zadovoljni, menili so, da je preuranjena, saj še ni končana recenzija naloge.

Vendar so vaščani pripravili vrsto vprašanj, na katera so odgovarjali dr. Metka Hiti-Macarol, glavna republiška sanitarna inšpektorica, dr. Samo Modic iz Univerzitetnega inštituta za medicino dela, prometa in športa, dr. Anton Fazanec, direktor Zavoda SRS za zdravstveno varstvo in dr. Albin Pečavar, direktor Zavoda za higieno in socialno medicino iz Novega mesta. Kot so poudarili strokovnjaki, pri pregledanih niso ugotovili nobenih akutnih znakov in kroničnih zdravstvenih okvar, ki bi bile lahko izključna in zanesljiva posledica izpostavljenosti PCB. Krajanje je zanimalo, zakaj niso bili pregledani glede poškodbe kromosomov, ki so jih odkrili pri družini delavke v Iskri. Dr. Modic je povedal, da nikjer v svetovni literaturi, ki so jo imeli na voljo, ni zapisano, da bi

proučevali okvare kromosomov, ugotovili pa so, da je pri petih pacientih res prišlo do teh okvar, vendar ti ljudje ne živijo na območju šestih prej omenjenih vasi. Zato je predlagal, da bi tudi na slučajnem vzorcu krajanov ob Krupi naredili tovrstno raziskavo, ki pa bi jo razširili tudi na širše območje. Pojasnil je še, da vsebnost PCB v krvi nima pomembne zveze z zdravstvenim stanjem človeka in da le po količinah PCB v krvi ne morejo dokončno zaključiti, koliko je PCB v telesu. Poleg tega rezultatov raziskav, ki so jih v svetlo naredili na opicah, ni mogoče posploševati tudi za ljudi. Na vprašanje, zakaj jih pečejo oči, pa so dobili odgovor, da je iz literature znano, da so ljudje, ki so prišli v stik s PCB, tožili zaradi draženja oči in dihal, vendar z zdravstvenega stališča to ni nič pomembnega, če ne bo prišlo do česa hujšega.

O tem, kako bo s tistimi krajanji, ki niso bili pregledani, je dr. Pečavar povedal, da je lani predlagal, naj bi pri splošnem zdravniku pregledali vse in tiste s sumljivimi znaki poslali k specialistu, vendar so se strokovnjaki in člani komisije, ki jo je imenoval republiški izvršni svet, odločili le za vzorec. Na osnovi dosedanjih raziskav pa da ni ustrezne potrebe, da bi preiskali vse krajanje. Sicer pa so na gastroenterološki kliniki že začeli z metodo pospešene izločanja PCB iz telesa, kajti po naravni poti količina PCB se zniža v organizmu za polovico v 6 mesecih do 3 letih, če ni novega vnosa te snovi v telo. Vnos pa bo mogoče sprečiti le z postopoma.

Strokovnjaki so povedali, da je to, kako bodo spremljali zdravstveno stanje ljudi naprej, odvisno od naročnikov. Pripravili so program, ki so ga dali del Iskri, del pa bivši komisiji za koordinacijo dela pri sanaciji Krupe, naročniki pa čakajo, da bo opravljena recenzija naloge, v kateri so le status-

tični izsledki izvidov, ki so jih dobili tudi krajanji.

Vaščani so se pritožili, da so zdravniki slabo osveščeni in da malo vedo o vplivih PCB ter da jih tolažijo s tem, da to ni nič, da so vsi zadevo napihali novinarji. »Pravico imamo do svojega zdravja, in ker se borimo zanj, nas gledajo kot opozicijo in bi nas najraje napravili za krivce. Z novico, ki je izšla v Delu, da PCB ni škodljiv, so naredili več škode kot korist. Tudi mi spremljamo problematiko, poznamo učinke te snovi in nihče nas ne more obsojati, da smo alkoholički,« so bili odločni prebivalci. Jože Per, predsednik vaškega odbora SZDL, je pojasnil, da je strah pred realnostjo, ki ga imajo tukajšnji ljudje, razumljiv, saj je bilo okrog Krupe že toliko neljubih dogodkov, da se počutijo oparjenjane. Vendar so jih strokovnjaki potolažili, da je stopnja tveganja, da bi zboleli, ob Krupi nekoliko večja kot drugje, vendar še vedno minimalna, prav tako pa ni bojznosti, da bi posledice čutili potomci.

Peter Jančan iz Iskre pa je povedal, da bodo v začetku tega meseca začeli sanirati odlagališče, vir onesnaženosti Krupe, v katerega so od leta 1962 do 1974/75 metali odpadne snovi, ker jih še niso zbirali in pošiljali na uničenje v Francijo. V teh letih je šlo v okolje 70 ton odpadkov, od tega 40—45 ton v smetišče ob tovarni, medtem ko je ostalih 20 do 25 ton izgubljenih. Jančan je pojasnil, da bi bilo odpadke sicer najceneje odpeljati na bližnjo urejeno deponijo, ker pa je ni, je najbolj smotrno, da na kraju samem naredijo betonsko deponijo, ki jo sicer veljala 750 milijonov dinarjev, vanjo pa bo šlo 10.000 prost. metrov odpadkov. V to deponijo bodo prenesli tudi kondenzatorje, ki so jih našli v romskih naseljih pri »Štirih rokah« in v »drevnici«. Tistih odpadkov, ki so končali na smetiščih pri Mladici in Vranovcih, pa ni moč sanirati zaradi velike količine drugih odpadkov in tudi zato, ker je koncentracija PCB na teh dveh smetiščih po Jančanovih besedah tako majhna, da za okolje ne pomeni nevarnosti.

M. BEZEK

Letos se obetajo težave

Tako pravijo v Pletilnici (Donitu) — Vendar sprejeli vrsto ukrepov, da bodo še naprej dobro poslovali

SODRAŽICA — V sodraškem tozdu Donita »Pletilnica« ugotavljajo, da so lansko poslovno leto kljub številnim težavam zaključili uspešno tako v okviru občine kot tudi v primerjavi s sorodnimi organizacijami združenega dela.

Vendar ni nobenih zagotovil, da se bo uspešno poslovanje tudi letos nadaljevalo, ugotavlja direktor France Bojc.

Za potrebe proizvodnje in izvoza so lani uvozili za 415.000 dolarjev raznih žic in drugega materiala, po novih uvoznih predpisih pa bodo letos lahko uvozili za dobro polovico manj. To bo za Pletilnico hudo udarec, saj izvažajo neposredno ali posredno okoli 40 odst. svoje proizvodnje. Zaradi padca cen nafte pa so doživeli tudi že odpoved enega izmed tujih naročil, ker pač

država-proizvajalka nafte ne bo imela denarja.

Kljub tem in drugim težavam pa v Pletilnici storijo vse, da bi lansko raven proizvodnje obdržali ali celo povečali. Zaradi omejenega uvoza so že podvzeli ukrepe za posodobitev in preusmeritev nekaterih proizvodov. Strojno opremo imajo okoli 80 odstotkov odpisano. Zato bodo nekatero stroje predelali za potrebe dosedanje ali pa nove proizvodnje, nakupili pa bodo tudi nekaj posebnih in visoko produktivnih strojev. Dopolnilni proizvodni program bodo razvijali naprej. V teh petih letih bodo investirali po letnih cenah skupno 680 milijonov dinarjev, in sicer v posodobitve tkalske proizvodnje (1987), skladišča (1988) in halo za nove proizvode (leta 1989).

J. PRIMC

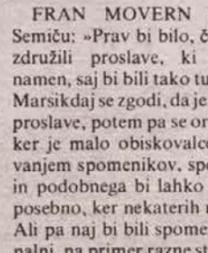
Naša anketa

Proslave naj bodo skromne

Pred časom smo se pri nas nekako odločili, naj bi bili pri organizaciji najrazličnejših praznov in prireditev racionalnejši. Se tega držimo? Kakor kdo in kakor kje, bi lahko rekli. Kritike na račun razkošnih, dragih, razkazovalnih praznov in različnih prireditev je sem in tja še mogoče slišati, tudi iz nekaterih doli izpostavljenih ust. Kaj pa mislijo ljudje? Imamo praznov preveč ali premalo, kakšnih je preveč in kakšnih morda manjka? S takimi vprašanji smo se to pol obratno v sogovornike za našo anketo. Večina meni, da praznave morajo biti, saj moramo počastiti pomembne pomembne dogodke, da pa bi to morali početi bolj skromno. Šola pa je na primer lepši spomenik od vsakega kipa ali obeležja.

CIRIL BUKOVEC, upokojenec iz Trebnjega: »Proslav je bilo včasih več kot sedaj, čisto ukiniti jih pa tudi ne moremo. Brez njih niso nikjer na svetu. Je pa res, da bi bile lahko malo bolj skromne. Tudi s skromno proslavo se da obuditi spomin na pomembne dogodke iz naše preteklosti. Malo več skromnosti bi lahko bilo tudi pri postavljanju spomenikov. Moje mnenje je, da je nova šola ali tovarna lahko lepši spomenik NOB kot kdove kakšen kip.«

FRAN MOVERN iz Praproti pri Semiču: »Prav bi bilo, če bi v Beli krajini združili praznave, ki imajo podoben namen, saj bi bili tako tudi stroški manjši. Marsikaj se zgodi, da je le proslava zaradi praznave, potem pa se organizatorji jezijo, ker je malo obiskovalcev. Tudi z odkrivanjem spomenikov, spominskih obeležij in podobnega bi lahko že počasi nehali, posebno, ker nekaterih nihče ne vzdržuje. Ali pa naj bi bili spomeniki bolj funkcionalni, na primer razne stavbe.«

BORUT HOČEVAR, tajnik KS Kočevje-mesto: »Včasih je bilo praznov res preveč, saj smo slavili ob vsaki priložnosti. V Kočevju pri praznavah vedno bolj varčujemo. Lani smo združili praznovljanje treh praznikov, ki so blizu skupaj: dneva OF, praznika dela in praznika KS. Tudi letos slavimo skromno. Menim pa, da je prav, če pomembne praznike vendar praznovamo.«

ANICA ŠKAPER, poslovodkinja v blagovnici Mercator v Ribnici: »Tisti, ki dobro gospodarijo in tisti, ki imajo denar, lahko praznovajo. Tisti, ki denarja nimamo, ne moremo, oziroma praznovljamo na lastne stroške. Članice našega zolektiva smo na lastne stroške praznovale letošnji dan žena. Tudi če organiziramo izlet, si vse sami plačamo, saj naš sindikat nima denarja.«

BRANE BRODARIČ, trgovec iz Metlike: »Velikih praznov, ki zahtevajo veliko denarja in časa, bi moralo biti manj, več pa bi moralo biti takih, ki jih pri nas pripravljamo za 1. maj. Mladinci pripravijo kres in ob njem krajši program. Za to ni potrebno nobenega denarja, le malo dobre volje in prostovoljnega dela. Na take ljudske, domače praznave pride tudi veliko več ljudi kot na tiste, resne, zapete. Na Veselici je vedno polno ljudi. Za praznave v metliškem kulturnem domu se to pač ne da trditi.«

ANICA SAVNIK, konfekcionarka v Labodovem tozdu Libna v Krškem: »Proslav je nasploh preveč in so izdatki zanje preveliki, za to pa mora trpeti delavski razred. Pri nas si razkošnih, dragih praznov ne privoščimo. Med delovnim časom trajajo največ nekaj minut, pa še te minute nadomestimo z delom ob prostih sobotah. Sicer so praznave izven delovnega časa. Zame je praznava tudi sedaj, ko se ravno okoli 1. maja selimo v nove prostore, kjer bodo boljši delovni pogoji. A tudi norme bodo spet poskočile. Največja praznava za nas bi bila boljše plačilo za naporno delo.«

CVETKA HRIBAR, glasbena pedagoginja iz Novega mesta: »Mislim, da praznov ni preveč niti premalo in da morajo ostati ob vseh važnejših mejnikih. Marsikaj pa pogrešam kvaliteto in pravo poslanstvo praznov. Učenci novomeške glasbene šole pa tudi jaz veliko sodelujemo na praznavah ob raznih priložnostih in včasih je težko reči, ali je namen dosežen. Nekajkrat se je že zgodilo, da je bilo nastopajočih več kot poslušalcev. Ljudje gredo ob koncu dela raje kar najhitreje domov, na njive in vikende in za to nočejo tritati časa.«

MARJAN VIZJAK, dipl. veterinar iz Brezice: »Pravih, vsebinsko bogatih praznov ni preveč in menim, da so potrebne. Narobe je le to, da so zelo konfekcijske. Le redko naletimo na kaj izvirnega. Imamo pa tudi vrsto majhnih praznov v delovnih kolektivih in drugod, ki so pretežno kulturne narave in izgubljajo prvotni smisel, kot na primer 8. marec. O teh bi morali razmisliti.«

BORIS MEJAK, upokojenec iz Sevnice: »Moje življenjsko načelo je najprej delati, šele zatem govoriti. Mi z raznimi praznavami, letos pa še s kongresi, ki vsi trajajo po nekaj dni, ravno obratno. Zanimivo bi bilo vedeti, kolikšni so stroški vsega tega. Ne rečem, da posameznih pomembnih dogodkov ne kaže počastiti, a to se da skromno, pa zato nima ponosno. O še tako pomembni stvari se da govoriti na kratko, jedrnato, da bi vsak vedel, kaj mu je storiti.«

ZEMLJO ZA OSKRBNINO

BREŽICE — Ko ostareli kmetje popolnoma opešajo, jih socialna služba odda v domove. Takrat sorodnikov ni blizu, ko pa umro, se dediči hitro oglasijo, četudi je zapuščina še tako skromna. Za naprej zahtevajo delegati skupščine socialnega varstva, da zemljo kmetov, ki morajo v dom, takoj prodajo kmetijskim zemljiškim skupnostim po dnevnih cenah, izkupiček pa porabijo za oskrbnino. Če bodo posest hoteli dobiti dediči, bodo morali poslej tudi oni nekaj primakniti za vzdrževanje ostarelih stricov in tet. Brez vseh obveznosti naj jim dediščina ne bi več padla v roke.

KONGRESNI GUSLAR

Sejmišča

NOVO MESTO — Na ponedeljkovem sejmu je bilo naprodaj 115 pujskov, starih 7 do 10 tednov, in 367 pujskov, starih 10 do 12 tednov. Lastnika je menjalo skupaj 305 živali. Mlajši pujski so stali 25.000 do 30.000 din, starejši pa 30.000 do 35.000 din. Kmetje so prignali tudi 8 glav goveje živine, prodali so 4. kilogram žive teže volov je stal 350 do 400 din, krav 250 do 300 din, telet pa 400 do 460 din.

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so rejci ponujali 360 pujskov, starih do 3 mesece, in 8 pujskov, starih nad 3 mesece. Lastnika je menjalo 155 prvih in 4 druge živali. Kilogram žive teže mlajših je stal 800 do 950 din, starejših pa 500 din.

Kmetijski nasveti

Odloča »strojno« vime

Ročna molža je eno najtežjih kmečkih opravil, pravo garaško delo, ki v hlevu vzame več časa kot katerokoli drugo. Za ubogi liter mleka je potrebno do 200-krat stisniti sesek s prsti in še to v zelo neudobni pozi, kar molžačevo telo še bolj enostransko obremeni. Nič čudnega potem, če so že pred več kot poldrugim stoletjem skušali narediti stroj, ki bi pri tem delu človeka nadomestil, vendar je to zares uspelo šele v novejšem času. Pokazalo se je, kako zahtevna je tehnika, če ima opraviti z živim bitjem, molznikom na eni in kravo na drugi strani.

Sodobne reje si brez molznega stroja seveda ni več moč misliti. Še več, molža je tako pomembna za uspeh reje, da v selekcijskem delu odbirajo živali vse bolj tudi po tem, ali imajo za strojno molžo primerno vime. Oglejte si stare fotografije z živinorejskih razstav; rejem kar žarijo obrazi, če imajo njihove ljubljene globoka, skoraj do tal segajoča vimena. Za stroj sploh niso primerna, bolj občutljiva pa so tudi za poškodbe. Tudi predebeli in predolgi seski otežujejo nameščanje molznega stroja, pri pretankih pa se čašice snemajo. Seski ne smejo biti ne preveč stisnjeni ne preveč razmaknjeni, povrhu pa morajo biti »mekki« za molžo.

»Strojno« vime, kakršnega naj bi imela dobra mlekarica, primerne za nadaljnje selekcijsko delo, mora biti široko, trdno pripeto in ploščato, vimenske četrti enakomerne in simetrične. Seski naj ne sežejo manj kot 45 cm do tal.

Na tem mestu smo že pisali, kakšna je pravilna strojna molža in kako odločilnega pomena je skrajna vestnost glede čistoče. Naj še dodamo, da zdaj priporočajo, naj bi iz vsakega seska pred začetkom molže izmizli nekaj curkov mleka na poseben lonček / obarvanim dnom. Z njegovo pomočjo se da hitro in enostavno ugotoviti sprememba barve in gostote mleka ter zaznati pojav mastitisa — najhujše šibe, ki jo molzni stroj lahko naredi še bolj nevarno in za čredo usodno.

Inž. M. L.

Varstvo za tri četrtine zemlje

Skupščina novomeške kmetijske zemljiške skupnosti sprejela lansko poslovno poročilo in letošnji plan — Vrsta akcij za izboljševanje kmetijskih zemljišč

NOVO MESTO — Občinska kmetijska zemljiška skupnost je tudi lani opravljala vrsto nalog. Ena pomembnejših je bila kategorizacija zemljišč za izdelavo prostorskega plana. S tem dokumentom je dosežen glavni cilj, da varujemo kmetijska zemljišča pred pozidavo in drugimi nekmetijskimi posegi. Od 29.738 hektarov kmetijskih zemljišč v novomeški občini je sedaj deležno družbenega varstva 23.249 hektarov ali 78 odstotkov zemljišč, na katere bodo nekmetijski posegi možni le v zares izjemnih primerih.

Ob tej je skupnost opravljala tudi druge že standardne naloge. Trudila se je s popisom neobdelanih in slabo obdelanih zemljišč, s katerimi je največji problem v Suhi krajini, predvsem pa z njihovim vključevanjem v boljšo obdelavo. Evidentirali so okrog 70 hektarov slabo obdelanih zemljišč, vendar vlada prepričanje, da je slabo obdelanih še bistveno več zemljišč in da na bistveno boljše stanje ni moč računati, dokler ne bodo drugačni ekonomski pogoji kmetovanja. Nadaljevali so tudi z izboljšavami površin za kmetijstvo.

Septembra so se končno začela hidromelioracijska dela na Mokrem polju, za poseben uspel, pa štejejo pripravo večjih posegov, ki bodo

opravljeni do konca petletke. Gre predvsem za pripravljanje dokumentacije za hidromelioracijo Šentjernejskega polja, kjer naj bi izboljšali okrog 900 hektarov, ter okrog 700 hektarov zemljišč ob Radulji. Precej je bilo lani tudi agromelioracij. Tovrstne izboljšave zemljišč — gre v glavnem za odstranjevanje kamenja in grmovja — pa bodo letos

opravljene na okrog 1.400 hektarih, in sicer na območju Velikaga Kala, Dolenjih Kamenc in Dolenjega Kamenja, pripravili pa bodo vse potrebno za take posege na območju Globodola in Podlipe v Suhi krajini.

Lani je bil manjši promet s kmetijskimi zemljišči, toda drobljenje posesti v občini še ni zaustavljeno. Vendar tovrstna kmetijska zakonodaja in usmeritve dajejo upanje, da se bodo zadeve na tem področju spreminjale na boljše. Pomembno vlogo pri tem gotovo odigrava zaščitenost kmetij. Zaščitenih kmetij je v novomeški občini 2.190, v letu 1985 je tak status imelo 12 kmetij več kot leto poprej. Letos naj bi na tem področju ne bilo večjih sprememb. Za tiste, ki želijo pridobiti status kmeta, pa naj bi na zahtevo zadnje skupščine kmetijske zemljiške skupnosti Novo mesto 25. aprila (ki je sprejela poročilo o lanskem poslovanju skupnosti, pa letošnji program) uvedli obvezno preverjanje znanja. Ker je v pripravi tovrstni republiški program, pa naj bi počakali na njegova navodila.

Če hočem imeti potico, moram v gozd

»Ne gre nam slabo, a tudi dobro ne.« pravi kmet Vinko Pašič

BRDARCI PRI DRAGATUŠU — Pri Pašičevih so edini čisti kmeti v tej majhni vasi, vendar gospodar Vinko prizna, da je ostal doma na očetovo željo, če pa bi vedel, kaj ga čaka, bi se gotovo raje zaposlil. »Lagal bi, če bi rekel, da nam kaj manjka, vendar je naše delo preslabo plačano, čeprav je res, da so kmetijski pridelki v trgovini dragi, vendar zato, ker je preveč posrednikov.« pravi Vinko.

Vinko Pašič

Z grozo opaža, da ljudem sploh ni več mar, koliko pridelajo. »Umetnih gnojil kupujejo ljudje v naši vasi zelo malo, manj, kot bi potrebovala zemlja, kar se bo jeseni krepko poznalo pri pridelkih. A jih ne briga kaj prida, koliko bo tržnih presežkov, in tudi mene ne. Pa taki cenji že ne! Za proizvodnjo za prodajo nisem navdušen, pridelam vsakega po malem, kolikor je preveč, prodam. S kmetovanjem zaslužim za kruh, če pa hočem imeti potico, moram v gozd. Še sreča, da ga imamo!« pove Pašič.

Čeprav Vinko neprestano zatrjuje, da jim pravzaprav ni ne gre slabo, saj imajo doma skoraj vse stroje, 5 hektarov obdelovalne zemlje pa le v treh kosih, in to čisto v bližini domačije, bo za sinova raje poskušal najti delo v tovarni.

B. M.

Jerebova v cvetočem maju

Pohablenci obtožujejo

V Novem mestu se je spet pojavila manija

Počasnem predahu, ko smo že mislili, da je zmagal razum, je v Novem mestu spet izbruhnila nerazumljiva moda, bolj rečeno obžagovalska strast. Tokrat je bila na vrsti Jerebova ulica. Namesto košatih kron zdaj tam štrlijo v pomladni dan obžagani in začrneli strelji in nemo obtožujejo »žagarske strokovnjake«.

Eden naših najboljših vrtnarskih strokovnjakov inž. Miha Ogorevc je svoj čas ostro in strokovno utemeljeno ugovarjal friziranju rastlin, ki ima očitno prav v Novem mestu najbolj vnete zagovornike. Kot strokovno napako in malone barbarstvo potože je ocenil obsekavanje drevoreda čez Marof in kovanjevega nasada na živilskem trgu. »Od kod ta, modernizem, ta neusta-

Letos do novembra naj bi zaključili dolgo načrtovano in pripravljano zložbo zemljišč na Mokrem polju na 215 hektarjih ter pripravili vse potrebno za tak poseg, ki prispeva k večji in gospodarniji kmetijski pridelavi, na Šentjernejskem polju in v Globodolu.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

KAKO ŠKROPIMO VINSKO TRTO?

NOVO MESTO — Društvo vinogradnikov Dolenjske, podružnica Novo mesto — Trška gora, organizira skupaj s Kmetijsko zadrugo strokovno predavanje o škropljenju vinske trte. Predavanje bo v petek, 9. maja, ob 17. uri v dvorani sindikalnega doma, Društveni trg 2. Predavala bo znana strokovnjakinja za varstvo rastlin inž. Miljeva Kač. Poleg članov novomeške podružnice so na predavanje vabljeni tudi člani podružnic Podgorje, Straža, Šentjerneje in Škocjan.

Zadnji kmet na Zoisovi zemlji

Souvanova kmetija je trdna in napredna že od časov barona Zoisa

Med kmetovalci in ljudmi, ki se strokovno ukvarjajo s kmetijstvom, je širše znan 50-letni Jernej Krajšek, po domače Souvanov Nejc, eden zadnjih čistih kmetov iz bližnje okolice Novega mesta. Kot praktik veliko ve, pa tudi načitan je, zato mu tudi samozavesti ne manjka, če je potrebno oporekati kakemu nesmislu. Teh pa prav v kmetijstvu ni malo.

Zanimiva je že zgodovina njegove domačije, ki jo dobro pozna: »To je bila kmetija barona Zoisa. Matično kmetijo je imel na Grabnu, tu, čez Krko, pa je bila njegova pristava. Ko je začel finančno propadati, je pristavo prodal svojemu uslužbencu Trebezu, zato so našo kmetijo še dolgo imenovali »Trebezgild«. Kose je moja prednica, dvosa s tem imenom, poročila s Souvanom, sta bila tu dva rodova kmetov. Ena od hčera, Medvedova, je bila moja stara mama; imela je tri otroke, na kmetiji pa je ostala moja mama Rozi, umrla pred letom dni. Moja mama se je poročila z nekdanjim sreskim načelnikom Krajškom, ki je živel samo v paragrafih, za kmetijo pa je skrbel le mama. Krajšek je bil v partizanih, po osvoboditvi pa v pravosodju na odgovornih funkcijah v Ljubljani in Beogradu. Mama in midva s sestro sva bila vselej doma, na kmetiji. Oba sva hodila v gimnazijo, le da sem jaz po končani nižji gimnaziji odnehal s šolanjem in ostal na kmetiji. Ta mi je bila pri sreči, odkar se zavedam.«

Jernej Krajšek ima povsem mehanizirano kmetijo, ki obsega 26 hektarov strnjene zemlje, vso mehanizacijo in vse posodobitve pa je nakupil sam, brez vseh kreditov. »Ker je bila mama lastnica, nisem mogel dobiti zadružnih posojil, ampak žena je v službi. Kmetoval in gospodaril sem jaz, ves denar pa smo vlagali v sodobno obdelavo. Danes sem srečen, da nimam kreditov, ker so obresti tako visoke. Z zadrugo sodelujem že od leta 1958.«

Razgledani kmet Krajšek je tudi vsa leta aktiven v združenih samou-

pravnih organih, pred kratkim pa je postal tudi član novomeške delegacije v republiškem zboru združenega dela. Pri Krajškovi ne kmetujejo na pamet, ampak veliko preračunavajo, telefon in svinčnik pa sta pri njih veliko v rabi. Kaj bi morali v družbi narediti, da bi kmetijstvo hitreje napredovalo? Na to vprašanje Souvanov Nejc kar izstrelil odgovor:

»Prvo je ohraniti dobro zemljo pred nadaljnjo pozidavo. Nujna je zložba zemljišč za usmerjene kmetije, ki imajo razdrobljeno posest.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: Tit Doberšek

Magnezij v prehrani vinske trte

Svoje izvajanje o magneziju v prehrani vinske trte prof. dr. Lojze Hrček v Sodobnem kmetijstvu, v letošnji 2. številki dopolnjuje in zaključuje s primerom vinograda v Trebčah:

Možnost zamenjave znakov pomanjkanja magnezija v prehrani vinske trte in okuženosti z virusnimi boleznimi, v konkretnem primeru z boleznijo zvijanosti listja, povezano s prezgodnjim rdečenjem oziroma rumenjenjem listja, navajem primer vinograda Jožeta Vuka iz Trebč (Bistrica ob Sotli).

Ta vinograd je močno poškodovana pozeba v letu 1978, nekaj manj pa tudi v letih 1980 in 1981, da ne govorimo o močni pozabi v letu 1985. Že od vsega začetka se je v nasadu pojavljalo predčasno rdečenje listov rdečih sort trt, in sicer precej intenzivno. Pri belih sortah je bilo rumenjenje listov manj izrazito. Zaradi suma na viroze je lastnik vinograda skoraj obupal in že nameraval vinograd krčiti. Glede na to, da je bilo v vinograd vložena veliko truda in denarja, smo mu svetovali, naj še počaka, da bi lahko ugotovili izvor tega pojava in skušali ustrezno ukrepati.

V septembru 1975 smo izkoristili prisotnost znanega vinogradniškega strokovnjaka prof. dr. W. Gärtla iz Bernkastla v ZR Nemčiji na simpoziju o prehrani vinske trte ob mednarodnem vinarskem sejmu v Ljubljani in ga naprosili, naj si ogleda vinograd v Trebčah. Prof. Gärtel nam je ustregel in po skrbnem pregledu vinograda menil, da gre za okuženost z virusom, morda pa še bolj za pomanjkanje magnezija v zemlji. Svetoval nam je raziskavo v obeh smereh.

Kmetijski inštitut Slovenije v Ljubljani je po obisku prof. Gärtla analiziral vzorce zemlje iz tega vinograda. Podatki analize kažejo nevtravno reakcijo zemlje, raven rastlinam dostopnega fosforja in kalija je nizka do srednja, dostopnost magnezija pa izrazito nizka. Vrednost dušika, fosforja in kalija je sicer še zadovoljiva, vsebnost apna in magnezija pa majhna. Spomladi 1976 so bili začetki poskusi, ki so se nadaljevali tudi v letu 1977, žal so bili pozneje prekinjeni. Ločeno od poskusov smo v decembru 1975 nabavili v Tovarni dušika in Rušah 500 kg magnezijevega sulfata (grenka sol MgSO₄ · 7H₂O) za redno gnojenje v dveh odmerkih, pozneje pa tudi za foliarno (gnojenje). Tretiranje z magnezijevim sulfatom je potekalo dve leti zaporedoma. Ker so v vinogradu trsi, ki kažejo znake okuženosti z virusi, smo poslali tudi liste določenih trsov (žametovke, frankinje, šipona) v raziskavo prof. dr. Šaričevi v Zagreb. Te raziskave so v nekaterih primerih dejansko potrdile prisotnost virusov.

Vinograd J. Vuka v Trebčah (Bistrica ob Sotli) je primer, kjer se pojavljajo znaki prehranbenih motenj in okuženosti z virusi. Četudi raziskave niso bile dokončno opravljene in so rezultati samo orientacijski, lahko sklenemo z ugotovitvijo, da moramo pri prehrani vinske trte v prihodnosti nameniti mnogo več pozornosti magneziju. Primer vinograda v Trebčah ni osamljen primer. Če poleti gremo po naših vinogradih in opazujemo z odprtimi očmi, bomo našli zelo veliko takih primerov. To našo trditev potrjuje dejstvo, da so se motnje, ki so bile izredno izrazite v obravnavanem vinogradu, po tretiranju z magnezijevim sulfatom v naslednjih letih omejile le še na nekatere trse določenih sort. To pomeni, da je bil učinek tretiranja z magnezijem uspešen.

Zagotoviti pa tehnološko usmeritev in strokovno pomoč pospeševalcev ter se držati tega, kar imamo o kmetijstvu že zapisano v raznih dokumentih. Kajpada so ekonomskocene vsemu temu pika na i, potem ne bi potrebovali nobenih intervencijnih sredstev in regresov. Zakaj bi meni delavec lahko očital: zate delam, ko mu odtrgujejo za kmetijstvo? Nisem potreben nobene pomoči, ampak je enakega položaja zasebnega in družbenega kmetijstva, kadar sedoločajo cene.«

Na Souvanovi kmetiji, kjer se bavijo le z živinorejo in pridelovanjem pšenice — krompir sadijo le za domačo rabo — so dali letos samo za gnojila 470.000 dinarjev in še 80.000 din za zaščitna sredstva. Gnojili so celo malce več, kot so priporočali strokovnjaki, medtem ko krmil za krave ne kupujejo več. »Izračunali smo, da se nam to ne izplača. Prejšnja leta sem oddajal od krave tudi po 5.000 litrov mleka, zdaj samo 3.000 litrov, kar lahko dosežem z osnovno krmo, izračun pa mi tako bolje kaže.«

Z novomeško zadrugo sta Souvanova kmetija in njen gospodar vsa leta v zelo dobrih odnosih, prav zdaj pa se mu je hudo zamerila lanskoletna potegavščina.

»Sem pogodbeni pridelovalec pšenice. Tudi lani so mi dali seme in zaščitna sredstva, toda seme iz Srbije je imelo deklaracijo, staro pa je bilo dve leti in ni kalilo. Polovica kmetov, ki je to seme sejala, mora preorati. Resda bo proizvajalec dal novo seme in občinski intervencijski sklad 150 kg umetnega gnojila na hektar, toda v nič je slo moje delo in bili so stroški s stroji. Zadruga, ki je bila opozorjena, da je seme slabo, ne bo trpela škode. To ni pravično in mi spet potrjuje očitke, da v tej španoviji vleče kratko vedno le kmet. Kar gabi se mi že toliko sestankovanja, razpravljanja o kmetijstvu, ko pa dabi kmetje isto trebimo vsa leta, a se tako počasi stvari spreminjajo. Priznati pa moram, da se je miselnost ljudi nasploh glede poklica kmeta spremenila. Ni še dolgo, kar je bil kmetič poklic omalovaževan in zametovan, zadnjnj čase pa dobiva ustrezno spoštovanje.«

RIA BAČER

Naj ostane zdajšnja praksa?

Štendirali so jih Novomeščani, zaposlili pa največ Ljubljančani

NOVO MESTO — Novomeščani ne podpirajo zamisli o obveznem služenju vojaškega roka za ženske. Za tako stališče sta bila predsedstvo občinske konference mladih in Svet za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk pri SZDL.

Na skupni seji so menili, da bi kazalo tudi v bodoče ohraniti prostovoljno usposabljanje žensk v okviru JLA, podpirajo pa vse dosežane oblike obrambnega in samozaščitnega usposabljanja žensk. S tem v zvezi bodo naredili analizo, kako danes delujejo dekleta, ki so se iz novomeške občine že udeležila prostovoljnega šestmesečnega vojaškega usposabljanja.

V razpravi so načeli tudi vprašanje obveznega pouka s tega področja po srednjih šolah in kritizirali novomeško prakso, po kateri nobeden od štendiranih obramboslovcev ni dobil zaposlitve na šolah, pač pa poučujejo priučeni prosvetni delavci namesto strokovno usposobljenih in doštudiranih ljudi.

Oba foruma sta tudi podprla zamisel mladih, naj bi kot novo obliko usposabljanja proučili možnost civilnega služenja vojaškega roka v humanitarnih poklicih za dekleta in fante. Za slednje naj bi tako možnost dali le tistim, ki zlasti iz zdravstvenih razlogov ne morejo redno služiti vojaškega roka.

Svet za proučevanje družbenoekonomskega položaja žensk je v nadaljevanju seje obravnaval še podatke iz nedavnih volitev in ugotovil, da so s 36,6 odstotka ženske še kar ustrezno zastopane v zborih občinske skupščine, medtem ko ses-

NOVO VODSTVO ZDRAVSTVENE SKUPNOSTI

NOVO MESTO — Skupščina občinske zdravstvene skupnosti 24. aprila je bila posvečena predvsem izvolitvi novega vodstva in organov skupščine. Za novega predsednika skupščine je bil izvoljen Janez Bulc, za podpredsednika pa Jože Tekstor. Za predsednika zbora uporabnikov so izvolili Nevo Thorževski, za predsednika zbora izvajalcev pa Jožeta Steklaso. Nove delegate je dosedanja predsednica skupščine Joža Miklič seznanila z delom v preteklem mandatskem obdobju, s problemi, s katerimi se ubadali delegati, ter z nedokončanimi nalogami. Obravnava četrtletnega poročila so delegati odložili za naslednjo skupščino, sprejeli pa sklep o financiranju izvajalcev v okviru plana, da ti ne bi imeli prevelikih težav, saj so materialni stroški v treh mesecih porasli že tudi do 100 odstotkov.

Domske usluge na domu

Nova oblika družbene skrbi za starejše ljudi

NOVO MESTO — »V Domu starejših občanov nameravamo čez dva meseca začeti opravljati razne usluge starejšim ljudem na njihovem domu, da bi lahko kar nadlje ostali v svojem okolju,« je povedala Lojzka Potrč, direktorica Doma starejših.

Medtem ko so v novomeški občini od leta 1978 dalje v skrbi za starejše občane dajali prednost domskemu varstvu, gredo zdaj korak dlje v sodobnem načinu organizirane skrbi za prebivalstvo, starejše od 65 let. Iz več raziskav je bilo v prejšnjih letih razvidno, da starejši ljudje najpogosteje potrebujejo pomoč pri vzdrževanju bivalnih prostorov, pri pranju, nakupu in pripravi hrane, pri vzdrževanju osebne higiene in podobnih opravilih.

Prav zato se je skupnost socialnega skrbstva v dogovoru z domom starejših odločila za usluge na domu. Opravljali jih bodo delavci doma starejših, za začetek pa bodo na tak način pomagali predvsem najbližjim krajanom iz Kandije, Grma, Šmihela, Drske in centra mesta. Sčasoma, zlasti pa če bo interes tudi drugod, bodo usluge na domu opravljali še za druge krajevne skupnosti.

Opravljen delo seveda ne bo zastonj. Enournno pomoč na domu so za zdaj ovrednotili s ceno 1.000 di-

narjev. Opravljen delo bodo plačevali uporabniki sami ali pa njihovi svojci, le izjemoma bo pri kritiju teh stroškov pomagala skupnost socialnega skrbstva.

Da bi dobili potrebne podatke o interesih za tovrstno pomoč in izvedeli za njihove želje od tega, ob kateri uri želijo pomoč, do želja o vrstah uslug, so pripravili vprašalnik, ki ga mora stranka izpolniti ob prijavi. Ker gre za novost, kakršno sicer že dolgo poznajo le v večjih mestih, zlasti v razvitejših državah, bo novomeški poizkus sodobne pomoči ostarelim toliko bolj zanimiv.

R. BAČER

Zdravstveni dom s prazno malho

Metlika: v prvem četrtletju za 7,6 milijona izgube

METLIKA — Metliški zdravstveni dom je poslovalje v prvem letošnjem četrtletju zaključil s 7,62 milijona dinarjev izgube, kar je 70 odstotkov več kot v enakem lanskem obdobju. Od te izgube kar dobrih 6,2 milijona dinarjev odpade na nekritne osebne dohodke.

V lanskem letu je imel zdravstveni dom dokaj nizke materialne stroške, ker so imeli še precej materiala na zalogi, vendar so te zaloge lani porabili in tako so letos močno narasli stroški za nakup materiala za splošno in zobozdravstveno dejavnost, tako da znaša ta indeks več kot 200 odstotkov, saj se je ta material v zadnjem času tudi močno podražil. Sicer pa materialni stroški v celoti znašajo 89 odst. več kot v lanskem prvem trimesečju.

Celotni prihodek je v prvem četrtletju znašal blizu 26 milijonov dinarjev, ki je sicer za skoraj 65 odst. več kot v enakem lanskem obdobju, a kljub temu le 80 odst. načrtovanega za prvo četrtletje. Veliko večino denarja je zdravstveni dom dobil od metliške zdravstvene skupnosti, kar 24 milijonov, še naprej pa se zmanjšuje priliv iz drugih občin, zlasti ozalske, od koder je bilo pred časom precej več pacientov v Metliki. Očitno se v tem težkem stanju vse zdravstvene skupnosti kar se da zapirajo in omejujejo odziv v druge občine. Porabljena sredstva so se v primerjavi z enakim lanskim obdobjem povečala za nekaj manj kot 90 odst., dohodek za več kot 240 odst., čisti dohodek pa skoraj za trikrat. Seveda vsi ti na videz zelo ugodni kazalci ne morejo izničiti izgube.

Na koncu je treba še povedati, da je povprečni bruto osebni dohodek v metliškem zdravstvenem domu v prvih treh letošnjih mesecih za dobrih 61 odst. večji kot znaša povprečje za lansko leto, povprečni čisti osebni dohodek pa znaša v tem obdobju 98.805 din.

A. B.

Asfalt na Dolž

Največja pridobitev zadnjih let v najmlajši in najmanj razviti krajevni skupnosti

DOLŽ — Praznik OF in 1. maj so na Dolžu 27. aprila svečano praznili z otvoritvijo 2600 m asfaltne ceste, ki zdaj to doslej odmaknjeno krajevno skupnost povezuje z mestom. Lani so asfaltirali cesto od Malega Oreška Stopičani, v nekaj mesecih pa so posodobitev ceste nadaljevali Dolžani, in to z več kot 500 udarniški urami prostovoljnega dela in 40.000 dinarji prispevka od gospodinjstva. Preostala sredstva je zagotovila občinska skupnost za ceste.

Kot je v uvodnih besedah poudaril Franci Bačar v imenu krajevne skupnosti in družbenopolitičnih organizacij, je v štirih letih obstoja krajevne skupnosti Dolž bolj napredoval kot prej v desetletju. Ljudje, ki se vozijo v Novo mesto na delo, vozi pa tudi 13 delavskih in lokalnih avtobusov na dan, bodo poslednji deložni varnejšega in kulturnejšega prevoza. Cesta pa je za odmaknjeni kraj v podnožju Gorjancev tudi pogoj za napredek ostalih dejavnosti.

Vaščanom, ki so se v velikem številu zbrali od blizu in daleč, je govoril tudi Ivo Longar, predsednik novomeškega izvršnega sveta, slavnost pa so zaključili na vaški veselici, priršen kulturni program so izvedli domači šolarji.

R. B.

O blokih, ki imajo shrambo na podstrešju

Formalno vse v redu, stanovalci pa negodujejo

NOVO MESTO — Stanovanjska soseska Irča vas-Brod, nazadnje zgrajena v mestu, se zdi sprehajalcem morda lepa, ampak stanovalci novih blokov se pritožujejo nad nepraktičnostjo načrta. Kolesarnico in shrambo imajo namreč na podstrešju. V načrtu pa je, da bi podobne stanovanjske bloke brez podkletitve gradili še za nadaljnjih 574 stanovaj v soseski Mrzla dolina I po zazidalnem načrtu, ki v predlogu že pripravljeno za sprejem. Osnutek tega dokumenta je bil po predpisih javno razgrnjen, o izrečenih pripombah so se ustrezne strokovne službe izrekle, skratka, ni bilo pripomb na tako gradnjo ne pri stanovanjski skupnosti ne pri urbanistih, medtem ko bodoči stanovalci pri tem niso bili kaj dosti vprašani. S formalne plati je bilo vsem zadoščeno.

Novomeški izvršni svet (že v novi sestavi) pa je ravno še zadnji hip predlog za sprejem takega zazidalnega načrta zavrnil do naslednje seje. Medtem naj bi proučili, če je možno načrte za blokovsko gradnjo Mrzla dolina I še spremeniti, oziroma naj se vsaj načrti ustrezno popravijo za naslednje faze uredništvenja pozidave Mrzle doline. Česa že napake ugotovljene, jih ne bi smeli ponavljati v nedogled.

R. B.

OKRAS MESTU

NOVO MESTO — Dolenjska turistična zveza je že lani pričela akcijo »Vsak občan en tulipan«. Ob podpori nekaterih delovnih organizacij in ustanov so lani v središču Novega mesta že posadili 11.000 čebulic tulipanov iz Holandije. Rumeni cvetovi prav v tem času že krasijo parke. Po besedah predsednika Turistične zveze, Alojza Serinija, naj bi se že v naslednjih letih vključila v to akcijo vsa Dolenjska z več kot 100.000 tulipani.

HMEJNJK ZASLUŽI VEČJO SKRB

Učenci mirnopske osnovne šole smo 8. aprila odšli na Hmeljnik. Daljši počitek smo imeli pri stari karteljski šoli. Tam smo malicali in izvedeli nekaj zanimivosti o zgodovini gradu. Nato smo učenci višjih razredov nadaljevali pot, ostali pa so sevrnili. Ko smo prispeli na cilj, smo bili zelo razočarani. Grad je zelo potreben obnovitvenih del in zasluži večjo skrb.

HELENA ŠIŠKO, 8.b

OBRAMBNO ŠPORTNI DAN — Prejšnjo sredo sta črnomaljska Srednja šola družboslovne, kovinarske in naravoslovne usmeritve in Srednja šola tekstilne usmeritve iz Metlike v Črnomlju pripravili obrambno športni dan, v okviru katerega so gasilci iz Beti mlade fante in dekleta poučili, na kakšne načine je moč čim hitreje in učinkoviteje pogasiti ogenj. (Foto: A. Bartelj)

Kilometer in pol socializma

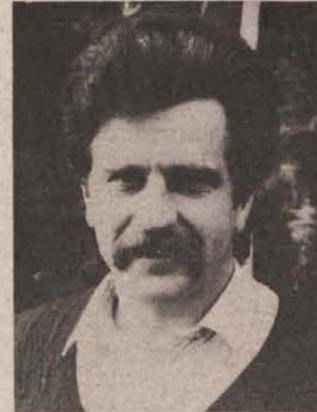
Vidošiči, odmaknjena vas v KS Drašiči, so dobili asfalt do glavne ceste

VIDOŠIČI — Prvi delovni dan po praznikih se je prebivalec Vidošičev, odmaknjene vasi v drašički krajevni skupnosti, ki šteje vsega 9 gospodinjstev, končno izpolnila ena največjih želja: dobili so asfaltirano cesto, ki jih povezuje z dober kilometer in pol oddaljenim križiščem s cesto Metlika — Drašiči. Če ne upošteva elektrike, ki jo je ta vasica dobila leta 1953, je asfalt pravzaprav največja stvar, ki so jo Vidošiči dobili v socializmu.

Seveda tudi asfalt ni prišel sam od sebe, kajti bolj ko so kraji odmaknjeni in odrinjeni, več morajo sami prispevati za stvari, katere se zdijo druge same po sebi umevne. »Vaščani smo morali polovico za podlago potrebne gramozne dostaviti na cesto, kar nas je stalo okoli 1,5 milijona dinarjev, in vse delo smo seveda opravili uporabniki te ceste, teh pa je z vikendarji

oziroma vsemi, ki imajo v našem koncu kakršnokoli posest, okoli 90,« je povedal Dušan Rus, predsednik skupščine KS Drašiči in zadnji stanovelec Vidošičev. »Na množičnem sestanku, ki je bil hkrati referendum, smo se odločili, da bomo prispevali za posodobitev naše ceste, in sicer po tem, koliko ima kdo zemlje, prispevek pa je znašal od 9.000 do 21.000 dinarjev. Prihodnji teden se bomo spet zbrali na delovni akciji, da bomo cesto dokončno uredili, očistili prepušte, bankine in opravili, kar je še takega dela. Seveda bomo konec dela tudi primerno praznili.« Da bo tudi ta družabni zaključek delšel na njihov račun, najbrž ni treba posebej poudarjati.

Prvi asfalt so v Vidošičih dobili pred 5 leti, ko so povsem s svojim denarjem in delom asfaltirali strmo pot od vasi med vinogradi, ki jim jo je deževje vedno znova spodjedalo in odnašalo. Lani so ob lastnem prispevku in ob velikem deležu občinske komunalne skupnosti dobili asfalt skozi vas. »Pri asfaltiranju je svoj delež prispevala tudi metliška Kmetijska zadruga, ki ima pri nas kakšnih 20 ha vinogradov. S KZ se da pogovoriti, saj ima veliko razumevanja za naše želje in potrebe. Sicer pa lahko dajo, saj so pred dobrih 20 leti dobili te vinograde, ki so jih brez prave podlage in nadomestila vzel prejšnjim lastnikom. Mismo na primer za 3.000 tri kasneje dobili nekaj stelnikov. Res pa je zadruga s sodobnim načinom obdelave vinogradov princ-

Dušan Rus: »Za vse, kar smo v Vidošičih in sploh v krajevni skupnosti doslej dobili, smo vaščani veliko sami prispevali.«

ODLIKOVANJA IN SINDIKALNA PRIZNANJA

METLIKA — Na prazniti v počastitev dneva OF in praznika dela v Metliki — bila je v soboto, 26. aprila, v kulturnem domu — so zaslužnim občanom izročili državna odlikovanja, trem sindikalnim delavcem in eni osnovni sindikalni organizaciji pa so izročili srebrni znak občinskega sindikalnega sveta. Državna odlikovanja so prejeli: red dela s srebrnim vencem Ana Vipavec, zaposlena v Kometu, medaljo zaslug za narod Drago Kramarič, kmet iz Dragomlje vasi, in Martin Vukšinič, zaposlen v Kometu; medaljo dela Marica Sostar, zaposlena v Kometu. Srebrni znak Zveze sindikatov pa so prejeli: Martin Logar, Jože Gosencica, Danica Puljak in OO sindikata KZ Mercator — tozđ Trgovina.

»ROK FEŠTA« V RUMANJI VASI

RUMANJA VAS — V soboto, 10. maja, bo tu »rok fešta«, na kateri bodo nastopali Lordi, Frakcija FM, Gotsche in Free 48, ki začenejo majsko turnejo po Sloveniji. Po koncertu bo disko, Vabljeni!

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 24. do 30. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Marjetka Levčar iz Krškega — Aleša, Marija Prijanovič iz Desnice — Aleša, Anica Pečnik iz Zužemberka — Iztoka, Tatjana Štrumbelj iz Šmihela pri Zužemberku — Uroša, Anica Pungerečar iz Mirne — Blaža, Marta Bukovec iz Velike Loke — Mitja, Tončka Korevec iz Srednjeje Grčevja — Marinko, Marijana Mrvar s Cvilja — Ireno, Marija Doltar iz Gradca — Alena, Marinka Kočevar iz Metlike — Nino, Jožica Becele iz Gornjih Lavkovic — Marjana, Zora Urbanč iz Leskoveca — Anžeta, Jožica Kastelec iz Kovače vasi — Leona, Vanja Petan s Potoka — Niko, Sonja Brankovič iz Prečne — Marka, Bernarda Kastrevc iz Jablana — Janeza, Zdenka Črnič iz Dolenjcev — Simono, Anica Gorenčič iz Gornjeje Ajdovca — Klavdijo, Marija Kastelec iz Gorenjeje Globodola — Petro, Alojzija Smolčič iz Belega griča — Simona, dr. Davidja Lovšin-Jagrič iz Leskoveca pri Krškem — Ines, Andreja Saje iz Trebnjeje — Jerneja, Stanka Lobe iz Podgrada — Roka, Majda Spreicer iz Lokev — Ines, Irena Kunšek iz Podgorje — Miloša, Ljudmila Cimermančič iz Jurne vasi — dečka, Ljudmila Kocjan iz Potočne vasi — deklico, Majda Štefanič iz Črnomlja — deklico in Lidija Hudorova iz Lokev — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Majda Rajar s ceste Herojev 24 — dečka, Lilijana Imanovič z Drske 58 — Damirja, Marjetka Springer iz Bršljina 43 — Jaka, Jolanda Pavce-Repše iz Šmihela 29 — Marka, Ljubica Majer s Ceste Herojev 20 — Sandro in Francka Lahne iz Levstikove 5 — Uroša. Cestitamo!

Sprehod po Metliki

NA PREDVEČER 1. MAJA so po številnih gričih zagorci kresovi. Enega največjih so zakurili na Veselici nad Metliko, kjer se je zbralo veliko ljudi; zlasti mladih. Škoda, da ob kresu niso tako kot prejšnja leta pripravili tudi kulturnega programa. Vsekakor pa se je spet pokazalo, da se da prijetno in sproščeno srečanje pripraviti tudi brez velikih priprav in stroškov.

NA SAM PRAZNIČNI DAN pa so mladi iz metliške Ulice 1. maja pripravili pravi prvomajski praznik, ki je trajal od popoldneva do zgodnjih jutranjih ur. Glavna parola, ki je vabila na srečanje, se je glasila: Stanovaleci vseh blokov, združite se! Med drugim so mladinci spekli tudi torto in jo prodali na licitaciji. Zanjo so dobili recin pišič starih milijonov. Pa je trdna »podlaga« za naslednjo »fešto«.

PRED PRVIM MAJEM so imela številna kulturno-umetniška in podobna društva in skupine po vsej občini občne zборе, na katerih so pregledali in ocenili svoje delo v preteklem letu in se dogovorili, kako bodo delovali naprej. Tako rekoč vse kulturno delovanje v občini sloni izključno na delu amaterskih društev in skupin, zato gotovo zaslužijo nesamo vse priznanje, ampak predvsem več konkretne, denarne podpore in spodbude.

Mojca Slobodnik: »Po šoli se bom vrnila domov.«

imam pouk v soboto popoldne, ne grem v Vidošiče. V Ljubljani tako rekoč sploh nimamo prostega časa, pouk traja od 7. do 15. ure ali od 11. do 19.15, v internatu imamo obvezne učne ure in le ob četrkih zvečer gremo dekleta včasih na ples ali v kino. Še največ prostega časa imam doma, čeprav je tudi tu treba vedno kaj postoriti ali pomagati pri raznih delih.« Doslej je Mojca obvezno prakso opravljala v Beti, kjer se je naučila precej koristnega. Dodala pa, da je v šoli prejemala praktičnega pouka.

A. B.

Organizacija ZB se ni preživela

»Več odgovornosti in kritičnosti!« so na nedavni seji zahtevali črnomaljski borci — Besede Boga Gorjana, predsednika republiškega odbora ZZB

ČRNO MELJ — »Številni kongresi, ki jih imamo letos, ne bodo prav nič spremenili, če se ne bodo spremenili ljudje, če ne bodo postali bolj kritični, samokritični, odgovorni, se obnašali bolj stabilizacijsko,« je bilo večkrat slišati iz ust borcev na seji občinske skupščine ZZB NOV Črnomelj, ki je bila konec aprila.

Te zahteve so se v razpravi vlekle kot rdeča nit. »Polna usta lepih besed o stabilizaciji imamo, dokler se ne tiče nas samih. Ko gre za olimpijade, univerziade in podobno, pa ne znamo reči ne,« so bili ostri borci. »Kaj pomaga legovoriti o razbremenitvi gospodarstva, ko pa je očitno, da pri tolikšni družbeni potrošnji to ne bo mogoče. Ali so narejene analize o tem, kdo je odgovoren za blago, vredno 5 milijonov dolarjev, ki so nam ga zaradi oporečne kvalitete vrnil tuji kupci? Če bi bili tisti, ki bi morali biti odgovorni, prizadeti na žepu, bi zagotovo bolj zavzeto opravljali svoje naloge,« so bili prepričani.

Opozorili so tudi, da samoupravljanje prihaja v krizo, da delavce-samoupravljavce le dela, o ostalem pa odločajo drugi. Predvsem pa bi se morali končno otrestiti besed »moramo, treba je, prizadevamo si« in preiti k dejanjem. Niso skrivali resnice, da smo pri vsem tem že veliko zamudili, dvomili pa so, da bodo tudi kongresi prinesli kaj bistveno novega. Priznali so, da borci ne morejo veliko pomagati v združenem delu, trudijo pa se, da bi jim lahko vsaj koristno svetovali. V Črnomlju niso mogli niti mimo nacionalizma, ki je po besedah prisotnih na seji marsikdaj umetno napihjen.

Predsednik republiškega odbora ZZB NOV Bogo Gorjan je orisal težave, ki jih imajo borci. »Neprestano pritiskajo na borce, kaj mislimo o tem ali onem, in nas vlečejo za jezik, marsikdaj tudi zato, ker nas

hočejo prikazati kot preživele organizacijo, ki nima več kaj iskati v tej družbi. Ti glasovi so sicer osamljeni, a dobijo s pomočjo publicitete takšno razsežnost, da smo lahko zaskrbljeni. Prav borčevska organizacija pa je tista, ki je najmanj obrnjena vase,« je povedal Gorjan, in se obregnil tudi ob gospodarske težave. »50 odstotkov delovnih organizacij dela z izgubo ali je njihovo poslovanje na ničli, teh organizacij pa ne smemo umetno držati pri življenju samo zato, da ne bo nemirov. Če bomo politično reševali tiste kolektive, ki imajo iz leta v leto izgubo, ker se bojimo štrajkov, potem ne bomo prišli nikamor. Razumljivo pa je, da delavcem moramo pomagati,« je zahteval predsednik republiškega odbora ZZB NOV.

M. BEZEK

Letošnji 1. maj so tudi v ribniški občini praznovali s številnimi prireditvami. Pred praznikom zvečer se je veliko ljudi zbralo ob kresovih. 1. maja zjutraj pa je ribniška pihalna godba po tradiciji zbudila ljudi z budnico. Riko je pripravil družabno srečanje za občane, mladi iz Sodražice pa tradicionalni pohod na Travno goro. Na svečani akademiji ob dnevu OF in 1. maju v ribniškem domu JLA so podelili letošnja priznanja OF. Srebrne znake so dobili: gasilsko društvo Mali Log, Inles-tozd Loški potok, Marija Pajk, Stanko Lovšin, Franc Levstik, Anton Gregorič, Stane Kromar, Stanko Rus (na sliki), Vinko Bambič in Uroš Bregar. (Foto: M. Glavonjič)

Kočevje praznuje Svečanosti ob letošnjem prazniku mesta od 9. do 11. maja

KOČEVJE — Glavna svečanost ob letošnjem prazniku Krajevne skupnosti Kočevje-mesto 4. maja bo v soboto, 10. maja, ob 19. uri v Šeškovem domu. Ob tej priložnosti bodo med drugim podelili letošnja priznanja krajevne skupnosti zaslužnim občanom ter delovnim in drugim organizacijam.

Slavja se bodo udeležile tudi delegacije pobratenih krajevskih skupnosti iz vseh jugoslovanskih republik in pokrajin, ki bodo prispele v Kočevje že prejšnji večer. Na srečanju pobratenih se bodo že v petek zvečer in soboto popoldne dogovarjali o nadaljnjem sodelovanju, v soboto zjutraj pa jih bodo gostitelji odpeljali na ogled Baze 20 in Roga.

V okviru praznovanja bo tudi že tradicionalno tekmovalje v lovu rib s plovcem, ki ga organizira vsako leto v počastitev praznika KS Kočevje ribiška družina Kočevje.

J. P.

VSELITEV V JUNJU

KOČEVJE — V novem domu za starejše občane v Kočevju te dni montirajo opremo, urejati pa bodo začeli še okolico. Oboje bodo predvidoma dokončali še ta mesec. Junija bodo začeli seliti v dom (po 7 na dan) sprejete varovance. Dom ima 120 ležišč, od tega 100 za starejše občane iz kočevske, 20 pa iz ribniške občine. V tem in prihodnjem mesecu bodo tudi izpopolnili osebje, ki bo v domu zaposleno. Skupno jih bo prek 40.

IGRIŠČE IN PARK

KOČEVJE — Na mestnem območju Trate dela zelo uspešno osnovna organizacija ZSMS, katere predsednik je Roman Pečnik. Na nedavnem sestanku so sklenili, da si bodo na območju med Trato in LJK, kjer so rezervirani prostori za rekreacijo, zgradili roketno igrišče. Na nekdanjem borčevskem pokopališču, od koder so prekopali posrtnje ostanke v grobnico padlih borcev na novem pokopališču, pa nameravajo urediti park. Mladinci so zaprosili, naj jim pri ureditvi obelih teh zamisli pomagajo odrasli. Razpravljali so še o vključevanju mladih Romov, ki žive na tem območju, v njihovo mladinsko organizacijo, sodelovanju s krajevno konferenco SZDL, v katero so izvolili dva svoja delegata, in še nekaterih zadevah. Predsednik KK SZDL za to območje Vito Savič, ki se je tudi udeležil sestanka, pa je mladincem Trate predlagal, naj bi pomagali ustanoviti še mladinsko organizacijo za Šeškovo teren.

J. P.

Ribniški zobotrebeci

SPET PEVSKA REVIJA — KUD France Zbanič iz Dolenje vasi pripravlja že 12. srečanje pevskih zborov iz območja občin Ribnica in Kočevje. Kot gostje pa so vabljeni še domača folklorna in ribniška godba na pihala. Srečanje bo 17. maja ob 20. uri v družbenem centru DC 16 v Dolenji vasi.

DOKONČUJEJO LOVSKI DOM — Člani lovske družine Ribnica dokončujejo svoj lovski dom v Ribnici (v prostorih nekdanje veterinarske postaje). Lovci, ki jih je 62, so v gradnjo doma vložili okoli 4.000 prostovoljnih delovnih ur, veliko pa so jim pomagale tudi nekatere delovne in druge organizacije ter posamezniki. Posebno priznanje velja lovcu Darku Kozini, ki uspešno vodi dela pri gradnji doma. Dom bo svečano odprt predvidoma v začetku julija.

PRED DOPUSTI — V Inlesu že zbirajo prijave za letošnje letne dopuste. Člane kolektiva bo v glavni turistični sezoni veljal dan letovanja (penzion) v počitniškem domu v Malem Lošnju od 1.000 do 2.000 din, v počitniškem domu v Novem gradu (samo nočnina) 300 do 600 din in v počitniški prikolici v Maredi (samo nočitev) od 760 do 1.500 din. Cena je odvisna od dohodka na družinskega člana na mesec in še nekaterih pogojev. Za načlane kolektiva so cene precej višje.

Drobne iz Kočevja

SPET CENEJE — V Nami se nadaljuje akcijske prodaje. Še do 10. maja bodo naprodaj tekstilni konfekcijski izdelki Mure. Od 12. do 17. maja bo 5- do 10-odstotnim popustom prodajali izdelke Emo Celje. 15. in 16. maja bodo prodajali tudi Ferralitove pekače. 16. maja bo dan Name, ko bo veljal enodnevni popust, dogovorjen s proizvajalci vseh blagovnih skupin.

ZA ZAGREBSKI PROGRAM — V stolpnici v Kidričevi 7 zbirajo denarja za skupno televizijsko anteno, s katero bodo lahko sprejemali tudi zagrebški program. Vsaka družina bo prispevala po 2.500 din, predračun za anteno pa je 60.000 din.

UNIČUJEJO DRUŽBENO — Družbene stanovanjske stavbe v Kočevju kažejo precej klavrn videz. Ponekod je skoraj vse tako razbito in zamazano, kot da smo v Bejrutu. Le redke so stavbe, kjer stanovalci skrbijo za njihov lep videz. To je predvsem tam, kjer so starejši uspeli vključiti v delo za lepši videz stavbe in njenega okolja tudi otroke. Če mladi sodelujejo pri raznih delih, potem tudi narejeno cenijo in varujejo.

Trebanjske iveri

KOMUNALCI SO POČIVALI — Kadar komunalci potrebujejo denar, znajo potrkati na vest družbe, češ mi smo dejavnost posebnega družbenega pomena. Kadar pa je treba v izrednih prazmerah tej družbi priskočiti na pomoč, pozabijo na vseskupaj. Tako se je zgodilo tudi pred dnevi, ko bi morali v vasi razvoziti zdravo pitno vodo, ker je bila deževnica radioaktivna. Vodilni so se izgovarjali, da je komunalec težko zbrati, da da jih ne smejo motiti pri požitku, pa da v pravilniku nimajo določil o plačilu za izredno delo, in tako dalje in tako naprej. Nazadnje se je zgodilo še to, da je direktor GKP lastnoročno odkril, da je cisterna za razvažanje vode popolnoma zarjavela. Seveda so na pomoč priskočili gasilci.

KDO BO DELAL? — V trebanjski občini že spet novačijo študente za študij na trebanjskem oddelku kranjske šole za organizacijo dela. Glede na to, da je organizatorjev dela v trebanjski občini že do sedaj več kot preveč, se mnogi sprašujejo, kdo bo sploh delal, če bodo povsod sami organizatorji. Da bi organizatorji delali? To pa že presega normalno fantazijo, menijo najbolj zlobni.

PA KAJ! — Trebanjci so bili proti temu, da bi Janko Goleš postal predsednik medobčinskega sveta ZSS za Dolenjsko. In res Goleš ni postal predsednik sveta, zato pa se je Trebanjec izmuznil in postal kar član predsedstva republiškega sveta ZSS.

Brez pomoči ne bo šlo

Letos bodo z denarjem, zbranim s samopriskevkom, obnovili šolo v Starem trgu — Pomoč Kočevcev?

ČRNO MELJ — Z denarjem, zbranim s samopriskevkom za družbene dejavnosti, so v preteklem letu v črnomaljski občini adaptirali prostore za matično knjižnico in zaključili dela v celodnevni šoli v Semiču, letos pa jih čaka adaptacija in dozidava osnovne šole v Starem trgu.

Ker so potrebe v Starem trgu večje, kot je zagotovljenega denarja, so se Črnomaljci začeli dogovarjati s Kočevci o pomoči pri gradnji, saj starotrško osnovno šolo obiskuje kar 40 do 45 odst. učencev iz kočevske občine. Predračunska vrednost del v tej stari, premajhni šoli je 87 milijonov dinarjev, ki pa bi jih bilo moč zagotoviti le pomočjo sosednje občine. Prihodnje leto bo na vrsti vinskih šol, kjer bodo zgradili telovadnico in učilnice. Manjkajoča sredstva bo zagotovila republiška izobraževalna skupnost, in sicer 37,5 odst. vrednosti naložbe, o čemer je skupščina skupnosti že sprejela

sklep. Gre za pomoč manj razvitim krajevnim skupnostim, ker pa na ta način izobraževalna skupnost pomaga le eni šoli v občini, so se odločili za vinskih, ker je večja.

Ob koncu plačevanja samopriskevka v tem petletnem obdobju bo prišla na vrsto še dograditev osnovne šole v Župančičevi ulici v Črnomlju. Ker pa zaradi inflacije vrednost del naglo narašča, bodo morali v občini, če bodo hoteli zaključiti vsa načrtovana dela, razpisati še en samopriskevek. Z vsemi temi posegi pa prostorske težave v črnomaljskih šolah gotovo ne bodo rešene.

B. M.

Predlog za nov samopriskevek

Z njim naj bi sofinancirali v srednjeročnem načrtu predvidena dela s področja šolstva, zdravstva, preskrbe za vodo, komunalne in cestne dejavnosti

KOČEVJE — V občini Kočevje te dni razpravljajo o novem samopriskevku, ki naj bi ga po sedanjem predlogu uvedli za dobo petih let po stopnji 1,5 odstotka od osebnih dohodkov, pokojnin, katastrskega dohodka in dohodka od obrti. Z njim bi zbrali preko 454 milijonov in s tem delno ali v celoti sofinancirali razna dela, ki bodo sicer veljala okoli 1,2 milijarde dinarjev.

Tako naj bi za obnovo, prenavo ali dograditev šolskih stavb v Kočevju (stara gimnazija), Livoldu in Strugah, za izgradnjo nove šole v Željnah in za ureditvena dela v šoli Vas-Fara porabili iz samopriskevka 80 milijonov (dela bodo veljala sicer 180 milijonov); za gradnjo tretjega trakta zdravstvenega doma v Kočevju z lekarno tudi 80 milijonov (dela bodo veljala blizu 267 milijonov) in za RTV pretvornik na Dekliški gori 10 milijonov dinarjev.

Preostali samopriskevki naj bi bil porabljeni za urejanje raznih komunalnih objektov in naprav, in sicer za vodovod (Loški potok)—Draga, vodovod v Kostelu, vodovod v

Kočevski Reki) blizu 102 milijona, za javno razsvetlavo (Mestni log, Grajska pot, Rudnik, Šalka vas in Stara cerkev) 6,9 milijona, posodobitev javnih poti in cest (na območju osmih KS) blizu 154 milijonov, kanalizacije (zgornja Trata, Travniška cesta do Šalke vasi, Stara cerkev-Slovenska vas do čistilne naprave v Ošilnici) 12,9 milijonov dinarjev, avtobusna postajališča na območju KS Stara cerkev 5 milijonov, čistilna naprava v Kočevski reki 5 milijonov dinarjev.

Po nekaterih predlogih naj bi v posameznih krajevnih skupnostih uvedli še dodaten krajevni samopriskevek po stopnji 0,5 odstotka od osebnih dohodkov in prav tako za

dobo 5 let. Z njim bi urejali razne druge zadeve, ki niso vnesene v občinski srednjeročni načrt.

J. P.

Zgrajeno tudi vzdrževati

Ribnica: dodatno bodo združevali denar

RIBNICA — V ribniški občini je vse pripravljeno za podpisovanje samoupravnega sporazuma o združevanju sredstev za širitve vzgojnovarstvenih zmogljivosti ter za obnovo in vzdrževanje izobraževalnih, kulturnih in telesnokulturnih objektov.

Na področju izobraževanja je predvidena obnova in vzdrževanje šol v Ribnici in Sodražici ter izgradnja kuhinje pri šoli v Dolenji vasi. Na področju otroškega varstva načrtujejo izgradnjo prizidka otroškega vrta v Ribnici, in sicer za 5 oddelkov. Na področju kulture je v planu obnova kulturnega doma v Loškem potoku, obnova odra v domovih TVD Par-

tizan v Ribnici in Sodražici ter ureditev prostorov muzeja, galerije in knjižnice v Ribnici. Obnovili bodo tudi domača TVD Partizan v Ribnici in Sodražici in opravili vzdrževalna dela v Športnem centru v Ribnici.

Če bo sporazum sprejet — veljal bo, ko ga bo podpisalo dve tretjini udeležencev — bodo 5 let združevali sredstva čistega dohodka po stopnji 2 odstotka od bruto osebnih dohodkov. Po enah iz minulega leta bi se tako nabralo preko 388 milijonov dinarjev. Prednostni vrstni red porabe denarja bo določala občinska skupščina, ki bo tudi spremljala zbiranje denarja.

J. P.

SESTALE SO SE NOVOIZVOLJENE SKUPŠČINE

TREBNJE — V dneh pred prazniki so se v trebnjem sestale domala vse skupščine samoupravnih interesnih skupnosti občine Trebnje. Šlo je večinoma za ustanovitvene seje, na katerih so novo izvoljeni delegati sprejeli statutarni sklep o razdelitvi delegatskih mest in opravili volitve predsednikov zborov, komisij in odborov.

PODELILI SO DRŽAVNA ODLIKOVANJA

TREBNJE — Na reviji pevskih zborov, ki so jo pripravili v trebanjski občini v počastitev dneva OF, so podelili tudi državna odlikovanja. Predsedstvo SFRJ je za zasluge in uspehe pri delu, pomembne za napredek države, odlikovalo: z medaljo zasluga za narod Toneta Fortuna, Frančiška Gorenca in Rajka Rahnet; z redom dela s srebrnim vencem Marjeto Bukovec in Rudolfa Simoniča, z redom zasluga za narod s srebrno zvezdo Janeza Zajca in z redom dela z zlatim vencem Janca Ovna.

Ljudje so za odprte sezname

Tudi delegati OK SZDL so ugodno ocenili priprave in potek volitev

TREBNJE — Ko so delegati trebanjske občinske konference SZDL na seji 22. aprila razpravljali o opravljenih volitvah, je bilo slišati več pohval kot kritičnih pripomb. Po oceni delegatov pohvala volitev ne gre samo na račun visoke udeležbe volilcev, ampak tudi vsebini predvolilnega postopka.

Ugodno so bile sprejete spremembe volilne zakonodaje, vendar bi morali že sedaj razmisliti o tem, da bi v zvezi z volitvami poenostavili administrativne postopke. Prav tako so bile pripombe na to, da je bil rok za razprave v predkandidacijskem in kandidacijskem postopku prekratek. Pozitivno je bilo tudi, da so se v osmih krajevnih skupnostih odločili za odprte kandidacijske sezname (liste). Volilci so tak način volitev sprejeli odprtih rok in tudi niso več obkroževali delegatov po abecednem vrstnem redu. Tudi prve seje delegacij so potekale nadvse odgovorno.

banjske občine. Občina je namreč razdeljena med dve gozdnogospodarski podjetji, novomeško in

● Na seji so potrdili predlog žirije za podeljevanje priznanj OF slovenskega naroda. Letošnja priznanja so dobili: Jože Anžlovar, kmet iz Dol. Selc pri Dobriču, Jože Brezar, skladiščnik v šentrupeškem Agrostruju, Cvetka Dvornik, administrativna delavka v mokronoški Iskri, Zvonka Falkner, razredna učiteljica iz Trebnjega, Franc Polanko, upokojenec iz Trebnjega, Tone Zaletel, kmetijski inženir iz Blata, in občinski pihalni orkester Trebnje.

brežiško. Zakon o gozdovih, ki je bil sprejet lani junija, določa gospodarjenje z gozdovi, gojenje in varovanje gozdnih površin kot dejavnost

posebnega družbenega pomena. Družbeni dogovor, ki temelji na tem zakonu, pa natančneje opredeljuje merila za organiziranje organizacij združenega dela in tozov ter tokov. V skladu s tem družbenim dogovorom naj bi se spremenila tudi organiziranost gozdarskih organizacij v trebanjski občini. Tako naj bi bila ukinjena temeljna organizacija združenega dela v Mokronogu. Kot pa so dejali razpravljalci, bi se s tem že tako slabi družbenoekonomski položaj občine še poslabšal. Če namreč ni tozov, tudi ni prispevkov iz dohodka, ki pač odromajo v občino, kjer je sedež temeljne organizacije. V mokronoškem primeru bi šli prispevki v brežiško oziroma v vseviško občino. Zaradi takih nič kaj dobrih obetov in zaradi nejasnosti okoli nove organiziranosti so se razpravljalci zavzeli za to, da bi bile trebanjske gozdarske organizacije organizirane v okviru enega gozdnega gospodarstva.

J. SIMČIČ

Danes gramoz — jutri jezero

Gramoz naj bi kopali najprej v Brežicah, šele nato v Stari vasi pri Krškem — iz Vrbine je za polovico cenejši, ker ne zasipavajo jam

BREŽICE — Ko se je cesta v Vrbino pod mestom v aprilu za štirinajst dni spremenila v eno najvažnejših prometnic v občini, so krajanje vseprek spraševali, kaj to pomeni. Tovornjaki so namreč brez predaha brneli od jutra do večera. Medtem smo od direktorice Komunalnega obrtnega podjetja inž. Vlade Kežman zvedeli, da so v Vrbini odprli novo gramoznico, iz katere so zvozili okoli 10 tisoč ton gramozu v Čateške Toplice. Toliko ga je namreč zmanjkalo za novi del kampa, kjer bodo do poletja uredili delavsko turistično naselje.

«Za izkoriščanje gramozu sta predvideni dve lokaciji,» je pojasnila Kežmanova. «Prva na zajezitvenem območju bodoče hidroelektrarne v Brežicah in druga v Starem gradu. V brežiški Vrbini so bile napravljene raziskave na 24 hektarih, kjer je 280 tisoč kubikov gramozu. Zaloge naj bi zadoščale za sedem let. Šele

potem, ko bi jih izčrpali, naj bi se preselili na lokacijo v Starem gradu pri Krškem.»

Inž. Vlada Kežman

Iz pogovora z njo smo zvedeli, da je bil lani pripravljen sporazum za ustanovitev konzorcija za gramoz, vendar se ni podpisal. V konzorcij naj bi se predvidoma vključili vsi porabniki na tem območju, od Pionirja, Vodnogospodarskega podjetja, Save in Slovenijacement do Cestnega podjetja Novo mesto. Gramoznica v Starem gradu naj bi bila v stanju pripravljenosti, dokler ne bi izkoristili gramozu v Brežicah in Mokricah, kjer je predvidena za potopitev. Separacija bi bila samo v Starem gradu. V Vrbini pri Brežicah je zaradi prevelikih stroškov ne bi bilo gospodarno postavljati.

Komunalno obrtno podjetje namerava naročiti raziskave gramozu-

vih zalog tudi na desnem bregu Save. Tam bi kopali gramoz za ceste. Na

● Gramoznica v Vrbini trenutno miruje, ker ni odjemalcev. Ponudbe bodo poslali na širše območje, predvsem na Hrvaško. Cena je sorazmerno nizka in zaradi tega gotovo konkurenčna. Za en kubik mora kupec odšteti 720 din. V tej ceni so upoštevani stroški kmetijske zemljiške skupnosti (1,2 milijona dinarjev na hektar in 5 odst. od prodajne vrednosti gramozu). Del sredstev dobi tudi samoupravna komunalna interesna skupnost kot povračilo za uničevanje cest. Gozdnemu gospodarstvu pa odštejejo po 160 din od kubika kot odškodnino za prezgodnji posek topole, za naložbe v pripravo plantaž in za odkrivanje gramoznic.

levem bregu namreč računajo, da ga bodo porabili za gradnjo elektrarn.

JOŽICA TEPPEY

BOGAT KULTURNI TEDEN Z GLASBENIKI

BREŽICE — Od 19. do 23. maja bo v Brežicah osmo kulturno srečanje gradbenih delavcev iz Slovenije. Večina prireditelj bo v Posavskem muzeju. Na prvi dan napovedujejo otvoritev likovne razstave in pogovor likovnih amaterjev s kritiki. Pisci iz gradbeniških vrst pripravljajo literarni večer in razgovor s pesnikom Tonetom Kuntnerjem. Okrogla miza o kulturi v gradbeništvu bo 22. maja, isti večer pa tudi uprizoritev dveh enodejank v prosvetnem domu. Srečanje bodo zaključili v petek, 23. maja,

Srebrni znaki sindikata aktivistom in OZD

V Krškem 14 znakov

KRŠKO — Srebrne znake Zveze sindikatov Slovenije so letos v krški občini dobili: Kornelija Božič iz tozda PTT Krško, Janko Hrovat iz Kovinarske, Raško Jelen iz tozda Proizvodnja papirja TCP Djuro Salaj Krško, Ivan Lubšina iz Nuklearne elektrarne, Jožica Mikulanc iz vzgojnovarstvenega zavoda Krško, Jože Moškon iz Elektrarne Brestanica, Ivanka Petan iz TPC Djuro Salaj, Milena Sintič iz Sopotnega tozda Ikon Kostanjevca, Irena Strgar iz Labodovega tozda Libna Krško, Jernej Vintar iz Transporta Krško, Stanislav Župevec iz Metalne-tozda TGO Senovo, OO ZSS Metalna-tozda TGO in OO ZSS TCP Djuro Salaj-tozda Proizvodnja celuloze Krško ter Anton Pleterški iz senovske Metalne, ki je prejela pisno priznanje republiškega sveta ZSS za uspešno in ustvarjalno opravljanje funkcije sekretarja občinskega sveta Zveze sindikatov v Krškem.

ČRNO NA BELEM O ELEKTRARNAH

BREŽICE — Te dni naj bi dokončno zagledala beli dan prva številka Informacij o gradnji hidroelektrarn na Savi. Brošuro bo izdal medobčinski svet SZDL v sodelovanju z Elektrogospodarstvom Slovenije in posavsko Gospodarsko zbornico. Pisci bodo v njej predstavili dosežanje delo programskega sveta za Krško polje, energetsko izkoriščanje spodnje Save in roke za izgradnjo elektrarn, njihov vpliv na ceste, vodnjake, kanalizacijo ter na vodotoke. Napovedi posledic in predvidenih ukrepov bo v tem gradivu že zelo konkretna, otipljiva. Prebivalec bodo seznanili tudi z zasnovano bodočo ureditve Krškega polja.

Novost postaje RK po krajevnih skupnostih

BREŽICE — «Za prostovoljce, ki delajo pri Rdečem križu, bo najnabjrbj najbolj razgiban mesec v letu,» smo zvedeli pri tajnici občinske organizacije RK Miri Davidovič.

«V tednu Rdečega križa od 8. do 15. maja bomo sprejeli med mlade člane 349 učencev prvih razredov in medčlane 321 učencev sedmih razredov osnovnih šol,» je nadaljevala in dodala, da se Rdeči križ pripravljata tudi na tekmovalni večer s področja SLO, kamor sodi prva pomoč. V njej prvi pomoči se bodo konec meseca pomerile ekipe civilne zaščite.

Ob izteku meseca (29. maja) se bodo organizacije RK pridružile zbiranju rabljenih oblačil, obutve, posteljnine in pohištva, ki bo istočasno potekala po vsej Sloveniji. V nekaterih krajevnih skupnostih naj bi do tedna solidarnosti v začetku junija bolj organizirali pomoč ostarelim. Povsod imajo kak prostor za sestajanje in tega naj bi vsaj enkrat na teden odstopili Rdečemu križu. Aktivisti bitam dežurati in ljudje bi se ob določenih urah obračali nanje za pomoč. Tako nameravajo poskrbeti za živ stik s krajani, ki so pomoči potrebni in s tistimi, ki se bodo v njihovem imenu obračali nanje za tako ali drugačno uslugo.

Krške novice

ZAVAROVANJE — Na nedeljski četrtfinalni dirki svetovnega prvenstva v speedwayu dežurna zdravstvena služba na srečo ni imela veliko dela. S tekmovalci pravzaprav nobenega, medtem ko sta se med desetisoglavno množico na Stadionu Matije Gubca pripetili dve dokaj nenavadni nesreči. Prva, ko je neki gledalec zgrmel z betonske škarpe in si zlomil ključnico, je imela bolj malo opraviti z dirko in menda niti ne s preveliko dozo maligenov. Ko je del izpušne cevi motorja avstrijskega tekmovalca zletel med občinstvo, so se ljudje bolj ustrašili. Zgodilo se ni nič hudega, čeprav jo je neki gledalec skupil po nogi.

DOMAČINI — Marljivi organizatorji tradicionalnega teka OF v Leskovecu so silno hvaležni vodstvu osnovne šole Milke Kerin za pomoč pri organizaciji te uspele množične sportno-rekreativne in manifestativne prireditve, še bolj pa razočarani nad učitelji telesne vzgoje te in sosednje krške OŠ Jurija Dalmatina. Učitelji iz oddaljenih posavskih šol, tudi iz Brežice in sevniške, so lahko pripeljali pionirje in mladince, domačini pa niti enega tekmovalca. Če se ne boječe zgedovato po posavskih sosedih, bi se lahko po Kostanjevičanih, ki jim je taka prireditev gotovo bolj od rok kot Leskovečanom in Krčanom, a so se najbolj odrezali po množičnosti in tekmovalnih dosežkih. Ali nekateri ne znajo ceniti zastojnega dela navdušenec ali pa pozabljajo na izročila OF, se sprašuje organizatorji teka OF.

POROČILA — «Poročila so vespovsod in vseje v redu, samo rezultatov ni. V praksi je drugače, kot smo govorili na kongresih,» je kar malec zagrenjen razmišljal na zadnji seji občinskega sveta Zveze sindikatov Jože Peterkoč.

Sevniški paberki

IZ REZERV — Po praznikih je normalno zaživelo delo v vrtcu v Sevnici in šolah. Posebno v vrtcu so se potrudili z obveščanjem o vsej potrebni skrbi za prehrano otrok po znani nesreči sovjetske jedrske centrale. Do nadaljnjega bodo v vrtcu Ciciban uporabljali le hrano iz obveznih rezerv.

ŠMARČANI NAJMOČNEJŠI — Roko na srec, prizadevni Florjančani so na svojih široko odprtih igrah le potihem računali, da bo njihovo moštvo tudi tokrat zmagalo. Vrv pa je zvit stvar in — najmočnejši so bili Šmarčani! Zabavali pa so se izvrstno prav vsi. Srečanje je bilo lep prispevek k medsebojnemu spoznavanju, meščanom in okoličanov, posebno še, ker so imeli lepo vreme. Igrali so jim Štirje kovači, z vsemi skupaj pajetlovadil Še Mito Trefalt.

FANTJE SE NISO DALI — Kmečki fantje so držali obljubo in ponovno prišli v hotel Ajdovec na spoznavno srečanje. Bojda je bilo tokrat malo več deklek, ki niso odklanjala plesalcev. Za tisti zaresni «da» pa bo treba še priti v Sevnico.

PLAČA PO MERI... Na zadnji predpraznični seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta so s presenečenjem ugotovili, da je prišlo do očitnega nesorazmerja med osebnim dohodkom tajnice na sindikalnem svetu in OK SZDL, da o sindikalnem računovodstvu sploh ne govorimo. Predsednik sindikalnega sveta Janez Levstik, sekretar Zdravko Grobojšek in njuna tajnica so ogorčeno izjavili, da znaša OD tajnice pri SZDL v Sevnici 106.000 dinarjev. Primerjava, kajpak na pamet, je pokazala, da se, denimo, tajnica generalnega direktorja v Lisci ob vseh številnih obveznostih še daleč ne more približati takemu znesku.

SLABO ZA PLAN

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU, SEVNICA — V podaljšku jevne razprave naj bi v Loki govorili tudi o načrtu občine do leta 2.000. Od Sava-projekta so se potrudili kar trije razlagalci, v dvorani pa je ostalo prvi mah le devet krajanov, ki so se nadalje osipali. Sevniški komunisti na to razpravo razen svetlih izjem sploh niso prišli.

Kislo jabolko

Izvršni svet v precepu

SEVNICA — Lani smo nekakrat pisali o sklepu slovenskega ustavnega sodišča, ki je na pobudo Matilde Huzjan iz Šmarja razveljavilo štiri odloke sevniške občinske skupščine. Na osnovi teh spornih dokumentov so v tem delu mesta že zidali stanovanjske bloke in s tem nadaljevali tudi po razsodbi ustavnega sodišča. Sredi dopustov so lani v sevniški občini začeli na vrat in na nos sprejemati nove dokumente v skladu z novo zakonodajo. Letos 15. aprila je slovenski izvršni svet postal občinskemu izvršnemu svetu pismo, v katerem je med drugim rečeno, da je potrebno po sklepu ustavnega sodišča ustaviti gradnje — ne glede na to, v kakšni fazi so, dodana pa je še izrecna zahteva, da mora Sevnica o tem sproti obveščati republiški izvršni svet.

Do tu je vse jasno, če si v Sevnici ne bi teh navodil razlagali po svoje. Ker se stari občinski izvršni svet s pismom ni več ukvarjal, je moral zdaj v kislo jabolko ugrizniti novi. Da je moral nekaj ukreniti, seveda ni bilo dvoma, toda kaj? Ustaviti gradnjo pač ni enostavno, saj ob tem nastanejo veliki stroški. Vedeti je treba, da je en blok že vseljen, v drugem opravljajo obrtniška dela, v gradnji pa je tudi deset zasebnih hiš. Člani sevniškega izvršnega sveta so o sporni zadevi nekakrat glasovali, na koncu pa so sklenili, da slovenskemu izvršnemu svetu pošljejo predlog, po katerem naj bi začete objekte na spornem zemljišču kljub vsemu dokončali. Resnica in ljubo je treba še dodati, da je bilo podpisaneu novinarju na seji namignjeno, naj o vsem tem ne bi poročal, češ da bo tako ravnal tudi sevniški lokalni radio. Novinarski kodeks in vest ter načelo javnosti dela (tudi izvršnega sveta) pa seveda zahtevajo drugače.

A. ŽELEZNIK

Loka se boji slovenske greznice

Hidroelektrarna Vrhovo bo potrebovala manj zemlje kot je kazalo sprva

LOKA PRI ZIDANEM MOSTU — Pred prazniki je bila v prosvetnem domu javna razprava o pripombah tujakšnje krajevne skupnosti o predvideni gradnji prve v rizu posavskih hidrocentral na Savi, ki prizadene tudi te kraje.

Ločane naj bi predvidena gradnja — rečeno je bilo, naj bi se slednjič pričela prihodnje leto — prizadela neprimerno manj kot sosedne na drugem bregu, na Vrhovem. Izredno dobro obiskana razprava je dokazala, da velja biti »trd« do investitorjev, če je to sploh prava beseda. Po ostrejših besedah Ločanov so celjski izdelovalci lokacijske dokumentacije namreč prišli na dan z zahtevo za kar 20 hektarov manj zemljišča kot so jih terjali prvotno. Tako bodo prizadeta le nekatera zemljišča ob reki. Izkazalo se je tudi, da železnica številnim krajanom ne daje le kruha,

temveč jih je obvarovala tudi večjih posegov v prostor.

● Vprašanje, ki je vedno znova sililo v ospredje, je bilo čiščenje zamazane reke. Dana so bila pomirjevalna zagotovila, da v osrednjih mestih resno razmišljajo o čiščenju. Omenjena je bila astronomska vsota 1.500 milijard dinarjev. Cilj je, da bi savska voda čimprej prišla iz sedanjega 4. v vsaj 2. razred onesaženih voda.

PRIZNANJE ZA DOLGOLETNO ZVESTOBO

KRŠKO — Občinski komite Zveze komunistov v Krškem se je tudi letos spomnil s skromnim darilom dolgoletnih članov ZK, ki so v njenih vrstah že 30 let. To so Martin Boltes iz Kostanjevice, Terezija Guček s Senovega, Franc Hode iz Celuloze, Alojz Bajt iz Rudnika Senovo, Rajko Županc iz medobčinskega inšpektorata Krško, Anica Urbanč iz Leskoveca, Ljuka Prpič iz jedrske elektrarne, Janez Košir iz Kostanjevice, Magdalena Štih iz Krškega, Roman Perčič iz Metalne in Karlo Romih iz M-Agrokombinata Krško.

Sevnica podaljšuje samoprispevek

Petletni program računa z 210 milijoni dinarjev: močnejši vodovod, gasilске garaže, igrišča pri bazenu, lope za stroje in ceste

SEVNICA — V večini odborov te velike krajevne skupnosti so te dni končali prvi krog javnih razprav o novem programu samoprispevka.

Sedanji se namreč izteče junija. Novi program je izredno obsežen, saj predloženi načrt za javno razpravo vsebuje kar 24 akcij. Ze uvodoma velja pripomniti, da nameravajo k izvedbi pritegniti tudi druge vire, v celoti naj bi s samoprispevkom zbrali le okrog 163 milijonov dinarjev.

Sevniški vodovod izpod Podgorice nameravajo okrepiti z novimi viri, najpomembnejša za mesto, predvsem višje ležeča stanovanja in nove zazidaljive parcele, je gradnja vodohrana pod Sv. Rokom. Gasilci v mestu so že dolgo utemljeni. Pomembno se razvija gasilski servis, ki bi rad razvil še vrsto storitev za občane, v prvi vrsti skrb za

TITOV SOBOREC — Pred prazniki so sevniško občino obiskali ugledni člani ZB zagrebške občine Črnomerec, med njimi revolucionar izza oktobrske revolucije in prvi Titov ambasador v Italiji dr. Pavao Gregorič ter generala Vjekoslav Smeč-Ali Baba in Bulat. Poklonili so se padlim borcem pri spomeniku v Sevnici, 93-letni dr. Gregorič pa si je z zanimanjem ogledal tudi Tončkov dom na Lisci. (Foto: A. Železnik)

JANKO REBERNIK NOVI PREDSEDNIK

SEVNICA — Na zadnji seji občinske konference SZDL je bil izvoljen za novega predsednika OK SZDL dolgoletni družbenopolitični delavec in nazadnje predsednik občinskega izvršnega sveta Janko Rebernik. Pred tem je nastopil delo že tudi novi sekretar Maks Županc tako, da ima fronta v občini sedaj popolnoma novo vodstvo.

Jože Kuplenik

P. P.

Novi Leskovčevi reliefi

Mirenski kipar razstavlja v novomeški Krki — Priznanje iz Francije — Izdelal tudi spomenik

MIRNA — V avli novomeške tovarne zdravil Krka v Ločni bodo danes odprli razstavo reliefov mirenskega kiparja Sandija Leskovca. Na otvoritvi bo govoril umetnostni zgodovinar Zoran Kržišnik, ravnatelj Moderne galerije v Ljubljani, sicer zvest spremljevalec in usmerjevalec trebanjskih likovnih taberov, ki se jih tudi Leskovec redno udeležuje, še posebej zadnja leta. Leskovec se bo novomeškemu občinstvu predstavil s 25 reliefi, nastalimi v zadnjih treh letih. Čeprav razstava ne zaokrožuje kake pomembne obletnice kiparjeve ustvarjalnosti, je vendarle povezana z jubilejem. Sandi Leskovec bo namreč prav z njo praznoval 50-letnico življenja.

Ze dolgo je znano, da je Leskovec ena najbolj zanimivih osebnosti slovenske in jugoslovanske kulture, čeprav se sam kipar raje prišteva med samorastnike. Skoraj enako dobro kot doma ga poznajo tudi v tujini, še posebej v Franciji. V Parizu naj bi letos izšla nova knjiga o navicah in v njej bodo tudi reprodukcije Leskovčevih del. Založnik Fourny je nedavno odprl galerijo v enem najbolj prometnih predelov Pariza in razstavil tudi dvojce Leskovčevih reliefov.

Sandi Leskovec se občasno preizkuša tudi s snovanjem spomenikov. Enega takih spomenikov, ki bo posvečen borcem

NOV, bodo odkrili 4. julija letos v Gradišču pri Trebnjem. Leskovec je naredil idejni načrt za spomenik in relief, odlit v bronu.

Veliko časa pa Leskovec porabi tudi za urejanje lastnega

Sandi Leskovec, sklonjen nad enim od svojih številnih reliefov

ateltelja in galerije doma na Mirni. Pravi, da bo galerijo še letos toliko skonal, da bo uporabna. I. Z.

Kritičen pretres našega šolstva

V Krškem bo ob koncu maja vseslovenski posvet pedagogov — Proslavili bodo tudi 100-letnico prvega slovenskega pedagoškega društva

KRŠKO — Zveza društev pedagoških delavcev Slovenije pripravlja za konec meseca, 29. in 30. maja, v krškem Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja veliko posvetovanje osnovnošolskih in srednješolskih učiteljev. Glavna tema posvetovanja, ki se ga bo predvidoma udeležilo kakih 250 pedagoških delavcev iz vse Slovenije, bo nemalo žgoča, saj bo ponudila kritičen pogled v razvojna gibanja srednjega in osnovnega šolstva, predšolske vzgoje in izobraževanja učiteljev pri nas.

Rdečo nit za kritičen pretres razvojnih gibanj na področju vzgoje in izobraževanja bodo s svojimi referati nakazali dr. France Strmčnik, dr. Ilija Mrmak, dr. Nuša Kolar, mag. Veljko Troha in dr. Janez Sagadin. Vsak s svojega zornega kota bodo opisali dejavnost pedagoških

delavcev in njihovih strokovnih združenj v minulih desetletjih in seveda tudi danes, kritično bodo presotresli prizadevanja za prenavljanje vzgojno-izobraževalnega de-

● Udeleženci pedagoškega posvetovanja v Krškem bodo počastili tudi 100-letnico ustanovitve prvega pedagoškega društva na Slovenskem. Prvo tako društvo pa je bilo pred 100 leti ustanovljeno prav v Krškem.

NOVO V FOTOGALERIJI

NOVO MESTO — Jutri ob 18. uri bodo v Fotogaleriji FKK Novo mesto (v Domu kulture) odprli razstavo nagrajenih fotografij »Mladina fotografira 86«. Razstavo je pripravil novomeški Foto-kino klub, ki praznuje 40-letnico, posvečena pa je tudi mesecu mladosti.

BREZNIKOVE KRAJINE

TREBNJE — V trebanjskem kulturnem domu razstavlja svoja slikarska dela Bogdan Breznik, eden tistih občanov, ki jim zemlja še vedno pomeni največ in so se ji tudi poklicno zapisali. Kot kmetijski strokovnjak je Breznik nenehno na obhodih vasi, kmetij, gričev v bližini in daljni okolici občinskega središča, kot čuteč človek pa ima vedno seboj tudi slikarske rekvizite. Dvanajst slik, ki bodo na ogled do konca maja, izpričuje veliko Breznikovo čustveno navezanost na dolensko zemljo.

la na vseh šolskih stopnjah in analizirali vrsto drugih vprašanj na občutljivem vzgojno-izobraževalnem področju.

V središču zanimanja referatov in bržkone tudi razprave pa bo tako

NOVA RAZSTAVA V ZDRAVILIŠČU

DOLENJSKE TOPLICE — V malem salonu tukajšnjega zdraviliškega doma razstavlja svoja dela slovenski slikar Tomaž Železnik. Na ogled je 21 oljnih akvarelov. Razstava bo odprta do konca maja.

POSAVJE POJE

BREŽICE, KRŠKO, SEVNICA — Ta teden se začnejo v Posavju občinske pevске revije. Zbori iz brežiške občine bodo nastopili jutri v Brezicah, v soboto, 11. maja, se bodo v Krškem zbrali na reviji zbori iz krške občine, medtem ko bodo zbori iz sevniške občine prepevali v Sevnici v soboto, 17. maja. Po trije najboljše zbori iz občinskih revij se bodo udeležili posavske pevске revije, ki bo v petek, 30. maja, v Sevnici.

kultura in izobraževanje

Zaplet tudi zaradi imena

Naposled tudi v dolenski regiji medobčinska pevška organizacija — Prvi sedež bo v Trebnjem

Ze nekajkrat smo pisali, da je Pevska zveza Dolenske in Bele krajine tik pred ustanovitvijo, pa je vselej prišlo kaj vmes, da je niso ustanovili. Med drugim je zastoj povzročilo tudi prekeranje o nazivu te medobčinske organizacije, saj se predstavniki črnomaljske in metliške občine niso strinjali, da bi bila zveza »samo dolenska«. S tem, ko so izbrali ustrezen naziv, so odstra-

● Ustanovna skupščina Pevske zveze Dolenske in Bele krajine bo v trebanjskem kulturnem domu. Na njej bodo nastopili pevski zbori (od otroških do odraslih) in male vokalne skupine iz vseh občin dolenske regije.

nili še zadnje nesoglasje in končali priprave za ustanovno skupščino.

Za prvi sklic skupščine je zadolženo Trebnje, kjer bo prva štiri leta tudi sedež Pevske zveze Dolenske in Bele krajine. Iz Trebnjega pa bo tudi prvi predsednik te zveze. Predlagajo, naj bi bil to Janez Zajc, član ene od pevskih skupin, ki delujejo v trebanjski občini. Stane Peček, tajnik trebanjske ZKO, je prejšnji teden povedal, da bodo ustanovitev izvedli predvidoma v drugi polovici maja. »Bi jo že,« je pripomnil, »pa so nas zadržala opravila v zvezi z volitvami.«

V to pevsko organizacijo se bodo vključili otroški, mladinski in odrasli pevski zbori ter male vokalne skupine iz obeh delov dolenske regije: iz novomeške in trebanjske občine ter iz Bele krajine. V dokument, ki ga bodo sprejeli na ustanovni skupščini, so zapisali, da se bodo v okviru zveze zavzemali za širjenje zborovskega petja in skrbeli za kvaliteten rast pevskih zborov v vseh štirih občinah. Pod okriljem nove pevске organizacije bodo razvijali medobčinsko sodelovanje na kulturnem področju, skrbeli za izmenjavo nastopov in prirejali pevске revije. Skupno pa bo tudi strokovno izobraževanje, predvsem zborovodij.

J. PRIMC

Kulturo pesti pomanjkanje denarja

V črnomaljski občini amaterizem kljub slabim razmeram ne pojenja

ČRNOMELJ — Ljubiteljska dejavnost je v črnomaljski občini pomemben del kulture, kar je zasluga marljivih društev in skupin, ki naredijo veliko kljub skromnim sredstvom in pogosto slabim razmeram. Mnoge skupine imajo tudi kadrovske težave, predvsem pevski zbori, folklorne in gledališke skupine.

Sicer pa se skoraj vsa društva otepajo tudi s prostorskimi težavami. Nekateri skupine sploh nimajo svojih prostorov, kjer pa že so kulturni domovi, so ti ali nedograjeni ali pa morajo odšteti veliko denarja za njihovo tekoče vzdrževanje, kurjavo ipd. Kot so poudarili na nedavni seji konference črnomaljske Zveze kulturnih organizacij, bi morali zaradi razveženosti ljubiteljske kulture v občini zaposliti tajnika, žal pa skromna sredstva ZKO tega ne dopuščajo.

Črnomaljski zbori so imeli v preteklem letu precej nastopov, največ na proslavah in prireditvah, manj možnosti pa imajo za gostovanja, zato pevci pogrešajo nekdanje prireditve Spoznajmo se. Veliko besed je bilo na seji izrečenih o godbi na pihalu, ki na ZKO pošilja le račune, ne pa tudi poročil o delu. Tudi na seje godbeniki ne vabijo predstavnikov ZKO, javno patarnajo, da nimajo družbene podpore. Veliko pričakujejo od glasbene šole, ki pa se nikakor ne more znebiti kadrovskih, prostorskih in finančnih težav.

Folklorna dejavnost, ki naj bi bila zaradi specifičnosti belokranjske ljudske zakladnice prednostna, je prav tako v težavah. Program, ki ga obvladajo folkloristi, je marsikje preskromen za nastope in zahtevnejša gostovanja, noše niso urejene.

Tudi pri jurjevanju, ki naj bi bilo osrednja kulturna prireditev na folklornem področju in naj bi omogočilo prikaz starih ljudskih običajev, so storili premalo. Zato so opozorili, da bodo morali v prihodnje večjo pozornost posvetiti vsebini jurjevanja, hkrati pa odpraviti miselnost, da bi morali iz te prireditve narediti črnomaljsko vinsko vigred.

NASTOP GLASBENICE S FOTOGRAFIJAMI

RIBNICA — V Petkovi galeriji v ribniškem gradu bodo še do nedelje, 11. maja, na ogled fotografije Nece Falk, ki jo občinstvo bolj pozna kot pevko zabavne glasbe. Razstavljene fotografije v glavnem odsliskavajo različna razpoloženja, pritegnejo pa tudi psihološko poglobljeni avtoportreti.

Ni bilo vse tako črno

Minula kulturna petletka ni prinesla tako malo prido-bitev — Seje skupščin komaj sklepčne

NOVO MESTO — V novomeški kulturni skupnosti ugotavljajo, da minula petletka vendarle ni bila tako črna, kot se je kazala v posameznih, predvsem pa krajših obdobjih. Če upoštevamo, da je bil to za vso družbo hudo stiskaški čas in da so se neugodne gospodarske razmere odražale v kulturi že po tradiciji bolj kot v nekaterih drugih družbenih dejavnostih, sploh ni bilo tako malo narejenega.

Kljub težavam, ki so se kopičile tudi zaradi večkrat odklonilnega odnosa do kulture, je postalo Novo mesto bogatejše za Jakčev dom, Pionirska knjižnica je pridobila večje prostore in sodobno opremo, za Potujočo knjižnico je bil naročen in plačan bibliobus, znatna sredstva pa so šla za posodabljanje dela, za usposabljanje kulturnih prostorov v krajevnih skupnostih itd. Ob vsem tem je treba poudariti, da je prišlo v samem delovanju kulturne skupnosti do pomembnih sprememb, še posebej so se izboljšali programi tako imenovanih izvajalskih organizacij, ki jih financira kulturna skupnost na podlagi samoupravnih sporazumov o svobodni menjavi dela. Navesti pa bi mogli še marsikaj, kar se je zgodilo v obdobju 1982—1986 in kar pomeni premik na boljše.

Seveda se je delo v tem času prepletalo tudi z mnogoterimi slabostmi, ki so poskušale vleči voz nazaj ali pa je zavoljo njih prenekalera zadeva za krajši ali daljši čas obtičala na mrtvi točki. Precejkrat je zaškripalo v

V razpravi so poudarili, da imajo v občini še vedno preveč mačehovski odnos do likovne dejavnosti. Seveda za razstave niti nimajo primernega prostora, saj je tisti v Kulturnem domu premajhen, a tudi nedostopen, ko dom ni odprt. Tudi pri literarni dejavnosti niso uresničili načrtov, saj poleg predstavitve knjige Pesmi dolenske dežele niso pripravili nobenega odnačrtovanih literarnih večerov, prav tako niso izpolnili obljube, da bodo izdali knjižico pesmi katerega belokranjskih avtorjev. B. M.

PRIZNANJE UNIVERZE

LJUBLJANA — Univerza Edvarda Kardelja v Ljubljani je na nedavni slovesnosti podelila priznanja nekaterim zaslužnim profesorjem na fakultetah. Svečano listino in zlato plaketo univerze je prejel tudi novomeški rojak akademik Božidar Jakac, zaslužni profesor ALU, za uspešno dolgoletno delo na pedagoškem in umetniško ustvarjalnem področju.

delovanju delegatskega sistema. Večina zasedanj je bila komaj sklepčna, dve seji pa so morali odpovedati. Vsakokrat so jo najbolj zagodli delegati v zboru uporabnikov. Zaradi slabe udeležbe je bil prav ta zbor največkrat na meji sklepčnosti, če že ni bil sklepčen. Analiza je pokazala, da delegati iz krajevnih skupnosti in delovnih organizacij izostajajo iz najrazličnejših razlogov ter da delegatski sistem najbolj »pušča« v bazi. To pa ni prav lepa »dediščina«, ki jo je prejšnja skupščina zapustila novi. Če nova skupščina, ki se je medtem že sestala na prvi seji, ne bo že na začetku zatrla delegatske nediscipline, bo težko izpolnjevala naloge tekoče in po zastavljenem načrtu. Sicer pa je iz prejšnjega obdobja toliko narejenega, da kakih posebnih načrtov niti ne bo treba pisati. Kar je treba napraviti, je že dolgo znano. I. Z.

VALVASORJEVA NAGRADA DVEMA DOBITNICAMA

LJUBLJANA — Valvasorjevo nagrado, ki jo podeljuje Skupnost muzejev Slovenije, sta letos prejeli Slavica Pavlič, ravnateljica Slovenskega šolskega muzeja, in Vesna Bučič, muzejska svetovalka Narodnega muzeja v Ljubljani. Škločev muzej v Slovenj Gradcu pa je prejel posebno priznanje.

ZULIAN PONOVO V KOČEVJU — Boris Zulian, slikar iz pobratene občine Dolina pri Trstu, te dni spet razstavlja v kočevskem Likovnem salonu. Na fotografiji: z otvoritve razstave. (Foto: Primc)

Primorsko sonce v Kočevju

V kočevskem Likovnem salonu ponovno razstavlja svoja dela zamejski rojak, akademski slikar Zulian

KOČEVJE — 25. aprila so v Likovnem salonu v Kočevju odprli razstavo del akademskega kiparja Borisa Zuliana. Rojen je bil leta 1944 v Ricmanjah pri Trstu. Prvo službo je dobil v občini dolina pri Trstu, ki je pobratena z občino Kočevje. Razstava bo odprta do 11. maja.

Razstavljene slike prikazujejo v glavnem v svetlih, sončnih, rumenih barvah predvsem primorsko krajino in naselja. Za praznično predstavitev v Kočevju se je še posebno potrudil, kot je sam dejal na otvoritvi, da je pokazal predvsem slike, iz katerih sije sonce.

Na otvoritvi je slikarja in njegovo delo predstavil predsednik Likovnega salona Ivan Brudar, ki je nato poudaril, da je vodstvo salona pri sestavi programa razstav dalo poseben poudarek sodelovanju s pobratenimi mesti in občinami. Izrazil je prepričanje, da na tem področju še zdaleč niso izkoriščene vse

možnosti. Prav z občino Dolina je bila pred leti že utečena izmenjava razstav, kar pa v zadnjem obdobju zamira.

Slikar Zulian se je s svojimi likovnimi deli kočevski publiki predstavil že leta 1975 (novomeški pa 1979). »Veseli nas, da se je odzval našemu ponovnemu vabilu in nam spet pripravil prijetno kulturno presenečenje,« je poudaril Ivan Brudar, ki je razstavo tudi odprl.

J. PRIMC

Pevska revija s priznanji

V Trebnjem so nastopili odrasli pevski zbori

TREBNJE — Pred dvema tednoma je bila v tukajšnjem kulturnem domu občinska pevška revija, ki jo je kakor vse dosedanje vsakoletne tovrstne prireditve pripravila Zveza kulturnih organizacij. Revija je potekala v slovesnem razpoloženju, saj so na njej podelili tudi odlikovanja in priznanja za izjemne uspehe na najrazličnejših področjih.

Občinstvu so se predstavili zbori in male vokalne skupine iz Trebnjega, Velikega Gabra, Mokronoga in z Mirne. Mešani pevski zbor trebanjskega društva upokojencev je pod vodstvom Valerije Rančigaj zapel dve pesmi. Mešani zbor KUD »Dr. Peter Držaj« iz velikega Gabra, ki deluje pod pokroviteljstvom gabskega obrata tovarne Polikem-Kemija impex, je pod vodstvom Fani Anžlovar zapel tri pesmi. Toliko pesmi pa so zapeli tudi deklinski zbor trebanjske glasbene šole pod vodstvom Tatjana Mihelčič, moški zbor KUD »Emil Adamič« iz Mokronoga, ki ga vodi Vilko Videčnik, ter moški oktet trebanjskega KUD »Pavel Golia«, katerega umetniški vodja je Tone Strmole.

Z izbranim in nekoliko daljšim sporedom se je predstavil ženski nonet Carmen, ki tudi deluje v okviru trebanjskega KUD »Pavel Golia«, za pokrovitelja pa ima kolektiv Labodovega tozda Tem-

nica. Za nastop je nonet pripravil umetniški vodja Miro Kokol, ki se je na Dolenskem uveljavil že kot večletni zborovodja mešanega zborar Krka iz Novega mesta.

● Na občinski pevski reviji je Zveza kulturnih organizacij občine trebnje podelila priznanja za uspešno delo na kulturnem področju v minulem letu. Priznanja so prejeli: Rozi Drnovšek, Lucijan Reščič, ženski nonet Carmen, OS dr. Pavla Lunačka v Šentrupertu in KUD »Ivan Cankar« v veliki Loki.

Šest pesmi so na reviji zapeli pevci mirenskega KUD Svoboda, ki imajo za pokroviteljico tovarno Dana. Pod vodstvom Staneta Pečka, dolgoletnega zborovodje, so Mirenčani nastopili kot mešani, ženski in moški zbor. I. Z.

ZA PRAZNIK KS BREŽICE PEVSKA REVIJA

BREŽICE — V soboto, 10. maja, ob 19. uri bo v slavnostni dvorani brežiškega gradu tradicionalna občinska pevška revija. Nastopilo bo 12 odraslih pevskih zborov. S to prireditvijo bodo počastili dan osvoboditve in krajevni praznik Brežice — 9. maj.

JAPONSKI LESOREZ — Razstavo japonskih lesorezov, ki jo je omogočil Ukiyo-e muzej iz japonskega mesta Matsumotoja, bodo jutri ob 18. uri odprli v Narodni galeriji v Ljubljani. Visoka kvaliteta privlačnih barvnih lesorezov oziroma »slik minljivega tekočega sveta«, kot pravijo sami Japonci, uvršča to razstavo med pomembne likovne prireditve pri nas.

»Nepismen
pedagog«
Zakaj privilegij?

Stanovalci bloka Kidričeva 8 — 14 v Črnomlju stanovalci že deset let v stalnem uidevstvenem vzdušju s stanovanjem silvestrom Mihelčičem. Ima namreč deset let starega nemškega ovčarja, ki je ogrizel in napadel že več stanovalcev. Ko je bil prvi prijavljen, ker je pes nekoga ugriznil, se je lastnik zlagal, da je pes ustreljen, po približno enem mesecu je bil namreč spet v bloku. Žival nam ovira delo na vrtu, onesnažuje z odpadki okolico, zlasti pred vhodi v stanovanja, moti prosto gibanje v okolici bloka, predvsem otrokom. Stanovalci smo ponovno vložili prijavo pri Veterinarski službi v Črnomlju in bila je izdana odločba, da se pes 1. 3. 1986 odstrani iz stanovanjskega bloka.

Toda vse ostaja pri starem, čeprav je minil tudi 1. 4. 1986, torej cel mesec po roku, določenem za odstranitev. Ker je tov. Mihelčič pedagog, nam je nerazumljivo, da se mu ne smilijo niti otroci. Morda pa je nepismen in ni razumel odločbe. Zato pozivamo pristojne, naj mu povedo, da je dolžan odločbo izvršiti.

Ob tem se stanovalci sprašujemo, ali so nekateri tako zaščiteni, da si lahko ob vseh zakonih lastijo privilegije na račun svoje okolice.

Stanovalci bloka Kidričeva št. 8 — 14

POPRAVEK

V prilogi Dolenjskega lista 24. aprila je v reportaži Uredništvo v gosteh prišlo do nesporazuma. Omenjeno je bilo namreč, da pri obnovi podružnične cerkvice na Dobravcih ni pomagala fara v Podzemlju. Ne vem, kdo je povedal to neresnico. Pri obnovi so namreč veliko pomagali vsi verniki iz podzemeljske fаре, posebno pa naš župnik Jože Ovniček, saj brez njegove tako denarne kot organizacijske pomoči dela ne bi mogli dokončati.

LOJZE ŠTEFANIČ
Sp. Dobravice

Še: Treznim glavam v presojo

Pojasnilo k prispevku s tem naslovom (Dolenjski list, 10. aprila) — »Smo za razvoj in dialog, ne pa za potvarjanje dejstev,« pravi pismo

Vsi, ki spremljajo delo in razvoj KS Stari trg ob Kolpi v zadnjih dveh desetletjih, so dobro seznanjeni z njenimi prizadevanji in pridobitvami, razen avtorja v naslovu navedenega članka. Pridobitve so velike in so dosežene na podlagi želja in potreb ljudi vse Poljanske doline.

Vprašanje razvoja ali propada je bilo večkrat obravnavano na raznih ravneh — največkrat pa v DPO, v svetu KS, krajevni delegaciji in zborih občanov. Prizadevanja vodstva KS so bila velika in vztrajna. Ob podpori pristojnih občinskih in republiških organov so uspehi vidni.

Pred 14 leti je bil v Starem trgu zgrajen obrat Komet Metlika, pred tremi leti obrat Unior Zreče. Zgrajenje bil most Sodevci — Blaževci, asfaltirana je cesta od dobljškega ovinka preko Starega trga in Predgrada do Brezovice v dolžini 20 km. Pri modernizaciji ceste Stari trg — Brezovica sta sodelovali občini Kočevje in Črnomelj. Pri gradnji mostu so sodelovale občine Črnomelj, Vrbovsko, Kočevje in Delnice, enote JLA, nekaj dolenjskih organizacij, prebivalstvo s prispevniki hrastovega lesa in delno denarja ali z delom. Podobno kot za most so prebivalci — v glavnem Poljanske doline iz obeh krajevnih skupnosti — darovali nad 100 m³ lesa in brezplačno gradili Kometov obrat. Za vse to so nekateri posamezniki žrtvovali veliko časa in truda. Iz navedenega je dovolj jasno, da so občani dobro seznanjeni o dogajanjih v svojem okolju in delu organov krajevnih skupnosti.

Dograditev in posodobitev osnovne šole, rešitev vprašanja otroškega varstva in današnjih potreb zdravstva je naša sedanja najvažnejša nerešena naloga.

Šola je bila že dvakrat v občinskem petletnem planu, a zaradi pomanjkanja sredstev ni prišla na vrsto, podobno tudi vrtec ne. Pred šestimi leti je gasilsko društvo Stari trg ustanovilo gradbeni odbor za gradnjo doma. Ob finančni podpori Uniorja, Kometa in drugih namerava v njem začasno urediti prostore za otroško varstvo in

zdravstvo. Načrti so narejeni, pristojne komisije so jih odobrile. V načrtu je vrtec nad pritličjem s kolennim zidom 1,60 m. Torej ne bo na visokem niti na podstrešju v klasičnem smislu. Vhod bo samostojen, iz vrtni strani.

Rešitev vprašanja otroškega varstva je zelo nujna, zato se je gasilsko društvo tako odločilo.

V sedanjem občinskem petletnem planu 1985 — 1990 je šola, vrtec pa ne. Za vrtec ni namenjenih sredstev. Misel, naj se uredi otroško varstvo v okviru šole, ni nova, toda brez sredstev tega ni mogoče rešiti. Šola je stara. Prilije je bilo zgrajeno leta 1844, nadstropje 1889. Ima samo 2 pravi učilnici, dve sta adaptirani iz učiteljskih stanovanj, ena pa iz kleti.

Zaradi premalo sredstev bosta v novem prizidku samo 2 učilnici, telovadnica velikosti 10 x 12 m, knjižnica, zbornica, pisarna in kurilnica. V telovadnici bo telesna vzgoja, šolske proslave in druge kulturne prireditve za vse občane, ne pa gasilske zabave, kot je napisal Matija Koče.

Gasilski večnamenski dom, zgrajen do tretje faze, je lociran v neposredni bližini obeh tovarn. Od šole je oddaljen nekaj nad 500 metrov. Zato je za pouk telesne vzgoje predaleč. Avtor v naslovu omenjenega članka ni ravnal v korist občanom. Družbenopolitične organizacije in občani odobravajo in podpirajo delo organov krajevnih skupnosti Stari trg ob Kolpi.

DPO Stari trg ob Kolpi
MARKO REŽEK

Dr. Maksimiljan Fornazarič

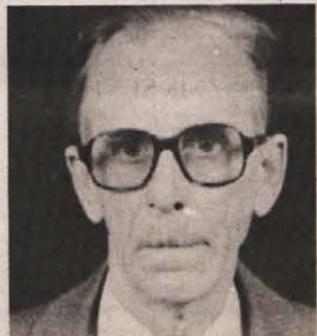
Malo pred prvomajskimi prazniki je sredi dela kot dežurni zdravnik na internem oddelku novomeške bolnišnice omahnil dr. Maksimiljan Fornazarič, ki je zadnja leta vodil diabetični dispanzer za Dolenjsko. Letos bi bil star 60 let. O svojih težavah nikdar ni tožil, zato je njegova smrt za vse presenečenje in je zasekala vrzel v dolenjskem zdravstvu.

Dr. Fornazarič se je rodil v Kalinovicu pri Sarajevu, kjer je obiskoval gimnazijo in medicinsko fakulteto, ki mu je po končanem študiju nudila prvo zaposlitev. Služboval je še v Institutu za virusologijo v Sarajevu in se leto dni izpopolnjeval v Angliji, leta 1963 pa je prišel v Ljubljano in pet let kasneje v Novo mesto.

Leti 1971 je dr. Fornazarič postal specialist internist v novomeški bolnišnici, kasneje pa je opravil še podiplomski študij iz diabetologije. Iz male ambulante za sladkorne bolezni je ustvaril močan in strokovno priznan diabetični dispanzer.

V bolnišnici so dr. Fornazariča poznali kot mirnega, skromnega, a na drugi strani vestnega in izredno natančnega zdravnika, ki je bil vsa leta močno vključen tudi v družbenopolitično in samoupravno življenje. V študentskih letih se je udeležil mnogih mladinskih delovnih akcij, imel je odgovorne samoupravne funkcije, zelo aktiven je bil v Zdravniškem društvu Dolenjske, skoro 40 let pa je častno nosil partijsko knjižico.

Dr. Fornazarič, ki je z družino živel v Trebnjem in se je vsak dan vozil na delo v Novo mesto, je bil priljubljen ne le med stanovskimi kolegi, ampak tudi med pacienti širše Dolenjske. Z njegovo prerano smrtjo je dolenjsko zdravstvo izgubilo človeka, ki ga bo težko nadomestiti.

Jože Udovč

Malo pred prvomajskimi prazniki so Novomeščani poslovali od 65-letnega Jožeta Udovča, spomeničarja in znanega krajana. Omahnil je v dolgotrajni bolezni, posledici prestanih naporov, ki so se zanj začeli v rani mladosti. Že kot ključavničarski pomočnik v stari Jugoslaviji je bil napredno usmerjen, bil pa je tudi eden prvih Novomeščanov, ki so začeli sodelovati z OF.

Skojcevec je postal leta 1940, član partije pa štiri leta kasneje. Ker je bil pri ilegalnem delu po italijanski okupaciji oblastem vedno bolj sumljiv, večkrat tudi zaprt, je šel že marca 1942 v partizane. Začel je kot borec v I. dolenjskem bataljonu, obenem pa po četah popravljal orožje. Kasneje je bil vodja orožarske delavnice v Starih žagah, nazadnje pa upravnik delavnice IV. armade.

Po osvoboditvi in demobilizaciji leta 1946 se je vrnil v Novo mesto in kmalu postal predsednik okrajnega odbora ZVVI, somoščani pa se ga najbolj spominjajo kot dolgoletnega tajnika in kasneje predsednika MLO, kar je takrat pomenilo župansko dolžnost.

Bil je tudi na več najodgovornejših dolžnostih v komiteju in njegovih organih, v Zvezi borcev in ostalih organizacijah. Vse do upokojitve pa je bil v Novotoku, kjer so ga kot izkušenega revolucionarja in vestnega člana kolektiva še posebej cenili. V Novotoku je imel vsa leta tudi odgovorne samoupravne naloge, za svoje medvojno in povojno požrtvovalno delo je prejel vrsto družbenih priznanj: red bratstva in enotnosti z zlatim vencem, red zaslug za narod z zlato in srebrno zvezdo, dva reda za hrabrost, red dela s srebrnim vencem itd.

Tovariš Udovč je bil tudi med borci, ki so v povojnih letih skrbeli za ohranjanje tradicij NOB. Poznamo ga kot pisca več člankov s tematiko NOB, objavljenih v Borcu, Dolenjskem listu in Novotokovem tovarniškem glasilu. Vsem, ki so ga poznali, bo ostal v lepem spominu.

Protest Mahovničanov

Ne pustijo si vzeti ceste, ki jim je bližnjica do službe — Obsodili so nespoštovanje dogovorjenega

KOČEVJE — Krajski Mahovnika so na javni tribuni 20. aprila soglasno obsodili samovoljno tozda Transport-Gradnje-Vzdrževanje (TGV), ki jim namerava ukiniti cesto do Mahovnika do Agroservisva, katero veliko Mahovničanov uporablja za pot na delo.

O tem je seznanil 22. aprila na seji skupščine KS Kočevje-mesto delegate predstavnik Mahovnika Ivan Oberstar. Povedal je sicer, da so Mahovničani in svet KS Kočevje dali tozdu TGV soglasje, da zapre to cesto, vendar pod pogojem, da tozdu TGV uredi nadomestno cesto, ki pa mora iti obvezno ob ograji, ki obdaja površine tozda TGV in ki Mahovničanom služila prav tako dobro kot sedanja cesta.

Tozdu TGV pa je medtem začel graditi novo cesto čisto drugje, ki Mahovničanom ne bo prišla prav. Ko so Mahovničani to zvedeli, so bili seveda ogorčeni. Sklicali so javno tribuno in povabili nanjo predstavnike občinske skupščine, KK SZDL in TGV. Dvo-

rana gasilskega doma je bila nabito polna, da se vrata doma niso dala zapreti, prišli pa niso le predstavniki TGV. Prisotni so izrazili ogorčenje, ker TGV njihove zahteve in zahteve sveta KS ni spoštoval. Ob tem so sespomnili tudi, da so asfaltirali cesto skozi Mahovnik s samoprispevom krajanov, najbolj pa jo uničuje ZKGP, ki vozi po njej s težkimi tovornjaki, za njeno vzdrževanje pa doslej ni prispeval nič.

Delegati skupščine KS so soglasno obsodili početje tozda TGV ter zahtevali od občinske skupščine, naj zagotovi zakonitost in spoštovanje dogovorjenega. Tej zahtevi bo gotovo ugodeno — morda celo brez posredovanja organov občinske skupščine — saj je seji skupščine KS Kočevje prisostvoval sam Alojz Petek, direktor Združenega KGP (kamor sodi tudi tozdu TGV), ki je tudi predsednik občinske konference SZDL Kočevje. J.P.

PODELITVE BRALNIH ZNAČK

Te dni po vseh osnovnih šolah zaključujejo letošnja tekmovanja za bralne značke. Po vesteh, ki nam jih pridno pošiljajo naši mladi dopisniki, je zaključek tekmovanja s podelitvijo bralnih značk povsod združen s proslavo, na katero povabijo večinoma kakšnega literata, ki mladim govori o svojem življenju in delu. Irena Dvojmoč iz 8.c na osnovni šoli Savo Kladnik v Sevnici nam je pisala, da se je take prireditve pri njih udeležila pisateljica Branka Jurca. Osnovno šolo 12. SNOUB Bršljin v Novem mestu pa je ob taki priložnosti obiskala slikarka Marjana Jemec—Božič. Irena Ostojčič nam je sporočila, da je slikarka razdelila bralne značke in priznanja 378 učencem, 25 osmošolcem pa še posebno priznanje in knjigo za osemletno zvestobo bralni znački. Za spomin jim je v nekaj potezah tudi narisala malo opico Nano. Anica Turk nam je pisala, da bodo na osnovni šoli 29. oktober v Šmarjeti podelili bralne značke sredi maja. Takrat jih bo obiskal ilustrator Božo Kos.

NAJLEPŠI MESEC

Maj je najlepši mesec. To je čas, ko narava daje vse od sebe in ponuja lepote. To je tudi mesec, ki je posvečen našemu dragemu Titu, saj se je maja rodil in tudi umrl. Tako maja obujamo spomine na velikega človeka, ki je toliko dobrega storil za vse ljudi, ko nas je popeljal na pot do sreče in miru. LOJZKA PUHEČ

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 17. do 23. aprila so v novomeški porodnišnici rodile: Darinka Saje iz Podgorca — Renato in Tanjo, Angela Frankovič iz Hrasta pri Vinici — Niko, Bernarda Poglavec iz Drenja — Blaža, Martina Zaletež iz Velikega Lipovca — Aleša, Irena Grubar iz Malega Bana — Tino, Irena Miklavčič iz Hudenja — Maja, Marija Lekše iz Senuš — Miha, Darinka Strniša z Ruperč vrha — Biljano, Anika Brinc iz Gribel — Antona, Milena Žugelj iz Dragomlje vasi — Jureta, Majda Hosta iz Volčkovne vasi — Renato, Anika Dražetič iz Črnomlja — Denisa, Ljudmila Piškur iz Skovca — Iztoka, Zdenka Kajin iz Sečjega sela — Andrejo, Anica Jakobčič iz Fučkovcev — Andreja, Silva Mušič iz Dragutaša — Judito, Marija Saje iz Podgorca — Luka, Ana Kramarič iz Črnomlja — Valerija, Marta Gačnik iz Trebnjega — Polono, Marija Rogelj iz Studenca — Boštjana, Marija Vidic z Daljnega vrha — Brigito, Majda Plahutnik iz Zagrada — Vesno, Jožica Klobučar iz Dolenjskih Toplic — Klavdijo, Irena Ravbar z Uršnih sel — dečka in Vida Miklič iz Ornuške vasi — deklico.

IZ NOVEGA MESTA: Ema Gazdova, K Roku 81 — Tanjo, Silva Kočevar iz Ulice Marjana Kozine 20 — Tino, Nuška Rozman s Prisojnc poti 1 a — Mirjam, Jela Aleksič iz Kettejevega drevoreda 49 — Darjo, Andreja Mlakar iz Ulice Ivana Roba 20 — Jano in Alenka Piškur s Ceste herojev 52 — dečka, Čistitamo!

Blatenje ne bo napeljalo vode

Kljub metanju polen pod noge se vodovodni načrti v KS Draga uresničujejo

Ko so leta 1975 krajevne skupnosti začele po delegatskem sistemu, smo se v KS Draga odločili, da bomo gradili vodovod. O svojem namenu smo seznanili občino in komunalno podjetje Hidrovod Kočevje. Obe ustanovi smo zaprosili za strokovno in finančno pomoč, katero smo tudi dobili v obliki posojila. Hidrovod pa je prevzel celotno izvajanje gradbenih del. Da bi zagotovili nemoten potek gradbenih del in usklajevanje med mladinsko delovno brigado in izvajalcem, smo imenovali gradbeni odbor pri KS, ki naj bi imel pregled nad celotnim delom. Poleg tega smo imenovali še dva terenska odbora v isti namen, in sicer za Travo in Srednjo vas skupaj in ločeno za Drago. Tako je bilo pri tem angažiranih kar precej krajanov. S projektantom je bilo dogovorjeno, da napravi projekt za vse tri vasi, medtem pa je ta na zvit način vas Drago izpustil, tako da smo morali za to vas projekt plačati ločeno. Tako izvajanje je pozneje drago plačal v svojem podjetju. Med gradnjo ni bilo od krajanov niti od gradbenih odborov nobenih načelnih pripomb, razen na zavlačevanje gradbenih del v neprimeren letni čas.

Po dovršeni gradnji, v sušnih obdobjih, smo ugotovili, da zmogljivost vodnih virov ne bo zadostovala. Zato smo pri izdelavi petletnega plana za obdobje 1981 — 1985 predvideli napeljavo vode iz Loškega potoka. Že smo začeli razgovore z inž. Valentinom Drčarjem iz Ljubljane glede izdelave projekta, medtem pa je nekdo podal nemogoč predlog, da bi vodo pripeljali iz okrog 300 m nižje ležečega Črnega potoka, kljub temu da je bila osvojena varianta Loški potok, in tako je zadeva za nekaj časa ostala na mrtvi točki.

Varianto Črni potok so strokovnjaki odklonili tudi sedanjemu vostvu v KS. Tako so začeli pripravljati napeljavo vode iz Loškega potoka, projekt je pripravil in nabavljeno je že nekaj cevi, torej se plan krajevne skupnosti uresničuje tako, kot je bil sprejet v prejšnji mandatni dobi. Žal pa že dalj časa nekateri širijo govorice, da je bilo v prejšnji mandatni dobi storjeno vse narobe; verjetno delajo to, ker menijo.

— s planom je dogovorjeno, da bo vzpostavljen sistem opazovalnice kakovosti voda; to je več kot nujno;

— prav tako je dogovorjeno in potrebno, da se onesnaževalcem z učinkovitimi ekonomskimi instrumenti dopove, da morajo probleme tehnologije razreševati z zaprtimi sistemi kroženja tehnološke vode, z izboljšanjem tehnologije ali pa z ukinitvijo neprimernih dejavnosti.

Vode so ožile pokrajine, ki napajajo celotno gospodarstvo in prebivalstvo. Večina voda (96%) — je onesnaženih, več kot pol prebivalcev ima slabo oskrbo z vodo. S planom pa smo se zavezali odpraviti 3. in 4. kategorijo onesnaženosti voda. To terja odločno akcijo. Predlagamo, da se dopolni 15. člen (4. odstavek) zakona o sladkovodnem ribištvu tako, da bo potrebno vsak poseg v vodne tokove in bazene prijaviti tudi ribiški družini, ki gospodarji s tisto vodo.

Zavod za ribištvo Slovenije sicer daje soglasja k novim objektom, toda pod opredeljitvijo »vzdrževalnih del« nastajajo pogosto takšni posegi v vode, ki spreminjajo njihovo podobo, vodni režim in biološko vrednost. Določiti je treba tudi, da vse stroške o teh postopkih plača investitor.

Predsednik skupščine Ribiške zveze Slovenije: JOŽE HARTMAN

OBNDARITEV OSTARELIH — Žužemberško društvo upokojencev in organizacija RK vsako leto obdariti starejše občane na celotnem območju krajevnih skupnosti Žužemberk, ki šteje 42 naselij. Spomnijo se tudi svojih ostarelih v domovih, jih obiščejo in obdarijo. Starejši so vsakega obiska zelo veseli. Fotografija je z obiska v novomeškem domu starejših občanov.

KROŽEK DOMAČE OBRTI

Na podružnični šoli Dobrišč so nas povabili h krožku pletarske obrti. Vedela sem, da mi bo to znanje koristilo v življenju, zato sem se ga udeležila. Poleg mene je krožek obiskovalo še trideset učenk in učencev. Pri delu so nam pomagali stari ljudje iz naše občine, ki se poznajo tovrstno obrt. Iz Ljubljane je prišel tudi strokovnjak za pletenje okrasnih košar. Izdelovali smo domače in okrasne košare, peharje in zobotrebce. Vključila sem se k izdelovanju peharjev. Največ pozornosti so učenci namenili izdelovanju okrasnih košar. Naše delo je bilo zanimivo, zato nas je snemala tudi ekipa ljubljanske TV in kratek zapis o našem delu predvajala v Tedniku.

NATALIJA HORVAT, 6. a.
OŠ Trebnje

NOVA SOLIDARNOSTNA STANOVANJA

MIRNA — Za potrebe solidarnosti pri Samoupravni stanovanjski skupnosti Trebnje je v drugi etapi družbeno usmerjene stanovanjske gradnje na Mirni — Roje III kupljeno 17 stanovanj s skupno stanovanjsko površino 846 m². Nakup je stal 96.028.500.— din. Poleg tega je v okviru solidarnostnega sklada kupljeno še pet stanovanj s skupno stanovanjsko površino 246 m² namensko za razreševanje stanovanjskih vprašanj upokojencev in invalidov občine Trebnje.

Ribiški klic za vodo

Iz odprtega pisma javnosti, sprejetega v skupščini Ribiške zveze Slovenije 19. aprila

Ribiška zveza Slovenije, ki se z vso odgovornostjo posveča varstvu voda in živemu svetu v njih, je zelo zaskrbljena nad stanjem voda in premalo učinkovitim preprečevanjem onesnaževanja, pa tudi zaradi nedomišljenih in enostranskih posegov v okolje zlasti z gradnjo hidroelektrarn, zadrževalnikov, z regulacijami voda in melioracijami, ker izgubljamo dragocene naravne biotope in jih ne nadomestimo, čeravno bi to lahko.

Pri pripravi novih projektov na vodah, zlasti hidroenergetskih, zaostaja izdelava tistih strokovnih podlag, ki te projekte dvigajo na raven narodnogospodarskih, torej kompletnih projektov, ki terjajo interdisciplinarni pristop. Zaradi tega projekti ne uresničujejo tiste, kar določa družbeni plan Slovenije 1986 — 1990, ki zahteva ohranitev ekološkega ravnotežja, preprečevanje žarišč onesnaževanja, zavarovanje krajinskih značilnosti itd.

Pri pripravi projektov se pritiska na krajevne skupnosti, občine in razne organizacije, da bi popuščale pri uresničevanju teh zahtev iz plana.

Ribiška zveza zlasti ugotavlja: — da se regulirajo vodotoki in meliorirajo zemljišča z izrazito hidrotehničnimi koncepti, zaradi česar nastajajo iz rek umetni kanali brez rib, izginjajo ribniki, mrtvice, na vodah ni pragov in elementov naravnih vodotokov, ki bi omogočali normalen razvoj vodnega in obvodnega življenja;

— številni kmetijski objekti (farme), močno onesnažujejo vode in okolje ter zametujejo tisto, s čimer bi morale gospodarno ravnati za izboljšanje tehnologije in poslovanja; nedograjene so in obratujejo brez obratovalnega dovoljenja (npr. kot zadnja pristava pri Krškem);

PRIZNANJE ZA KULTURNO DEJAVNOST

Ob obletnici ustanovitve OF je bila v Trebnjem revija pevskih zborov naše občine. Na prireditvi so podelili priznanja OF. Srebrni znak OH je dobil tudi naš predsednik sveta staršev Jože Brdar za vsestransko aktivnost v krajevni skupnosti. Velikokrat pride v šolo, ker je v odboru za gradnjo šolskega igrišča. Zelo si prizadeva, da bi bilo čimprej narejeno. Med dobitniki priznanj za kulturno dejavnost je bila tudi naša šola. Priznanja smo zelo veseli.

TADEJA KISOVEC, 6.r
OŠ dr. P. Lunačka
Šentrupert

MATEMATIČNO TEKMOVANJE

V soboto, 19. aprila, je bilo na metliški osnovni šoli tekmovanje v matematiki za srebrno Vegov priznanje. Udeležilo se ga je 50 učencev šestega, sedmega in osmega razreda iz osnovnih šol metliške in črnomaljske občine. Pokroviteljica tekmovanja je bila metliška Beti, v kateri so si tekmovalci tudi ogledali računalniški center. Nagrade za najboljšo matematiko Bele krajine pa so nakupili Beti, Iskra Semič, KZ Črnomelj, Komet in črnomaljska raziskovalna skupnost.

NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Metlika

OBČINSKO TEKMOVANJE O PROMETU

Občinskega tekmovanja Kaj več o prometu se je udeležilo tudi šest naših učencev, trije za nižjo in trije za višjo stopnjo. Njihove 14-dnevne priprave niso bile zaman, saj so bili ekipno drugi, osmošolec Jože Knez pa je občinski prvak in je zastopal našo občino na republiškem tekmovanju v Mariboru.

NOVINARSKI KROŽEK
OŠ Milan Majcen
Šentjanž

GASILSKO PRIZNANJE

Sredi aprila smo se udeležili slavnostne podelitve priznanj in nagrad občinske gasilske zveze. Ob tednu požarne varnosti smo namreč pisali spise na to temo, in to zelo uspešno. Damjan Rangus iz 6. in Franci Cvelbar iz 7. razreda sta bila za nalogi namreč nagrajena. Naša šola pa je prejela občinsko priznanje za uspešno delo na področju požarne varnosti.

KATJA ŽUPAN,
INGRID ŠIŠKO,
LIDIJA LAMPE,
OŠ Šentjernej

V SPOMIN NA PADLE BORCE

27. aprila smo učenci in krajanji KS Birčna vas v sodelovanju z ZRVS obiskali spomenike v KS Birčna vas in Podgrad ter počastili spomin na padle borece. Pri šoli v Podgradu smo se srečali z učenci in vaščani tega kraja, potem pa odšli na strelišče, kjer smo se pomerili v streljanju. Zasedli smo vsa prva mesta.

KATJA HROVAT
3. r. os. š. Birčna vas

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 9. V.

9.00 TEDNIK
10.00 MOČ ZBOROVSKEGA ZVOKA, 1. oddaja
15.45 — 23.45 TELETEKST
16.00 TV MOZAIK — ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 BELI DELFIN, 6. del risane nadaljevanke
17.45 FLIPPER, 1. del ameriške nanizanke
18.15 ZA UČINKOVITO UMSKO DELO: NAPNI OČI IN UŠESA, 1. del izobraževalne oddaje
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBZORNIK LJUBLJANSKEGA OBMOČJA
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.05 AVTOMANIJA: KOČIJELJUBEZNI, 9. del angleške dok. serije
20.35 BERGERAC, 4. del angleške nanizanke
21.35 DNEVNIK in KRONIKA KONGRESA ZK MAKEDONIJE
22.10 JUTRO, jugoslovanski film (ČB)
23.30 20. KOLESARSKA DIRKA ALPE-JADRAN

DRUGI PROGRAM

8.15 Znak — 8.45 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Rezerviran čas — 13.00 Dnevnik — 16.00 Videostrani — 16.10 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 TV kolektor — 17.25 Številke in črke (kviz) — 17.45 Znak — 18.15 In tudi letos — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne — 20.55 Zastavna glasbena oddaja — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kronika kongresa ZK Makedonije — 22.00 Moj svet glasbe —

20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Dokumentarna oddaja — 21.50 Atom-ska postaja (islandski film)

TV ZAGREB

8.15 Znak — 8.45 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Rezerviran čas — 13.00 Dnevnik — 16.00 Videostrani — 16.10 TV v šoli — 17.10 Poročila — 17.15 TV kolektor — 17.25 Številke in črke (kviz) — 17.45 Znak — 18.15 In tudi letos — 18.45 Mali veliki svet — 19.30 Dnevnik — 20.00 Vihre vojne — 20.55 Zastavna glasbena oddaja — 21.40 Dnevnik — 21.55 Kronika kongresa ZK Makedonije — 22.00 Gost urednik

SOBOTA, 10. V.

8.00 — 12.50 in 14.45 — 23.55
TELETEKST
8.15 POROČILA
8.20 MOJ DEDEK JE BIL PARTIZAN, 2. del
8.40 NA ČRKO, NA ČRKO, 2. del nanizanke
9.10 NASLIKAM TIČKO
9.20 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: Alenčica in pisana mama, 1. del
9.35 ČIRULE—ČARULE: Čarobne kocke
9.45 SLOVENSKI LJUDSKI PLES: Dolenjska
10.15 OSREDNJA PROSLAVA OB 30-LETNICI POHODA PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE, prenos
11.15 NA POTI V INOVACIJSKO DRUŽBO: Kaj ovira razmah inovacijskega gibanja, zadnji del serije
11.45 AVTOMANIJA: KOČIJELJUBEZNI, 9. del
12.10 ŠOLA ZA PRVAKE, ponovitev dokumentarnega meseca
12.45 POROČILA

15.00 POROČILA
15.05 ZGODBA O PSU IN DEČKU, japonski mlad. film
16.30 ŠPORT
18.10 ŽIVALI GRADITELJI, dok. oddaja
18.30 KNJIGA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
ŠE NEKAJ ZASE
19.30 DNEVNIK
19.45 VREME
19.50 ZRCALO TEDNA
20.15 DR. ŽIVAGO, ameriški film

Film je posnet po znamenitem Posternakovem romanu. Jurij Živago je najdenček, ki odrača pri znanem moskovskem zdravniku in se po končanem študiju poroči z njegovo hčerko Tonjo, toda že kot študent pogosto srečuje Laro, hčerko šivilje. Na božični zabavi Lara strelja na maminega skrbnika, ker jo je zapeljal. Zmedeno Laro odpelje revolucionar Paša, njen oboževalec, dr. Živago pa samo gleda. A čedalje boljše zaveda, da ljubi to nenavadno dekle. Usoda poskrbi, da se še večkrat srečata.

23.25 DNEVNIK in KRONIKA KONGRESA ZK MAKEDONIJE

DRUGI PROGRAM

12.40 Jugoslavija, dober dan — 13.10 Svetozar Marković (jugosl. film) — 14.40 Miti in legende — 14.55 Majksa smotra — 15.55 Steza samotnega bora (ameriški film) — 17.25 Pabi (1. del dok. drame) — 19.00 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik — 20.00 V družbi... — 20.30 Človek in čas — 21.00 Poročila — 21.10 Športna sobota — 21.30 Glasbeni večer

TV ZAGREB

8.50 TV v šoli — 10.30 Poročila — 14.30 Sedem TV dni — 15.00 Folklor Jugoslavije — 15.30 Iz prve roke — 16.15 Poročila — 16.20 TV kolektor — 16.30 Šport — 18.00 EP v judu — 19.30 Dnevnik — 20.00 Ameriška noč (francoski film) — 22.00 Kronika kongresa ZK Makedonije — 22.15 Od našega dopisnika

NEDELJA, 11. V.

8.40 — 13.05 in 14.25 — 22.55
TELETEKST
8.55 POROČILA
9.00 ŽIV ŽAV: Risanke, Pripovedke z vseh vetrov
9.50 FLIPPER, ponovitev 1. dela ameriške nadaljevanke
10.20 VEČNI KLIC, 17. del nadaljevanke
11.25 DOMAČI ANSAMBLI: ANSAMBEL SLOVENIJA in HENČKOV ANSAMBEL
12.00 KMETIJSKA ODDAJA
13.00 POROČILA
14.40 VELIKI CARUSO, ameriški film
16.25 POROČILA
16.30 SLOVENCJI V ZAMEJSTVU
17.00 POD LIPO, prenos iz Dornberka
18.45 RISANKA
19.00 DANES

POTROŠNIŠKA POROTA
19.30 DNEVNIK
19.53 VREME

20.00 MISLIJA MAJORJA ATTERTONA, 1. del nadaljevanke TV Sarajevo
V nadaljevanke bo govor o usodi zavezniških odposlancev, ki so se v začetku 1942 pojavili v Foči. V začetku 1942 so Angleži, ki so se vesekoli živo zanimali za vojno dogajanje v Jugoslaviji, poslali k Draži Mihajloviću drugo misijo, majorja Attertona, radiotelegrafista O'Donovana in Radovana Nedeljkočevića. Po izkrcanju iz podmornice po naključju naletijo na črnogorske partizane in po velikih zapletih je misija prispela v Fočo, kjer je bil takrat Vrhovni štab. Major Atterton se je pogovarjal s Titom in z njim odšel celo na bojišče. Kljub jasnim dokazom, kdo se v Jugoslaviji bojuje na strani zavezničev, je hotel major obiskati tudi Mihajlovića. Na poti k njemu jih je srečal četniški vojvoda Spasoje Dakić

in od tu se je za njimi izgubila vsaka sled. Sumijo, da jih je Dakić ubil zaradi zlata.

20.55 TITO — BESEDA IN SLIKA NEKE DOBE, 5. del
21.50 ŠPORTNI PREGLED
22.35 20. KOLESARSKA DIRKA ALPE-JADRAN, reportaža z zadnje etape
22.50 POROČILA

DRUGI PROGRAM

14.10 Izviri: Usode — 14.55 Partizanska olimpiada v Foči — 15.25 Monte Carlo: Avtomobilске dirke formule 1 za VN Monaca — 18.00 EP v judu — 19.15 Prometni krog — 19.30 TV dnevnik — 20.00 Podoba časa 1760—2060: V vesolje — 20.45 Včeraj, danes, jutri — 21.00 Poezija — 21.30 Morje, ljudje, obale — 22.05 Pavlakovi (3. del nemške nadaljevanke) — 22.50 Stereovizija

PONEDELJEK, 12. V.

9.00 ZRCALO TEDNA
9.20 MOČ ZBOROVSKEGA ZVOKA, 2. oddaja
9.45 MEDNARODNA OZBORJA: INDIJA — PRAVA POT V 21. STOLETIJE?
15.40 — 23.05 TELETEKST
15.55 TV MOZAIK — ponovitev
17.25 POROČILA
17.30 TRAVE

17.45 NA ČRKO, NA ČRKO, 3. del nanizanke
18.15 VIDEOGODBA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
PODRAVSKI OBZORNIK
19.55 VREME
20.05 Jovan Pavlovski: ZAHRTNO, drama TV Skopje
21.40 INTEGRALI
22.55 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Radi imam živali — 8.45 Otroška oddaja — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Iz arhiva — 13.00 Dnevnik — 18.00 Beograjski TV program — 19.00 Indirekt — 19.30 Dnevnik — 20.00 Po poteh spoznanj — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 En avtor, en film — 21.25 Dinastija

TOREK, 13. V.

9.00 TV MOZAIK — ŠOLSKA TV OSEBNA NOGE — Urejenost ni razkošje
BOLJŠI ZRAK — Tem več lišajev
SODOBNA MEDICINA — Tobak: naslada in pokora
15.50 — 23.10 TELETEKST
16.05 TV MOZAIK — ponovitev
17.25 POROČILA

17.30 XVI. MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL — CELJE 85
18.00 PERISKOP
18.45 RISANKA
19.00 DANES
OBALNO-KRAŠKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME
20.05 Jovan Pavlovski: ZAHRTNO, drama TV Skopje
21.40 INTEGRALI
22.55 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Mali svet — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Iz arhiva — 13.00 Dnevnik — 17.25 Dnevnik — 17.45 Mali svet — 18.16 Mostovi — 18.45 Smešne in druge zgodbe — 19.30 Dnevnik — 20.00 Folk para — 20.45 Zrebanje lota — 20.50 Včeraj, danes, jutri — 21.05 Po poteh svobode — 21.50 Izobraževalna oddaja

SREDA, 14. V.

9.00 NASELBIŠKA KULTURA NA SLOVENSKEM, 5. oddaja
16.10 — 22.35 TELETEKST
16.25 TV MOZAIK — ponovitev
17.30 POROČILA
17.35 E. Farjevo: VRTNICA MALE GOSPODIČNE, ponovitev
17.45 KO SE KORENIN ZAVEMO: OSVOBODITEV, zadnji del dok. serije
18.45 RISANKA
19.00 DANES
NOTRANJSKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK

19.55 VREME
20.05 Film tedna: KITTY IN ZAŠČITNIK, avstralski film

Gre za zgodbo o Angležinji Kitty, ki se poroči z zapeljivim Avstralcem, pa se takoj po prihodu v Avstralijo izkaže, da gre za zvodnika in kriminalca, ki mora kar s postaje za rešetke, Kitty pa naj bi poskrbela za odvetnika. Kitty presenetljivo hitro obvlada situacijo in se prelevi v lastnico igralnice, povezane z bordelom, kjer zelo uspešno vodi posle pod zaščito policijskega zaščitnika, ki skrbi, da se naložen denar mogotcev prav obrača.

21.45 DOKUMENTAREC MESECA: ROJSTVO
22.20 DNEVNIK

DRUGI PROGRAM

8.30 Obiskovalci — 9.00 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Iz arhiva — 13.00 Dnevnik — 17.25 Dnevnik — 17.45 Obiskovalci — 18.15 Izobraževalna oddaja — 18.45 Svatba v Ovči — 19.30 Dnevnik — 20.00 Koncert v galeriji Santu — 20.50 Medigra — 21.05 Dobro jutro, jazzarji — 21.50 Življenje in ne film

ČETRTEK, 15. V.

9.00 GOL MED VOLKOV, nemški film
15.10 — 00.35 TELETEKST
15.25 TV MOZAIK — ponovitev
17.15 POROČILA
17.20 SLOVENSKE LJUDSKE PRAVLJICE: Alenčica in pisana mama, 2. del
17.40 SLOVENSKA LJUDSKA GLASBILA IN GODCI: Razvoj ceter
18.15 MOZAIK KRATKEGA FILMA
18.45 RISANKA
19.00 DANES
KOROŠKI OBZORNIK
19.30 DNEVNIK
19.55 VREME

20.05 TEDNIK
21.05 MAJHNE SKRIVNOSTI VELIKIH KUHARSKIH MOJSTROV

21.10 OPPERMANNOVI, zadnji del nemške nadaljevanke
22.20 DNEVNIK
22.35 RETROSPEKTIVA JUGOSLOVANSKEGA FILMA: IDEALIST, slovenski film

DRUGI PROGRAM

8.20 Šalajko — 8.50 TV v šoli — 10.30 Poročila — 10.35 TV v šoli — 12.30 Iz arhiva — 13.00 Dnevnik — 17.25 Dnevnik — 17.45 Šalajko — 18.15 Znanost — 18.45 Muppet show — 19.30 Dnevnik — 20.00 Tujci in bratje — 20.55 Poročila — 21.00 Slavnostni koncert ob 60-letnici radia in 30-letnici TV Zagreb

DOŠAL JE, DOŠAL ZELEN JURIJ... — Tako že vrsto let na Jurjevo pejejo učenci osmih razredov viniške osnovne šole, ko hodijo v narodnih nošah z dečkom, odetim v brezove veje, in košarico od hiše do hiše, želijo ljudem srečo, vaščani pa jim dajo denar ali jajca. Prav viniški otroci še edini v Beli krajini ohranjajo ta stari ljudski običaj, ki se ga mnogi starejši krajanji spominjajo s solzami v očeh, ko skupaj s šolarji zapojejo. Letos se je 10 osmošolcem pridružil še 30 sedmošolcev, za denar, ki so ga zbrali v nekaj deset vaseh v viniški krajevni skupnosti in tudi na Hrvaškem, pa si bodo privoščili izlet. (Foto: M. Bezek)

Res, turizem smo ljudje

Neprijazni in z informacijami skopi v črnomaljskem Turist biroju — Lepa Bela krajina ni dovolj

Veliko govorimo, kako pomembni so turisti za našo deželo, saj prinašajo devize. Delamo propagando, prenavljamo lokale, se trudimo s čim boljšo postrežbo itd. Toda kako je v resnici? Clani novinarskega krožka na črnomaljski osnovni šoli smo se odločili malo pregledati črnomaljske lokale. Najprej smo se odpravili po zasebnih lokalih. Ponudba se nam je zdela v redu in tudi gostje niso imeli pripomb. Nadaljevali smo z družbenim sektorjem, in sicer v Turist biroju.

Najprej so nama s sošolko zelo neprijazno povedali, naj prideva čez pol ure, ker imajo čez sedem minut malico in bodo biro zaprli. Po manjšem pogajanju sva le prišli do pogovora. Zaposlena tovarišica in tovariš pa nista vedela, koliko časa biro že obstaja. Na vprašanje, kaj lahko ponudijo gostu, je tovarišica, ki se ji je očitno mudilo na malico, začela na hitro naštevati. A želeli sva prospekt, ki bi prikazal njihovo ponudbo. Zvedeli sva, da prospekt sicer imajo, a samo arhivske izvede, in sicer iz leta 1983, kot sva pozneje lahko videli, ko so na najino vztrajanje vendarle enega izbrskali. Pozanimali sva se tudi, če prodajajo spominke, ki bi spominjali na Črnomelj in celotno Belo krajino. Bili sva poučeni, naj se sprehodiva po mestu in si ogledava izložbe, pa bova že videli, kje se da kaj kupiti.

IRENA SPREIZER
OŠ Črnomelj

ZA NAGRADO VOZOVNICA

Pred kratkim je bil naš najsrečnejši dan v tem šolskem letu. Tovarišica nam je povedala, da smo dobili nagrado železniškega gospodarstva, in sicer vozovnico za izlet. Nagrade smo še bolj veseli, ker v našem kraju ni železnice in se z vlakom poredko vozimo, zato nam je vsaka vožnja veliko doživetje. Za letošnji končni izlet smo že zbirali steklenice, gume, akumulatorje, pomagali pri delu na kmetiji, pospravljali in pometali krajevne ceste. Sedaj smo denar naložili v šolsko banko, kjer bo do prihodnjega leta.

6. razred
OŠ Milan Majcen
Šentjanž

POHOD IN KRES PRED PRAZNIKOMA

Učenci prvih letnikov Doma Majde Šilc v Novem mestu smo v četrtek, 24. aprila, obiskali obeležje te narodne herojinje. Bili smo nad Težko vodo, na kraju, kjer jo je smrtno zadela nemška granata. Zvečer smo z učenci osnovne šole »Dragotin Kette« pripravili kres in kulturni program. S pesmijo in plesom smo se veseli razšli.

IVANKA VESELIČ
Doma Majde Šilc
Novo mesto

PRAZNIK ŠENTRUPERTA

Ob krajevnem prazniku in 1. maju so se krajanji Šentruperta zbrali na proslavi v osnovni šoli. Pel je pevski zbor, o 1. maju, ki je tudi praznik naše krajevne skupnosti, pa je govoril predsednik skupščine Alfonz Tratar. Podelili so tudi krajevna priznanja OF. Glavni del prireditve pa je bila otvoritev spominskega kotička naše rojakinje, pesnice in pisateljice Majde Peterlin—Vide Brest, kije napisala veliko knjig za otroke in nas je rada obiskovala. Ogledali smo si razstavo njenih fotografij, knjig in rokopisov. Za konec je mišinski pevski zbor predstavljal spevigrro Fantje po polj gredo.

ALENKA TRATAR, 6.r
OŠ dr. P. Lunačka
Šentrupert

Domovi še čakajo srednješolce

Nova štipendijska politika je naklonjena tudi domovom

Vsi domovi za učence srednjih šol (na Dolenjskem Dom za učence Majde Šilc v Novem mestu, Dom Srednje kmetijske šole pri Novem mestu, Dom v Črnomlju in posavski domovi v Sevnici, Krškem in Brežicah) so novi in imajo prostora za 1100 učencev.

Učni uspeh vseh učencev srdnjih šol v domovih v Sloveniji je znašal v preteklem šolskem letu 94,4% in je bil v primerjavi s celotnim učnim uspehom vseh učencev srednjega usmerjenega izobraževanja za 3% višji, v dolenjskih in posavskih domovih pa je bil še boljši, saj se v nekaterih domovih približuje celo 100%. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da ni več srednješolcev vključenih v domsko bivanje.

NA POTI V ZRELOST — Dijakinje 3. letnika Srednje šole tekstilne usmeritve iz Metlike so zaključni ples, ki so ga v petek, 25. aprila, pripravile v Dolenjskih Toplicah, začele s pesmijo Gaudemus igitur, ki jo ob vstopu v zrelejšo obdobje življenja že stoletja prepevajo mladi po vsem svetu. Ta razred, v katerem je 33 deklet, je po uspehu in nasploh eden najboljših v 20-letni zgodovini Betine šole. (Foto: A. B.)

za mladostnikov razvoj in da je tudi uspešno.

Pogostokrat je slišati pripombe, da so domovi predragi. V zvezi s tem je treba poudariti, da so oskrbine v domovih Dolenjske in Posavske samo na videz visoke, morajo pa biti ekonomske. Štipendije imajo v glavnem vsi učenci, ki so vključeni v domsko bivanje, in niso tako nizke (tako je npr. v novomeškem Domu za učence Majde Šilc imelo aprila letos 30% učencev do 15.000 din štipendije, kolikor je znašala tudi mesečna oskrbina, 40% učencev do 20.000 din in 30% učencev nad 20.000 din štipendije). V tem mesecu so se štipendije povečale za 25%, oskrbine pa za 20%.

Moramo še povedati, da bo z novim šolskim letom začel veljati nov samoupravni sporazum o štipendiranju v občinah. Glavne spremembe novega sporazuma so v razširitvi kroga upravičencev do te družbene podpore in v bistveno večji denarni razliki za tiste srednješolce, ki se šolajo izven kraja svojega stalnega prebivališča.

Prenovitev okvirnega vzgojnega programa za domove učencev in uveljavitev novih standardov in normativov bosta prav gotovo nov pomemben korak na poti razvoja vzgoje v domovih. Tako bo manj različnih očitkov od zunaj na življenje in delo v domovih. Starši in slaherna srednja šola so še kako zainteresirani za čim boljše vzgojno-izobraževalne uspehe svojih otrok oziroma učencev, zato smo prepričani, da bodo usmerili vse napore v to, da mladostnikom med šolanjem omogočijo primerno delovne pogoje in zdrav telesni razvoj. Vozači naj se odločijo za bivanje v domu!

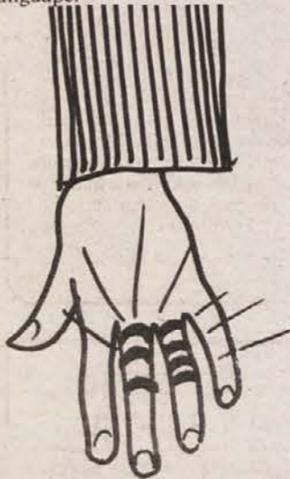
F.Z.

NAGLUŠNA
PENTAX
KAMERA

Fotoslišala:
Milan Markelj
Janez Pavlin

**PO SVETU
OKOLI**

SPOŠTOVANJE, ki ga uživa 60-letni Raimundo Xavier de Sousa v rodnem kraju, je različno. Večina ga ima za poštenega in vse časti vrednega možaka, župnik, župan in še nekaj njunih pa menijo, da ne živi zgledno. Te različne v gledanju izvirajo iz zanimivega dejstva; Raimundo namreč ob domačem ognjišču združuje 13 otrok in sedem žena. Da bi bile rodbinske vezi še močnejše, je vseh sedem žena iz ene družine, se pravi, da so sestre. Menda se imajo lepo in so srečni. Dvomljivci si čilega šestdesetletnika lahko gredo ogledat v brazilsko mesto Maranguape.

SPOŠTOVANJA VREDNI so tudi napor britanske družine Jacobsen, ki je poskrbela, da natalita britanskih državljanov ne upada tako, kot smo zvedeli, da upada slovenska. Mama Linda je rodila peterčke. Pomladanska peterica zasluži nekaj več zanimanja tudi zaradi tega, ker so prišli na svet s pomočjo sodobne tehnike oploditve. Spadajo namreč v generacijo tistih otrok, ki jim pravimo otroci iz epruvete.

SPOŠTOVANJE ZASLUŽI tudi poklicna verna policaja iz sicilijanskega mesta Carbonia. Budno oko zakona v osebi Silvia Brittona je opazilo, da je več avtomobilov parkiranih na prepovedanem mestu. Silvio jih je natančno popisal. Čez nekaj dni so lastniki dobili pozdrav od sodišča in morali so plačati globo. Med njimi je bil tudi Silvio. Službeno vozilo je parkiralo na mestu prekrška, pri zapisovanju registrskih tablic pa svoje ni preskočil. Natančnost, da je kaj!

SPOŠTOVANJE JAVNE MORALE z vročimi pomladnimi dnevi očitno upada. Pred kratkim so morali policaji ostro posredovati, ker se je v vodnjak na osrednjem trgu v Brindiciju (Italija) neki Pietro Vinko pridružil mestnim golobčkom in se hladil pod pršičimi curki. Omeniti je treba, da je roka pravice Pietru preprečila ohlajevanje, ker v nasprotju z mestnimi golobi ni premogel ne perja ne kakšne krpice tekstila. Namakal se je v Adamovem kostumu, kar pa za središče mesta zaenkrat še ni sprejemljivo.

Katera od teh fotografij govori resnico? Na levi je domnevni pripadnik ljudstva iz kamene dobe, na drugi pa isti v drugačni podobi. Je bil s kamenito sekuro le igralec v znanstveni slepariji?

Kamenodobna sleparija stoletja?

So si pleme Tasadayev, ki naj bi živelo še v kameni dobi, izmislili sleparski filipinski uradniki? — Od antropološkega odkritja stoletja ostaja malo

Pomote in prevare v znanosti niso tako redke, čeprav se znanost kiti kot s svojo največjo vrednoto, resnico. Zgodovina je polna primerov znanstvenih pomot in prevar, med katerimi so nekatere prav smešne, druge pa žalostne in resne. Vse kaže, da se jim bo v kratkem pridružila še ena, vanjo pa je najbrž zapleten zdaj že zrušeni režim filipinskega diktatorja Marcosa.

Leta 1971 so raziskovalci svetu razglasili, da so globoko v tropskih gozdovih filipinskega otoka Mindanao odkrili plemo Tasadayev. Pripadniki tega plemena naj bi spadali med nekakšne žive fosile človeške družbe. Raziskovalci so jih našli prebivajoče v jamah, oblečene samo v najpreprostejši skupaj speto listje. Kot se je pokazalo, jim ni bila znana niti tako temeljna najdba, kot je kolo, niso vedeli za nikakršno obliko poljedelstva ali živinoreje. Tako je odkritje plemena Tasadayev postalo antropološko odkritje stoletja.

Temu je seveda sledil pravi znanstveni bum dokumentarnih filmov, televizijskih reportaž, strokovnih in poljudnih publikacij, ki so vsi obravnavali človeško skupnost iz kamene dobe. Mala skupnost iz 24 ljudi je postala znana vsemu svetu. A kot je videti zdaj, preko nje tudi Filipini in s tem publicitetne žejni Marcosov režim. Dostop do malega plemena »iz kamene dobe« so po prvih letih odkritja povsem prepovedali. Tako se o Tasadayih ni zvedelo nič novega, dokler ni švicarski novinar Oswald Iten, ki se je specializiral za pisanje o redkih plemenih, po Marcosovem padcu sklenil, da obišče slavno plemo. Odpravil se je do votlin Tasadayev.

»Našel sem jih prazne,« je povedal časnikar. Ljudje, živeči v bližini teh votlin, so mu povedali, da Tasadayev ni in da jih nikoli ni bilo. Namesto njih so nastopili pripadniki tamkajšnjega plemena Manubo, ki pa je že daleč od kamene dobe, saj se preživlja z lovom, zbiranjem sadežev, a tudi s poljedelstvom požigalnega tipa.

V jame so se torej preselili le za toliko časa, da so jih posneli filmske in fotografske kamere in da je svet slišal o njih, potem pa so se vrnili k običajnemu načinu življenja. »Odkritje Tasadayev je prevara,« ugotavlja Oswald Iten.

In kdo stoji za to prevaro, ki je gotovo, kot je bilo samo »odkritje« stoletja, zdaj tudi prevara stoletja, še večja, kot je bila znana sleparija s Hitlerjevimi dnevniki? V ozadju plemena iz kamene dobe se očrtuje podoba-Marcosovega pomočnika za narodne manjšine Manuela Elizadeja.

Kot domneva Iten, je Elizade pripravil »odkritje stoletja«, da bi naredil uspešno politično kariero. Nagovoril je pripadnike plemena Manubo, da so se odpravili živeti v votline. Poskrbel je, da so v času obiskov znanstvenikov imeli pri sebi samo najpreprostejša kamena orodja in se primerno obnašali pred objektivni kameri.

Na dan prihaja, da pomočnik za vprašanja narodnih manjšin v Marcosovem režimu tudi drugače ni bil kdove kako s srcem in dušo pri zaščiti divjih plemen. Res je imel polna usta zaščite, a le zato, da je utišal proteste naprednih ljudi, ki so zahtevali zavarovanje divjih plemen. Tedi v ozadju je Elizade vodil donosno kupčijo s plemenskimi dragotinami.

Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

»Neka filipinska novinarka je povedala, da jo je pred časom Elizade povabil k sodelovanju. Pripravila naj bi nekakšen obredni plemenski ritual, ki naj bi se ga v oddaljenih krajih katero od plemen naučilo, da bi tako znanstveniki spet kaj napisali, glas o Filipinih pa bi šel po svetu.

Odkritje švicarskega novinarja so presunljiva in spravljajo v čudno luč ne samo že tako dovolj umazano podobo Marcosovega režima, marveč tudi delovanje in ravnanje strokovnjakov, ki so imeli priložnost Tasadayev videti na lastne oči in jih raziskovati. Kako je mogoče, da so potega-vščini nasledili?

Strokovnjaki zaenkrat še previdno molčijo. Končno gre za glas enega novinarja, ki je morda vprašljiv. Navsezadnje je njegovo pisanje prava senzacija in čemu bi ga jemali povsem brez predsodkov in previdnosti.

Resnice ne bo tako zlahka ugotoviti. Elizade, ki bi o stvari lahko največ povedal in nalil čistega vina, je izginil neznano kam že leta 1983. Tudi ameriška antropologa, ki sta Tasadayev najbolj poznala, ne moreta nič pomagati, ker sta že med pokojnimi. Nemogoče si je tudi zamišljati, da lahko mala skupina ljudi po stikih z drugimi ljudmi ostane še naprej takšna, kot je bila prej.

V zagovor ameriških antropologov, ki naj bi bili žrtve sleparije, pravi Fred Eggan z univerze Chicago: »Nesmisel je, da so Tasadayi izolirana kamenodobna skupina ljudi. Poznajo železno orodje, ki so ga pritrgovali. Toda delati iz njih sleparije je precej umazan trik.«

Mračne zablode duha zme-dejo tudi modrega.
PINDAR

Odrivanje slovenskega jezika najdemo povsod tam, kjer stopajo na plano nesamoupravni interesi: plehki komercializem, komercialna lahka kultura, centralizem in unitarizem.
B. DEBELJAK

Nikar naj ti pred vsemi ne donijo besede nekoristne; včasih so pota molka zanesljivejša, mogočna beseda pa le ostroga k prepiru.
PINDAR

Svet umetnosti in poezije je svet človeške svobode.
E. FRITZ

Kolobarjenje s kalorijami

Hitro hujšanje v treh tednih — 70.000 meščanov Nashville se bo zne bilo odvečnih kilogramov

Kakih 70.000 prebivalcev mesta Nashville, znanega po country glasbi, si prizadeva, da bi postavili rekord za Guinnessovo knjigo, toliko se jih je namreč odločilo za najnovejši način hujšanja, ki mu pravijo rotiranje oziroma kolobarjenje. Shujševalna kura traja vsega tri tedne, pomagala pa naj bi hujšajočim znebiti se po polkilogramu telesne teže na dan.

Metodo je zasnoval 57-letni psiholog Martin Katahn. Hujšanje temelji na spoznanju, da so običajne skuševalne kure dolgočasne in običajno polne živčnosti in slabega počutja. Z metodo »kolobarjenja« naj bi bilo hujšanje prijetnejše, za nameček pa trije tedni zares niso tako dolg čas, da bi že vnaprej vzeli ljudem pogum.

Hujšanje se začne z uživanjem hrane, ki pa mora biti skrbno odmerjena, tako da prvi tri dni ne presega 600 kalorij na dan, naslednje štiri dneve 900 kalorij in naslednjih sedem dni 1200 kalorij. To velja za ženske, za moške pa je zbir kalorij za 600 večji. Obdutek lakote hujšajoči lahko premaguje z uživanjem »dovoljene« zelenjave in sadja. Mednje spadajo beluš, kumarice, peteršilj, jabolka, pomaranče in melone. Vendar je tudi tu količina omejena, in

sicer pri sadju na tri sadeže dnevno. Zaželjeno je, da se ob shujševalni dieti hujšajoči ukvarja tudi s telesnimi vajami, tekom in drugimi rekreacijskimi aktivnostmi.

Prav menjava oziroma kolobarjenje z zaužitimi kalorijami naj bi preliščilo telo, ki pri običajnih dietah zaradi zmanjšanih količin hrane zaradi počasne presnavljanja in pokuri manj kalorij, hujšanje pa se zato za dlje časa zaustavi.

Nova metoda ima tudi nekaj nasprotnikov. Zdravniki opozarjajo, da je izguba telesne teže le nekoliko prevelika in v prekratkem času, da bi bila zdrava. Vendar to navdušenja za kolobarjenje ne zaustavlja. Doživlja pravi bum. V trgovinah gresta »dovoljena« zelenjava in sadje odlično v prodajo, število restavracij, ki ponujajo dnevne obroke po novi metodi, se je dvignilo na 1.400.

Če bo 70.000 Nashvillečanov zares uspešno kolobarilo s kalorijami, potem se bodo znebili blizu pol milijona kilogramov odvečnih maščob. Prav to bi bil rekord, vreden zapisa v Guinnessovi knjigi rekordov.

ZA TAKŠNO CENO TE BOM KAR SAMA DOMA POJEDLA!

PAMETNO JE, DA IMAŠ VEDNO REZERVO S SEBOJ.

DOLENJSKI LIST pred 20 leti

Smo v težavnem položaju

Gospodarske reforme ljudje ne razumejo — Delo ne izgublja vrednosti — mesa zmanjkuje

1. MAJ, praznik dela, je bil včasih dan, ko so si težaki in krmpači za hipec oddahnili ter s pogledom nazaj in naprej precenili, koliko je bilo storjenega v boju za staro pravdo in koliko bo treba še storiti. Zdaj praznujemo 1. maj v svobodni domovini delovnih ljudi ter želimo kar najbolj olajšati delovne napore človeka. Tudi INIS, novomeška steklarna, je s svojo avtomatizirano sodobno proizvodnjo tak obrat. Tisoči metrov stekla gredo vsak dan skozi tovarniška vrata, delavci pa vodijo sodobne stroje z rahlimi pritiski na gumbje in vzvode.

SMO V PRECEJ težavnem položaju. Ni bistveno, ali temu rečemo kriza lali kaj drugega, bistveno je to, da moramo poiskati vzroke za takšno stanje. Pri tej stvari gre za nerazumevanje naše osnovne politike in njenih praktičnih ukrepov v takšni širini, kot se z njim že dolgo nismo srečali. Skoraj si upam reči, da so bile od osvoboditve naprej vse dosedanje politične zamisli ljudem bolj razumljive in bolj razložene, kot so te, s katerimi se srečujemo v obdobju, ki mu pravimo gospodarska reforma.

DA, ODLIČNO ZANIKAMO, da bi zdaj delo izgubljalo svojo visoko ceno. Narobe: delo bo imelo tem višjo ceno, čim bolj ga bomo spoštovali, kolikor dosledneje bomo izvajali gospodarsko reformo. Smo v obdobju revolucije, kjer se srečujemo z mnogimi težavami in kjer je nešteto možnosti, da ob ovirah omahujemo, da zaostanemo ali celo izstopimo iz vrst graditeljev socializma. Ta nevarnost ne prizanaša celo nekdanjim bojevnikom s puško v roki, ki niso poznali omahovanja in ki se niso ustavili pred nobeno oviro.

PRESKRBA Z MESOM je v Selnici začela šepati. V nedeljo je v obeh mesnicah zmanjkalo govejega mesa, teletine in svinine pa sploh ni bilo. Že v soboto ob 9. uri je sekač v mesnici I javil upravi, da je mesa zmanjkalo, pa so ga pripeljali šele ob 19. uri zvečer. V mesnici II pa je mesa zmanjkalo v nedeljo.

(Iz DOLENJSKEGA LISTA 28. aprila 1966)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Posameznik ne opravi nič!

S kurjenjem proti pomladanski pezebi v vinogradih — Na Francoskem se boje delavskih nemirov za 1. majnika — Grozen potres je bil v San Franciscu

(P r o t i) pomladanski slani se je bojevati z združenimi močmi. Posameznik ne opravi nič! Žal, da se pri nas le prebogostoma zanašajo naši vinogradniki na »božjo voljo« in da ne store prav nič, kakor bi se ne dalo odvrniti od te škodljive ujme. Proti pomladanskemu mrazu treba je po vinogradih kuriti, da se pošteno kadi nad trtami. Gost dim zabrani namreč, da se zemlja preveč ne shladi in da trte ne pozebejo. Za kurjenje se rabijo zaradi tega tvarine, ki dajo dosti dima, kakor plevel, mah, listje, smeti. S kajenjem se prične ob nevarnih nočeh v jutranjih urah.

(S l o v e n s k a) ljudska stranka je priredila eno samo nedeljo 22. m. m. deset shodov: povsod je bila udeležba obilna in povsod so ugovarjali krivični razdelitvi mandatov na Štajerskem in Koroškem pa tudi zoper to, da se namerava šoli in zakonu odvzeti krščanski značaj.

(N a F r a n c o s k e m) se širijo stavke delavcev v ogromnem številu bolj in bolj nezadovoljnost s sedanjo vlado narašča in s strahom se pričakuje 1.

majnika, ta dan se boje velikih neredov in nemirov. Vlada je ukazala izvršiti hišne preiskave pri katoliških listih, ker te dolži, da oni netično nezadovoljnost. A te preiskave so bile brezuspešne.

(S i n g e r) Manufakturings Komp. v Newyorku zida poslopje, katero bode pressegalo v visočini vsa dosedanja višja poslopja tega mesta. Novo poslopje te tvrdke, koje izvršni šivalni stroji se prodajajo tudi v Rudolfovem, merilo bode v višavi 594 čevljev in bode pressegalo najvišje dosedanje poslopje Park Row za celih 212 čevljev.

(G r o z e n) potres je bil 18. m. m. ob 15. uri v San Franciscu, ki je zrušil skoro ves trgovski del mesta. Vsed potresa so popokale vodovodne in plinovne cevi ter je vsled tega nastal po raznih krajih požar, ki se je strahovito širil, a vode za gašenje ni bilo, tako so morali z dinamitom razstreljevati hiše, da bi zabranili širjenje požara.

(Iz DOLENJSKIH NOVIC 1. maja 1906)

NAGRADA V METLIKO IN NOVO MESTO

Ker zaradi praznikov časopis enkrat ni izšel, je imel žreb nekoliko več dela kot običajno, saj smo morali izžrebati kar dva nagrajenca za zadnji dve križanki. Prva nagrajenka je NEŽIKA TRAVNIKAR iz Metlike. Poslali smo ji zanimivo knjigo kitajskega pisatelja Yeha Vas v hribih. Seznanjanje z oddaljeno deželo in njenimi ljudmi je gotovo zanimiva bralna dogodivščina.

Drugi nagrajenec pa je LJUDMILA DRŽAJ iz Novega mesta. Nji je žreb dodelil slovensko uspešnico Minke Krvina Moje mame ljubi vsakdan. Knjiga govori o življenju kmečke matere, in ker je bil prvi natis razprodan, zanimanje pa precejšnje, so knjigo še enkrat natisnili.

PRGJIŠČE MISLI

Zemlja ni le njiva, je tudi kmetova ljubezen, je vez prednikov in potomcev.

A. ZIDAR

Kdor ne tvega, je šleva, kdor tvega, je norec.

M. BOR

Kar kdo hoče, tudi verjame.

M. KRLEŽA

vaša zgodba

SPREHOD

»Uh, spet ta dolgočasna sobota,« pomislim, ko se zbudim.

»Kaj naj počnem?« Nape-njam možgane, a nič pametne-ga mi ne pride na misel. »Kaj, ko bi šla po dolgem času spet enkrat na sprehod?« Hitro sem se umila, nekaj malega pojedla in odšla ven.

Šla sem po cesti, ki pelje skozi vas. Ker sem si zaželela, da bi bila sama, čisto sama v svojem svetu sanj, so noge kar same zavile na stezico, ki peljev gozd.

Že od daleč sem zaslišala šumenje listov, ki so se lahko pozibavali v vetru. Ta zvok je dopolnjevalo žvrgolenje pti-čev, ki so radostno pozdravljali nov sončni dan. Skozi krošnje dreves je sonce pošiljalo žarke na gozdne jase. Rosna trava je ujela svetle žarke in se obarvala z njimi. Bilo je tako čudovito, da sem pozabila na vse, samo gledala sem. V tistem trenutku se nisem spomnila, da je sobota, da moram čez dva dni spet v šolo, da se bo treba sreče-vati z novimi skrbmi. Ni mi padlo na misel, kako žalostno se je končala moja prva lju-bezen. Tako dobro sva se

razumela, toda on je pil in to me je preveč motilo. Odkrat sem v sebi nenehno čutila praznino. Toda to vse je bilo sedaj daleč proč od mene. Bila sem daleč od resničnosti, od sedanjosti. Prvič se mi je zdelo, da je svet lahko lep tudi brez njega.

Naenkrat sem se zbudila iz zamaknenosti. Spet je bila tu pusta sobota, taka kot navad-no.

M. Č.

KRI REŠUJE ŽIVLJENJE

Sonce je vstalo, se umilo v morju in posijalo na okna počitniških hišic. Kamp je oživel, sonce pa se je veselo smehljalo na jasnem nebu. Obetal se je lep, vroč dan.

Mlada družina se je odpra-vila na obalo. Pred staršema je veselo skakljalo dekletce. »Da-nes se boš pa naučila plavati. In s čolnom se bomo vozili,« ji je obljubljal očka.

Nenadoma pa je Mojca (tako je bilo deklici ime), ne da bi pogledala, ali je cesta prosta, stekla čez njo.... Avto... Cviljenje gum... Mojca je obl-ežala sredi ceste.

Voznik je takoj ustavil in pohitel k otroku. Drobni Mojčin obraz je bil ves krvav. Vidno je bilo, da je otrok resno ranjen, zato je voznik takoj začel ukrepati. Mojčina mama je kot okamenjena stala, očka pa je otroka vzel v naročje in zlezal v avto. Mati mu je sledila, nema, obupana in otopela.

Čprav je voznik hitro vozil in so prišli do bolnišnice v deseti-minutah, se je zdelo, kot da čas stoji.

»Poškodbe niso hude, ven-dar bo treba počakati nekaj časa za transfuzijo. Nimamo pri roki krvi njene skupine,« je zdravnik sporočil staršem, ki so skupaj z voznikom, ki je povozil Mojco, čakali v bolnišnici.

»Kakšno kri potrebujete?« je vprašal voznik.

»Skupino nič, negativno.« »Jaz jo imam,« je dejal voz-nik, pred katerega je Mojca tako lahkomišlno skočila.

Voznika so takoj odpeljali. Njegova kri je rešila Mojco.

Koliko je Mojce, ki niso pravočasno dobile krvi in je njihovo mlado življenje prezgodaj uga-snilo? Darujmo kri — rešujmo življenja!

SABINA KUKOVICA

INDUSTRIJA MOTORNIH VOZIL NOVO MESTO TOZD TOVARNA PRIKOLIC

na podlagi določil samoupravnih splošnih aktov in sklepov samoupravnih organov objavlja prosta dela in naloge:

- 2 ključavničarja
- 1 avtomehaničar
- 10 mizarjev
- 20 NK delavcev za priučitev v lesni stroki za delo na sodobni liniji izdelave sendvič elementov.

Poleg splošnih morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

Pod 1, 2, in 3: IV. stopnja usmerjenega izobraževanja ter 2 leti delovnih izkušenj.

Pod 4: končana osnovna šola.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o strokovni izobrazbi ter delovnih izkušnjah pošljejo na naslov: IMV—T—OZD Tovarna prikolic Novo mesto, Zagrebška 18-20, kadrovska služba, najpozneje v 8 dneh po objavi.

344/19-86

MERCATOR KZ KRKA NOVO MESTO TOZD Krmila, Novo mesto, Bršljin 16

Komisija za delovna razmerja

objavlja prosta dela in naloge:

strojnega vzdrževalca

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:

- da imajo strokovno izobrazbo IV. stopnje — strojni ključavničar
- da imajo eno leto delovnih izkušenj
- da so odslužili vojaški rok

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pisne vloge z dokazili o strokovni izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 8 dneh po objavi na gornji naslov. Kandidate bomo o izbiri obvestili najkasneje v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

348/19-86

DO KOVINOPLAST Jesenice na Dolenjskem DELAJSKI SVET

Delavski svet DO KOVINOPLAST

razpisuje prosta dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom in drugimi predpisi, izpolnjevati še naslednje pogoje:

- visoka izobrazba strojne smeri in najmanj 5 let delovnih izkušenj
- višja izobrazba strojne smeri in najmanj 7 let delovnih izkušenj
- srednja izobrazba strojne smeri in najmanj 10 let delovnih izkušenj
- organizacijske sposobnosti
- pozitiven odnos do dela in samoupravljanja.

Kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Kandidati naj pošljejo pisne prijave z ustreznimi dokazili v 15 dneh po objavi tega razpisa v zaprti ovojnici z oznako »Za razpisno komisijo« na naslov: DO KOVINOPLAST, Jesenice 9 b, 68261 Jesenice na Dol. Prijavljene kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po zaključnem roku za sprejemanje prijav.

349/19-86

DO KOVINAR Novo mesto

razpisuje za šolsko leto 1986/87 naslednje štipendije na SŠTZU:

Program: (SKR) obdelovalec kovin in upravljalec strojev

Smer: spajalec in rezalec kovin II st. obdelovalec kovin II st. 2 štipendiji

Program: (SR) kovinarstvo in strojništvo

Smer: oblikovalec kovin (strugar rezkalec skobljev) IV st. preoblikovalec kovin (konstrukcijski ključavničar, varilec) IV st. 8 štipendij

Ker so vsi gornji poklici deficitarni, bomo k osnovni kadrovske štipendiji nudili še dodatne deficitarnost. Vloge na obrazcih Drž. založbe Slovenije (obrazec 8,4) pošljite čimprej na naslov: DO Kovinar, Novo mesto, Ljubljanska 28.

Spričevala za tekoče šolsko leto boste dostavili po razgovoru in ob koncu šolskega leta. Vse informacije dobite na upravi podjetja osebno ali po telefonu 22-356.

357/19-86

Na vrsto so prišli možgani

Kdaj bodo s presajanjem možganskega tkiva zdravili zdaj neozdravljive bolezni? — Poskusi na živalih odpirajo pot — Prvi štirje ljudje z vsadki

Presenečenje in navdušenje, ki je preplavilo strokovne kroge, nič manj pa tudi laične, ob prvi presaditvi srca, se je že zdavnaj poleglo. Presajanje tkiva, delov organov in tudi celih organov ni več nobena novost. Vendar bi danes med medicinskimi strokovnjaki nedvomno najbolj odjeknila vest, da so kje presadili možganske celice in se tako najbolj učinkovito boriti z nekaterimi boleznimi, kot so Parkinsonova bolezen, Alzheimerjeva bolezen, neplodnost, paraliza in celo zdravljenje težkih poškodb hrbteničnega mozga.

Danes je to bolj ali manj že zgolj fantastika, je pa opaziti nekatera gibanja in smeri v raziskovanju, ki napovedujejo tudi takšne fantsitične posege v človekovo telo. Raziskovalci tipajo v neznanu, ko odkrivajo, ali ne bi bilo morda mogoče presajati možganske celice in se tako najbolj učinkovito boriti z nekaterimi boleznimi, kot so Parkinsonova bolezen, Alzheimerjeva bolezen, neplodnost, paraliza in celo zdravljenje težkih poškodb hrbteničnega mozga.

»Zamisel, da bi bilo mogoče ozdraviti poškodovane možgane s presajanjem, je osvojila nevrobiološke strokovnjake,« pravi Raymond Bartus, strokovnjak za nevrobiologijo. Udeležil se je kongresa o možganskem presajanju, ki so ga pred kratkim pripravili v New Yorku pod okriljem newyorške Akademije znanosti. In čeprav so strokovnjaki na kongresu govorili bolj ali manj v pogojnih stavkih, je bilo mogoče zaključiti, da se zanimanje neustavljivo seli od presaditev »navadnih« človeških organov k presajanju možganov.

Še pred nekaj leti so o tem sanjarili le fantasti. Medicinski strokovnjaki so vedeli, da so poškodbe možganov nepopravljive in neozdravljive ne glede na to, ali so nastale zaradi fizičnih poškodb ali zaradi starosti in drugih vzrokov. Vedeli so tudi, da možgansko tkivo ne prenese nikakršnih presajanj.

Danes pa v ta vedenja ni več takega neomajnega zaupanja. Poskusi na živalih so pokazali, da je vendarle mogoče opraviti tudi posege v možgane. Neplodnim miškam so presadili možganska tkiva zdravih mišk, presadki pa so omogočili, da so neplodne miške dobile naraščaj. Podobno so opravili precej poskusov s presajanjem možganskega tkiva pri podganah. Poskuse so delali s senilnimi živalmi. Izkazalo se je, da so možganski presadki izboljšali spomin ostarelim živalim. Pri rezus opicah so dosegli lepe eksperimentalne uspehe pri zdravljenju motenj usklajevanja gibov s presajanjem določenih delov možganskega tkiva zdravih opic.

In končno, tu je tudi poročilo švedskih nevrologov, v katerem so na že omenjenem kongresu poročali o poskusnem presajanju v možgansko tkivo pri štirih ljudeh. Šlo je za težke bolnike, obolele za Parkinsonovo boleznijo. Vsi bolniki še živijo. Presaditev so opravili leta 1982. v stockholmskem Karolinškem inštitutu.

Švedski poskus je elektriziral strokovnjake, čeprav ni šlo za presajanje možganskega tkiva, ampak za presaditev tkiva nadledvične žleze v možgane bolnikov.

Parkinsonova bolezen je tisto najbolj vznemirljivo področje, kjer se že nekaj let kažejo možnosti za zdravljenje s presadki. Pri bolniku pride do propadanja dela možganov, v katerih nastaja pomembna snov dopamin, ki služi kot prenašalec sporočil med živčnimi celicami. Zaradi pomanjkanja te snovi prihaja do motenj pri usklajevanju gibov, do trdih udov, hudih težav pri požiranju hrane in do nezaustavljivega tresenja. In ker dopamin nastaja tudi v nadledvični žlezi, se je kar sama ponujala zamisel, da bi del

tkiva te žleze presadili v možgane. Poprejšnji poskusi, ki so jih opravili v ZDA, so pokazali, da vbrz-gavanja celice možganov podga-njih zarodkov lahko olajša tege-be, podobne Parkinsonovi bolezn-i. Pri ljudeh pa bi takšni posegi nedvomno načeli preveč občut-ljiva moralna vprašanja, zato so se jih ognili.

Meseca marca so kirurgi Kar-olinškega inštituta z dovoljenjem bolnika, ki je imel že hudo razvito Parkinsonovo bolezen, presadili del tkiva njegove nadledvične žleze v njegove možgane. Po ope-raciji se je pokazalo izboljšanje bolezni, vendar ni bilo dolgo-trajno. Tudi pri treh ponovljenih presajanjih je bil rezultat enak. Bolnikom se je zdravstveno stanje izboljšalo, vendar kratkotrajno.

Kljub temu je poskus pokazal, da so možni presaditveni posegi tudi v možgane. Uspeha sicer ni bilo pravega, bilo pa je nekaj izb-oljšanja, kar daje upravičeno upanje. Res bo moralo preteči še precej let, predno bo mogoče s presajanjem tkiv v možgane zdravi-ti bolniki, morda ne bo nikoli mogoče presajati možganov, ven-dar pa so poglavni koraki narejeni. Možnost je odprta, zamisel ni več zgolj predrzna fan-tazija. MiM (Vir: Newsweek)

Šolarji v pleničkah

Komu koristi zgodnje izobraževanje, ki se je razmahnilo v srednjem sloju Amerikancev?

»Ne more jim škoditi zgodnje učenje,« pravi 34-letna Debra Clay, ki je ena od mnogih amerišk-kih mater, katerih otroci se že v najzgodnejših letih uče in pripravljajo za resno šolanje v posebnih predšolskih izobraževalnih središčih. Otroci od 22 meseca naprej se uče matematike, francoščine, glasbe, sociologije, naravoslovja in drugih znanosti, seveda njim primerno, vendar se uče in se tako pripravljajo na uspešno kariero. Znanje je bogastvo, ki ga je treba nabirati dovolj zgodaj, da dobro in bogato obrodi.

Sociologi pravijo, da gre za pojav, ki je zajel ameriško družbo v začetku sedemdesetih let. Število otrok, zajetih v predšolske izobraževalne programe, ki jih uče v državnih in zasebnih izob-raževalnih središčih, se je silovito dvignilo, najprej na 4, nato pa na več kot 6 milijonov, kolikor je predšolskih otrok zdaj v teh središčih. Vse kaže, da se bo vpiso-vanje še krepilo. Povpraševanje je namreč veliko. Za primer vzemimo newyorško šolo Hunter, kjer imajo predšolski izobraže-valni program. Prostorja je za 83 nadarjenih otrok, prošnja za vpis pa je 1.500. Ob tem je seveda treba povedati, da zgodnje izobraže-vanje otrok ni poceni, saj stane na leto do 5.000 dolarjev, to je več kot poldrugi milijon dinarjev.

Med najbolj zanimivi je središče Crème de la Crème (smetana smetane) v Houstonu, kjer imajo okrog 150 malih učencev. Da gre res za smetano, je videti tudi po

tem, kdo so njihovi starši, ko jih po končani »šoli« pridejo iskat z volvoji, bemveji in ostalo luksuzno pločevino.

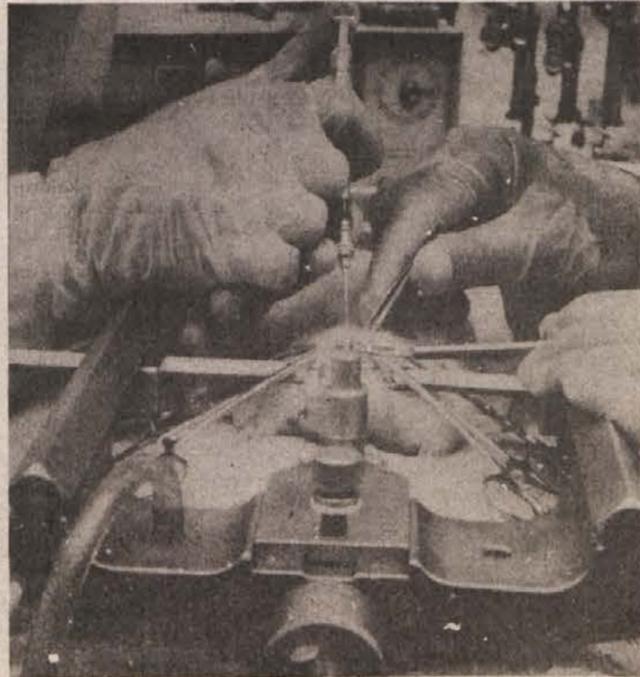
Direktorica Crème de la Crème Roberta Babb pravi: »Ljudje se dolgo niso zavedali, da je otrokova pamet sposobna marsičesa. Mi jim dajemo močno osnovo za začetek šolanja.«

Vendar niso vsi tako zaverovani v dobrobit zgodnjega izob-raževanja. V pojavu vidijo pred-vsem manjše staršev, ki na otroke gledajo preveč ozko, kot da so izdelki, v katere se da učinkovito in hitro vlitati znanje in jih tako izpopolniti. Dejansko gre za pre-našanje starševskih ambicij na otroke.

»Psiholog Edvard Zigler pravi, da zgodnje učenje nima dolgoro-nejših učinkov na otroke. Raz-iskovalec Irving Sigel pa se sprašuje, kaj se dogaja z otroko-vim občutenjem samega sebe, če ga cenijo samo po dosežkih, Marion Blum, ki dela v welllesley-skem študijskem središču za raz-iskovanje otrok, pa zatrjuje, da so otroci zaradi tega lahko živjeni v stalnem strahu pred neuspehom in tveganjem.

»Najlepše darilo, ki ga lahko daste svojemu otroku, je leto otroštva več; tega ni mogoče kupiti,« pravi Ellen Kinberg, direktorica regionalnega otroškega oskrbo-vališča Children's World. Mnogi ji dajo kar prav.

MiM (Vir: Time)

Presajevanje tkiva v podganje možgane: poskusi, ki obetajo.

Eden mrtev in trije ranjeni

Huda prometna nezgoda na magistralki pri Drnovem

DRNOVO — 2. maja ob 19.20 je prišlo na magistralski cesti med Ljubljano in Zagrebom pri Drnovem do hude prometne nezgode, v kateri je umrl 55-letni Zagrebčan Josip Kolbaba, huje ranjeni pa so bili še trije potniki, medtem

ko je materialna škoda ocenjena na kar 5 milijonov din. 42-letni Zvonko Pupavac iz Zagreba je ta večer vozil osebni avto proti domu. Pri Drnovem je dohitel drugo vozilo in ga pričel prehitovati. Ko je bil na levi strani vozišča, mu je nasproti pripeljal drug avto. Pupavac je naglo zavil pred prehitvano vozilo, pri tem pa ga je pričelo zanašati. Čez bankino je zapeljal na nasip, nakar se je avto prevrnil. Josip Kolbaba je hudim poškodbam podlegel že med prevozom v novomeško bolnišnico, poškodovani pa so bili še 5-letni Nikola Biuković, njegova 38-letna mati Boža in 19-letni Denis Pupavac, vsi iz Zagreba, ki so jih prepeljali v novomeško bolnišnico.

PO DOLENJSKI DEŽELI

● Za prvomajski piknik se je nekdo solidno založil. V zadnjih aprilskih dneh je namreč vlomil v Mercatorjevo trgovino v Velikem Gabru in iz nje poleg posteljnine odnesel več salam, 14 zamrznjenih piščancev, več ribjih konzerv in pašter ter nekaj zavitkov kave. Stroške prevoza in dnevnico pa si bo kril iz zneska, ki ga je našel v registrski blagajni. Iz nje je namreč zmaknil natanko 96.878 din. Nekaj mu bo ostalo še za pijačo.

● Pred prvomajskimi prazniki so se močno razredčile tudi kokoške in zajčje vrste. Nekaj po uradni poti, veliko pa je k temu pripomogla tudi povečana aktivnost tatitiev. Tako je bila Ana Štangelj iz Stopič na praznični večer ob štiri kokoši krepkeje postavte, te noči pa je moralo s tatovi tudi pet parov bedres iz kokošnjaka Franca Bedeka v Dolenji Straži. Iz solidarnosti do ugrabljenk so v malho skočili še štirje zajci.

● V Podgori pa so neprevidezno drago plačale tri kokodajške. Zadržanja, ki je vstopila v kokošnjak, je namreč pozabila zapahneti vrata, tako da storilec ni imel težkega dela, nekaj več pa ga je zato imel v hlevu, kjer se je podal v lov za zajci. Urnejši je bil le od dveh.

Usoden padec z balkona

48-letna Jožica Šinkovec je podlegla poškodbam

ZAGRAŠKA GORA — Minuli četrtek, 1. maja, je prišlo v vikendu Šinkovčevih na Zagraški gori do tragedije, v kateri je izgubila življenje 48-letna Jožica Šinkovec iz Spodnjih Pirnič. Šinkovčeva je bila skupaj z možem tega dne v vikendu, kjer sta obijala strop s ladijskim podom. Donesreče pa je prišlo po končanem delu med pospravljanjem. Ostanke lesa je Šinkovčeva odnesla na še neograjen balkon, od koder je omahnila poltretji meter globoko. Hudo poškodovano so prepeljali v novomeško bolnišnico, kjer pa je še istega dne ob 22.50 poškodbam podlegla.

Večmilijonska škoda ob požaru v Novolesu

Ogenj je povzročila eksplozija kondenzatorja

STRAŽA — V straškem Novolesu tozod Energetski oddelek je prišlo 26. aprila do hujšega požara, ki je po nepopolnih podatkih povzročil za okoli 15 milijonov din škode, v to ceno pa ni všteta škoda, ki je nastala zaradi zastoja v proizvodnji. Preiskava je pokazala, da je požar zakrivila eksplozija kondenzatorja v kompenzacijski posodi. Kondenzator je namreč izoliran z gorljivim oljem, tako da je ogenj izredno hitro zajel ves prostor, velik 10 krat 4 metre. Na nesrečo pa je bila prav v tem prostoru vgrajena tudi nizkonapetostna komandna omara, požar pa je v celoti uničil merilne naprave za merjenje električne energije. Vse to je poleg neposredne materialne škode povzročilo tudi zastoje v proizvodnji, katerih posledice pa še niso ocenjene.

VOZNIK MRTEV, SIN HUDO RANJEN

GRMOVLJE — Na magistralski cesti Ljubljana — Zagreb je pri Grmovljah prišlo 21. aprila do tragedične nezgode, v kateri je izgubil življenje 31-letni Asim Halimović iz Jesenic. Z osebnim avtom se je peljal proti Zagrebu in pri Grmovljah prehitel vozilo pred seboj. Po prehitvanju se je vračal na svoj voznik pas, takrat pa ga je pričelo zanašati najprej na levo, nato pa v desno, kjer je vozil nekaj časa po neutrujeni bankini. Po nekaj deset metrih je silovito trčil v obcestno drevo in ga podrl, vozilo pa se je prevrnilo. Voznik je bil na mestu mrtev, njegovega 4-letnega sina pa so hudo ranjenega prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

IZGUBIL OBLAST NAD KOLESOM

STARE ŽAGE — 21-letni Novomešan Bojan Lipelj se je 1. maja peljal na kolesu z motorjem iz Črmošnjic proti Podturnu. Ko je pripeljal do nasele Stare žage, ga je zaradi vožnje preblizu desnega roba ceste in prevelike hitrosti zaneslo na neutrujeno bankino, kjer je izgubil oblast nad kolesom in padel. Pri tem se je hudo poškodoval. Zdravi se v novomeški bolnišnici.

OPUSTOŠENA GOSTILNA

GORNJA TEŽKA VODA — 1. maja je neznan storilec vlomil v gostinski obrat na Gornji Težki vodi, imenovan »Prepih«, last Milana Kožarja. Neznanec se je dobro založil. Iz lokala je odnesel 24 steklenice coca cole, 5 steklenice stocka, prav toliko vermuta, 11 steklenice konjaka, 2 litra likerja Adria, 2 steklenice encijana, prav toliko vodke, 3 litre ruma, 2 litra vodke 625, kar 60 steklenice piva, 3 kilogram kave, 15 kg sladkorja, zraven pa še nekaj sladkarij, vse v vrednosti okoli 170 tisočakov. Nekateri trdijo, da je moral stvari odpeljati kar s tovornjakom.

SMRT ZA PRAZNIK DELA

SODRAŽICA — Prav na prvi maj, praznik dela, je 12 delavcev podiralo smreke v gozdu, ki je last župnišča, pri vasi Graven. Do nesreče je prišlo okoli 15.30. Janez Gregorič, star 35 let, iz Podklanca je z motorno žago podiral smreke, Emil Kodat iz vasi Globel, star 36 let, pa se je padajoči smreki sicer umikal, vendar tako nesrečno, da je padla nanj in ga tako hudo poškodovala, da je umrl.

PODLEGEL POŠKODBAM

NOVO MESTO — Iz novomeške bolnišnice so sporočili, da je 37-letni Boris Pakar iz Kočevskih Poljan 3. maja zvečer podlegel hudim poškodbam, ki jih je dobil v prometni nezgodi, do katere je prišlo 29. aprila.

PRIPOR ZA MLADEGA VLOMILCA

NOVO MESTO — Kriminalistom in milničnikom novomeške UNZ je uspelo izslediti in prijati 23-letnega Silva Škufco iz Dolnjega Mokrega polja, ki je utemeljeno osumljen večjega števila vlomov in krajev. Tako naj bi bil mladenič med 30. marcem in 25. aprilom vlomil v najmanj 15 vikendov na novomeškem območju, poleg tega pa naj bi bil ukradel 5 avtomobilov. Škufco so prijeli 25. aprila, preiskovalni sodnik novomeškega temeljnega sodišča pa je za njega odredil pripor.

Pobeg se je končal tragično

V ponedeljek si je 19-letni vojak Bojan Plut vzel življenje s strelom iz ukradene puške — Devetdeseturne krvave drame je bilo konec

V ponedeljek okoli 1. ure zjutraj se je na cesti med Zabokom in Zagrebom pri Jakovlju končala štiridnevna drama. Uradno sporočilo republiškega sekretariata za notranje zadeve Hrvaške, ki je prispelo v ponedeljek zvečer, se je glasilo:

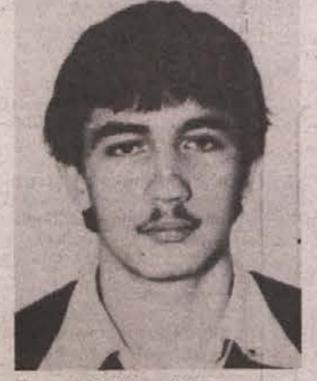
»Kacija pregona pobeglega vojaka Bojana Pluta, ki so jo usklajeno izvajali slovenski in hrvaški republiški SNZ in vojaški organi, se je končala zgodaj davi na območju Jakovlja. Med večerajšjo in današnjo akcijo so organi pregona v sodelovanju z JLA in ob neposredni pomoči prebivalcev območja zahodno in vzhodno od Sotle odkrili begunca, ki je okoli 00.50 ukradel osebno vozilo v Gređicah pri Klanjcu in se odpeljal proti Zagrebu. Ko so miličniki poskušali ustaviti vozilo, je pobegli vojak zapeljal s ceste in se ustavil. V tem hipu je bilo iz vozila slišati strel in patrolja milice je začela streljati na vozilo. Na podlagi ogleda na kraju dogodka in obdukcije je ugotovljeno, da si je Bojan Plut vzel življenje z ukradenim orožjem.«

Prvega maja zgodaj zjutraj je bilo, ko se je 44-letni Ljubljčan Edi Novak s svojim golfom peljal proti domu. Sredi Nemške ceste ga je ustavil vojak s puško.

»Še preden se je z mojim vozilom odpeljal,« nadaljuje Novak, »sem ga prosil, če lahko iz prtljavnika vzamem kovček z dokumenti. Zaradi strahu mi ni uspelo vanj spraviti vseh stvari, zato je zahteval, naj kovček pustim v avtomobilu in mi ga je kasneje sam postavil na zemljo. Njegov nastop in vedenje me je spominjalo na kak kriminalni film, saj mi je ob tem, ko sem ga vprašal, zakaj vse to počne, zabrusil, da je on človeški izrodek. Zatem se je odpeljal v noč,« je končal svojo pripoved Edi Novak. In prav Novak je bil tisti, kije miličnike prvi pripeljal na pravo sled. Sprva so bili do njegove pripovedi resda zadržani, vse pa je bilo jasno, ko so v vojašnici ugotovili, da je neznan kam izginil Bojan Plut, z njim pa tudi avtomatska puška in 700 nabojev.

Bojan Plut je služil vojaški rok v vojašnici »Boris Kidrič« v Ljubljani. Doma je bil iz Metlike. Po besedah znanec in prijatelj je bil precej svojeglav in agresivnega značaja; v mladosti je zašel na kriva pota in je bil za storjena kaznivá dejanja že kaznovan. Kaj je 19-letnega mladeniča pripeljal na tako pogubno in drzno odločitev, pa bo za vselej ostalo skrivnost.

Obsežna akcija za iskanje pobeglega vojaka je rodila prve sadove minuli petek zvečer, ko je nekaj po 22. uri v pisarni brežiške postaje milice zazvonil telefon. Krajan iz Kapel je miličnike obvestil o nočnem obisku obožnega vojaka. Na vrata doma Franca in Anice Ureka je Plut potkal ob 22. uri, morda zato, ker so se imeli prižgano luč. Po besedah gosposinje je oboženi neznanec trikrat zagrozil možu, da bo streljal, vendar je Francu Ureku še uspelo zaloputniti in zakleniti vrata.

Ena zadnjih fotografij Bojana Pluta, predno je oblekel vojaško uniformo. Le kaj je 19-letnega fanta gnalo k takšnemu početju?

»V avtu sem bil sam, zato nisem dolgo premišljeval o tem, ali naj pomagam vojaku, ki je najbrž v stiski. Ko sem ustavil, me je vljudno nagovoril v srbohrvaščini, tako da sploh nisem pomislil na kaj drugega. Motilo me je le, ker je bil oboženi z avtomatsko puško. Ko sva se spoznamela, sem mu odprl desna vrata in se zatek zapeljala proti Senti vidu,« je častnikarju Dela povedal Edi Novak. Po njegovih besedah pa je v bližini odcepa proti separaciji vojak vanj nenadoma uperil puško in mu ukazal, naj zapelje ne desno. Novak je to brez ugovora tudi storil, nato pa mu je neznanec ukazal, naj vozilo obrne in izstopi. Pri tem je ves čas držal v roki naperjeno puško.

SODELOVALA TUDI OKLEPNA VOZILA — V iskanju pobeglega vojaka so posebne enote RSNZ uporabile tudi dvoje blindiranih vozil za gibanje po področnih krajih. Eno teh je na posnetku med akcijo na Bizeljskem. (Foto: V. Podgoršek)

Direktor skrbel predvsem zase

Prvo poročilo začasnega KPO v Zavodu za požarno varnost Novo mesto — Strahoten nered — Gasilci nezavarovani in s smešno nizkimi OD

NOVO MESTO — Začasno vodstvo Zavoda za požarno varnost, ki je pod družbenim varstvom, je konec aprila predložilo prvo poročilo o svojem delu in ugotovitvah izvršnemu svetu. Gre za nered, kakršnemu bi težko našli par.

Prva ugotovitev začasnega vodstva je, da ima zavod premalo varilne opreme in da je število zaposlenih pod minimalnimi normativi. Osebnih dohodki zaposlenih pa so kaj različni. Medtem ko »plača« dosežanega direktorja in uprave sodi v sam vrh zaslužkov, ugotovljenih za poprečje panoge v Sloveniji, je bila administracija plačana v normalnih okvirih, operativni delavci-gasilci pa kljub težkim pogojem dela niso dobivali niti približno toliko kot v poprečju njihovi kolegi po Sloveniji. Prav zato nekateri ob zadnjem izplačilu osebnih dohodkov nekaj dni niso hoteli dvigniti prejemkov.

Hujše za organizacijo posebnega družbenega pomena, kakršen zavod je, so naslednje ugotovitve: da je bilo delo slabo organizirano in vodje niso opravljali svojih nalog ali pa so jih odklanjali; delovne discipline doma ni bilo, znanje in strokovnost nista na zadovoljivi ravni; samoupravni akti so skrajno neurjeni, spreminjali so jih na nezakonit način; sklenjenih pogodb niso uresničevali na dogovorjen način, našli so celo tri leta staro naročilo; nadzora nad delom sploh ni bilo.

Vsi prostori so bili nevdrževani, umazani in neurjeni, enako velja za vozila, administracija je bila pod takim režimom, da nekaterih važnih spisov sploh ni možno najti, večmilijonska družbena sredstva niso bila zavarovana ali pa za malenkostne vsote. Nezavarovani so bili tudi delavci operativne, kar bi lahko ob vsaki nesreči povzročilo zavodu težke neprilike. Delo so v zavodu opravljali brez naročilnic, čeprav bi morali strankam zaračunavati na primer črpanje vode, pranje cest itd. V nočnem času pa so vsi dosledno spali, z dežurnimi vred.

Niso imeli urejenega nadomeščanja dejurne ekipe, če je bila ta na intervenciji; uvedenih disciplinskih postopkov niso izpeljali do konca; republiškim in drugim organom niso dostavljali poročil, zahtevanih strokovnih mnenj itd. in tudi nič kolikokrat poudarjene organiziranosti zavoda v regijskem smislu niso izpeljali.

Čudno poslovanje je bilo s poškodovanimi, karamboliranimi vozili, ki so jih v zavodu sprejemali v hrambo. Več lastnikov ugotavljajo, da so izginili po karambolu še celi deli avtomobilov. Obveznih vaj, ki bi jih gasilci morali imeti, sploh ni bilo. Ker novo časno vodstvo ugotavlja, da so pri opremi potrebne

UNIČENA CESTA

STRUGE — Cesta Mala gora — Struge v kočevski občini je sicer makadamska, a je kljub temu do pred nekaj leti veljala za eno najlepših, saj je bila lepo vzdrževana. Zdaj je skoraj neprevozna, ker so zgornji ustroj močno poškodovali gozdni delavci, ki so po njej vlačili hlode. Avtomobilist, ki danes pelje po njej, ima avto na debelo onesnažen z blatom. Ali pri nas res lahko nekateri vse počno?

NEZAVESTEN OBLEŽAL NA CESTI

KOČEVSKÉ POLJANE — 30. aprila se je 48-letni Marjan Matkovič iz Črmošnjic peljal z osebnim avtomobilom iz Dolenjskih Toplic proti domu. Blizu Kočevskih Poljan je dohitel pešca, 37-letnega Borisa Pakarja. Zaradi vožnje preblizu desnemu robu vozišča je Pakarja zadel, tako da je pešca vrglo v zrak in nato na vozišču, kjer je nezavesten obležal. Pakar se zdravi v novomeški bolnišnici.

KRONIKA NESREČ

S TOVORNJAKOM ZBIL PEŠCA — 25-letni Ilija Kordič iz Ostriža je 21. aprila peljal tovornjak po Cesti bratstva in enotnosti v Metliki, pri odcepu za Drašiče pa mu je nenadoma skočil pred vozilo 15-letni Boris Redženič iz Rosalnice. Kordič navzlic zaviranju ni mogel preprečiti nesreče in je mladeniča zbil po tleh, sam pa se je nato zaletel še v vogal hiše. Redženičev je bil huje poškodovan in so ga prepeljali v novomeško bolnišnico.

IZSELJEVAL JE PREDNOST — 23. aprila se je 14-letni Damjan J. iz Trebnjega peljal na kolesu z motorjem iz osnovne šole proti križišču s Kidričevu ceste v Trebnjem. Tam je med zavijanjem v levo izsiljeval prednost vozila in se zaletel v osebni avto, ki ga je vozila Cvetka Anžur iz Grmade. Pri tem je z glavo udaril v vetrobransko steklo, da so ga morali prepeljati na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

NEPREVIDNO ZAVIJAL — 18-letni Mitja Kranjci iz Trebnjega se je 25. aprila peljal na kolesu z motorjem po cesti proti Mirni, pri gostilni Meglič v Starem trgu pa pričel neprevidno zavijati v levo, ko je nasproti z osebnim avtomobilom pripeljal Janez Kostanjevec. Slednji navzlic umikanju in zaviranju ni mogel preprečiti trčenja. Kranjci se je ob padcu hudo poškodoval in so ga prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

ZAPELJAL NA LEVO — 31-letni Viljem Starič iz Vrha pri Trebelnem je 27. aprila peljal osebni avto od doma proti Mokronogu. Še pred Gornjim Mokronogom je iz neznanega vzroka zapeljal na levo stran vozišča, takrat pa je nasproti z osebnim avtom pripeljala 30-letna Marija Kovačič iz Čuznje vasi. Med trčenjem je Kovačičeva zaradi blokiranega desnega kolesa zanesla na neutrujeno bankino, od tam pa se je vozilo prevrnilo po nasipu. Vožnica in njen mož Mihael sta se huje poškodovala, materialne škode pa je bilo za milijon dinarjev.

V Krškem je bilo 24. pionirsko šahovsko prvenstvo Slovenije — Krčan Kos najboljši Dolenjec s 4. mestom

KRŠKO — V krškem hotelu Sremičje od 22. do 27. aprila potekalo 24. pionirsko šahovsko prvenstvo posameznikov Slovenije za leto 1986. V devetih kolidih po švicarskem sistemu je tekmovalo 34 pionirjev in 30 pionirk.

Med pionirji je po vso izenačenem boju zmagal Blaž Ivanuša (Logatec), Igor Jelen (Ljubljana) in Tom Viher (Maribor). Vsi trije so zbrali po 7,5 točke. Lep uspeh je dosegel Krčan Toni Kos, ki je s 6 točkami osvojil 4. mesto in se je kot edini drugokategorijec vrnil med šesterico prvokategorijev, pred Primožem Potočnikom (Ljubljana) in Božom Potočnikom (Maribor), ki sta zbrala po 5,5 točke. Od Posavec oz. Dolenjec sta se izkazala še Marko Tratar (Stična) na 9. in Igor Mestek (Kočevje) na 10. mestu s po 5 točkami. Kot zanimivost naj omenimo, da je Kos, eden najmlajših udeležencev letošnjega prvenstva, precej nesrečno izgubil dve partiji. Poznejši zmagovalec Ivanuša mu je ponudil remi, a Toni ga ni sprejel, saj je imel malo boljši položaj, potem pa je spregledal dobro nasprotnikovo potezo in upov na zmago je bilo konec. Izmučila se je celo polovica točke, prav tako kot v partiji z Viherjem, kjer je po izenačenem boju v 15. potezi spregledal figuro. Kos je remiziral s Tratarjem in Božom Potočnikom.

USPEŠNI ORGANIZATORJI

NOVO MESTO — V novomeški športni dvorani je bilo konec aprila republiško prvenstvo delavcev organov za notranje zadeve v samoozbambah, ki ga je pripravila novomeška UNZ. Med posamezniki je prvo mesto osvojil Janez Vidmar (UNZ Nova Gorica), medtem ko je bil najboljši Novomečan Borut Novak 16. V ekipnem seštevku je zmaga odšla v Novo Gorico, ekipa UNZ Novo mesto pa je zasedla 8. mesto.

ŠPORTNI UTRINKI IZ RIBNICE IN KOČEVJA

Med prvomajskimi prazniki so bili v Kočevju na petdnevnih pripravah mladi atleti beograjske Crvene zvezde. Po besedah njihovega trenerja Borisa Pisića je mesto ob Riniži kot nalašč za treninge, saj izpolnjuje prav vse pogoje zahtevnih priprav. Nič čudnega potem, če so Beograjčani napovedali svoj obisk tudi za prihodnje leto.

Nogometarji Ribnice so uspešno startali v pomladanskem delu prvenstva delenske lige. V prvem kolu nadaljevanja so v gosteh ugnali ekipo Straže s 3:2, medtem ko srečanja drugega kola s Partizanom niso odigrali, saj gostov v Ribnici ni bilo. To tekmo bodo Ribničani zagotovo dobili za zeleno mizo.

Nedavno končano tekmovalje kajakarjev na divjih vodah Kolpe v Osilnici je poželo kupa pohval, največ jih je seveda šlo prizadevnim organizatorjem. Ob tem pa vendarle ne gre prezreti besed zveznega selektorja naše ekipe Rade Kovačevića, ki je dejal: »Če želimo v tem kraju še naprej tako kvalitetna tekmovalja, potem bo potrebno v organizacijo vključiti več ljudi. Ne bi smeli kar tako prezreti, da je Osilnica v teh treh dneh »zaslužila« kar storo milijardo dinarjev.« Komentar ni potreben.

Po sedmem kolu šahovskega prvenstva Kočevja vodi Uvič, ki je doslej zbral 5,5 točke, sledijo pa mu: Ofak 5, Cimer 4,5, Grabrovec in Čuk po 4 itd.

M. GLAVONIČ

KEGLJALE TUDI REPREZENTANTKE

KRŠKO — KK Krško je organiziral v počastitev dneva OF in 20-letnice kluba na kegljišču hotela Sremičje 5. turnir, ki so se ga udeležile ekipe Savinje iz Celja, Tekstilca iz Zagreba, Kočevja in seveda gostitelji. Kot zanimivost velja omeniti, da sta v zmagovalni ekipi Savinje nastopili tudi državni reprezentantki Pečovnikova in Gobčeva. Krško je bilo drugo, Tekstilac tretji in Kočevje zadnje.

BREŽIČANU ZDOVCU PRVA LETOŠNJA DIRKA

PETRINJA — Na nedeljski prvi dirki za državno prvenstvo v motokrosu v razredu do 125 cm se je Petrinji pomerilo 24 tekmovalcev. Novi član brežiškega AMD Marjan Zdovec, bivši državni prvak, je imel najverjetnejša tekmeča v lanskem prvaku Bernardu Urbaniju (FAM Lukovica), ki je sicer povedel v obeh vožnjah, a mu je bil Brežičan nenehno za petami. Zal je imel Zdovec v prvi vožnji lažjo okvaro na motorju in se je moral zadovoljiti z 2. mestom. Zato pa je Zdovec v odločilni drugi vožnji prevzel vodstvo že po prvem krogu, ugnal Urbanijo in si zaslužno priboril prvo letošnjo zmago.

Boj pri pionirkah je bil še bolj izenačen, čeprav je lanska prvakinja, Mariborčanka, vendarle pokazala naj-

NOVI PRVAK — Peter Markovič podeljuje pokal letošnjemu slovenskemu pionirskemu šahovskemu prvaku Blažu Ivanuši.

več in zmagala s 7 točkami, kolikor sta zbrali tudi drugouvrščena Kati Čampa (Ljubljana) in tretjevrščena Anita Ličina (Maribor). Njun vrstni red je doletel šele žreb!

Šahovski klub Krško se je izkazal kot odlični gostitelj in organizator, za kar gre zahvala tudi direktorju hotela Sremič Petru Markoviču, ki je pokazal obilo razumevanja za mlade šahiste in je z nizko ceno penzionar gmotno podprl slovenski šahovski rod, ki nima takih možnosti, kot drugod v Jugoslaviji. Pokroviteljica prvenstva je bila OK SZDL Krško. P. PERC

M. AVBELJ ZMAGAL

NOVA GORICA — Na drugi dirki državnega prvenstva v motokrosu v razredu do 250 cm je odlični tekmovalcec brežiškega Avto-moto društva Marjan Avbelj znova pokazal obilo tehničnega znanja, spretnosti in poguma ter zaslužno zmagal nad Simičem (AMD Jaska) in Andrejko (AMD Lukovica). Na nedeljski dirki v Novi Gorici je ekipno močno zmagala Jaska.

ŠPORTNO SREČANJE

MOKRO POLJE — Tukajšnje gasilsko društvo prireja II. tradicionalno srečanje gasilcev, ki bo v nedeljo, 25. maja, v Mokropolju. Sodelujoči se bodo pomerili v malem nogometu, šahu, balinanju, streljanju z zračno puško, vajo z brenčajo in v polaganju cevi. Vsi zainteresirani naj se do 15. maja prijavijo na naslov GD Mokro polje, 68310 Šentjerneje. Sestanek vodij ekip bo 17. maja ob 20. uri v gasilskem domu.

PET TOČK IZ TREH SREČANJ

NOVO MESTO — Nogometarji novomeškega Elana so izredno uspešno startali v spomladanski del prvenstva II. SNL in se z bogatimi točkovnim izkupičkom domala že rešili skrbi v boju za obstanek. Tako so Novomeščani pred dnevi v zaostali tekmi doma igrali z Izolo 0:0, čeprav so bili precej bliže zmagi kot gostje, pred tem pa so doma ugnali Jadran — Lamo z 1:0, v 15. kolu pa v gosteh premagali Solinar Piran s 4:3 (3:2).

M. G.

Iz telovadke odbojkarica

Andreja Drobnič — doslej največjem uspehu kočevske ženske odbojke — Neobremenjene

KOČEVJE — Več razlogov je, da namenimo 17-letni Andreji Drobnič, odbojkarici iz Kočevja, nekaj več prostora. Prvi je ta, da je Andreja zanesljivo najboljša igralka kočevskega republiškega ligaša, drugi pa, da so dekleta iz mesta ob Riniži v letošnjem prvenstvu osvojile tretje mesto in si s tem uspehom priborile pravico do kvalifikacij za vstop v novo medrepubliško ligo. To je doslej nedvomno največji uspeh kočevske ženske odbojke.

»Minulo prvenstvo smo igrale neobremenjeno, edini cilj nam je bil, da se uvrstimo v sredino prvenstvene lestvice. Ker pa smo to dosegle že po jesenskem delu prvenstva in se nam ni bilo več bati boja za obstanek v ligi, smo spomladaj zaigrale še poletneje, v tem pa je verjetno tudi ključ našega uspeha,« pravi mlada Andreja. Drobničevi pa odbojka ni prvi šport, saj se je prej poskusila že v gimnastici.

»Očitno mi odbojka najbolj leži, saj sem kmalu postala pionirska in kasneje še mladinska reprezentantka Slovenije. Naj ne bo neskrbno, če pričakujem, da bom kdaj oblekla tudi dres naše najboljšje državne ekipe.«

Še veliko vrednejši pa je uspeh mladih kočevskih odbojkaric, če vemo, da so kar dve sezoni odigrale brez trenerja, saj je ekipo šele letos prevzel Konrad Lampe. Od tedaj so se razmere temeljito spremenile, delamo sistematsko in uspeh ni izostal.

»Naša največja vrednost je, da imamo mlado ekipo, saj so vse

Glivar junak gorskih ciljev

Izredni uspehi novomeških kolesarjev — Glivar najboljši Jugoslovani v Italiji — Bo Alpe-Adria kolesarjem Krke prinesla nov uspeh?

NOVO MESTO — Kolesarji novomeške Krke so izredno obetavno startali v letošnji tekmovalni sezoni. Še posebej to velja za mladega Srečka Glivarja, ki je na nedavnem 11. »Giru delle Regioni« v Italiji zasedel v skupni uvrstitvi imenito 7. mesto, kar je bila seveda najboljša jugoslovanska uvrstitev, poleg tega pa si je s slovitim italijanskim reprezentantom Maurizioom Fondriestom, ki ga mnogi štejejo za naslednika Francesca Moserja, razdelil 1. mesto v točkovanju gorskih ciljev. Uspeh, ki ga nihče ni pričakoval!

Zapisati moramo, da velja ta dirka za največjo in najtežjo spomladansko

Na prvomajskih tekah kar 180 tekmovalcev

STRAŽA — Prizadevni člani straškega Partizana so letos že petič organizirali tradicionalne prvomajske teke, ki se jih je udeležilo kar 180 tekmovalcev iz vse Slovenije. Na proгах, dolgih 400 metrov ter 3,8 in 21 kilometrov, so tekli v vseh kategorijah, od najmlajših do veteranov, prireditve pa je bila po izjavah sodelujočih ena najbolje organiziranih priinas. Teke so podprle številne delovne organizacije iz Slovenije, pokroviteljica prireditve pa je bila DO Gorjanci.

Rezultati — cicibani: 1. Bobnar, 2. Kavšek, 3. Derganc (vsi Straža); cicibanke: 1. Gorše, 2. Djakovič, 3. Blatnik (vse Straža); pionirke, letnik 1972—73: 1. Markovič, 2. Lampe (obe Dol. Toplice), 3. Zupančič (Straža); pionirji, letnik 1972—73: 1. Retelj (Iskra), 2. Mervar (Straža), 3. Počič (Dol. Toplice); pionirke, letnik 1974—75: 1. Sepohar (Dol. Toplice), 2. Miklavčič (Kostanjevica), 3. Zupančič (Dolenjske Toplice); pionirji, letnik 1974—75: 1. Šiška (Dol. Toplice), 2. Filipič (Olimpija), 3. Horvat (Dol. Toplice); trim, ženske: 1. Bevc (Trbovlje), 2. Lavrič (Mirna peč), 3. Sajavec (Straža); moški: 1. Vidmar (Iskra), 2. Urh (Kamnik), 3. Bartolj (Ljubljana); mali maraton; mladinci: 1. Avenšek (Dol. Toplice), 2. Papež (Kočevje), 3. Hoferle (Dol. Toplice); člani, letnik 1957—66: 1. Jusuf (Olimpija), 2. Urh (Kamnik), 3. Škedelj (Iskra); člani, letnik 1947—56: 1. Žerjav (Olimpija), 2. Behek (Donit), 3. Frančič (Lj.); veterani A: 1. Umek (Donit), 2. Milnar (Vič), 3. Mervar (Straža); veterani B: 1. Rant (Kranj), 2. Filipič (Lj.), 3. Lampe (Ježica); članice: 1. Bohinc (Lj.), 2. Konečnik (Dravograd), 3. Lampe (Brdo); veteranke: 1. Filipič (Lj.), 2. Lampe (Lj.), 3. Pečar (Črnuče).

ZMAGOVALEC — Takole je priteknel na cilj Janez Umek iz Medvod, ki je postavil nov rekord malega maratona s časom 1:14,15.

M. G.

preizkušnjo moči kolesarjev amaterjev, zato je uspeh Glivarja še večji. Dirka je imela kar pet gorskih ciljev prve kategorije in sedem druge, poleg tega se je večina etap končala z vzponom in nikakršnega dvoma ni, da je ta dirka dala dovolj objektivno podobo moči v kolesarstvu. Če pa že govorimo o rezultatih, ne smemo prezreti še drugega Novomeščana, Branka Bojanca, ki je s tem nastopom vnovič potkal na vrata naših najboljših vrst. V Italiji je bil Bojanc tretji mož jugoslovanske ekipe (v njej ni bilo Papeža, Smoleta in Šebenika, ki so nastopili na dirki v Avstriji), saj je bil v končnem seštevku 36., medtem ko je bil v zadnji etapi s 13. mestom celo najboljši Jugoslovani.

PRESENETIL VSE — Srečko Glivar je z nastopom na najtežji spomladanski dirki amaterjev v Italiji dokazal, da niso daleč tisti, ki ga štejejo med glavne favorite letošnje dirke »Po Jugoslaviji«.

Kot že rečeno, je drugi del naše reprezentance — Papež, Smole in Ugronovič — nastopil tisti čas na dveh močnih dirkah v Avstriji. Na prvi (144 kilometrov) je zmagal Papež, medtem ko je bil Smole 4., na drugi (136 kilometrov) pa je bil Sandi drugi in Smole 6.

Upa na 10. mesto

Motokrosist Brane Novak iz Straže tekmuje za AMD Šentvid pri Stični

STRAŽA — Motokros ima v AMD Šentvid pri Stični, ki letos praznuje 40-letnico, bogato tradicijo. Zato ni čudno, da se je za ta šport odločil tudi Brane Novak, ki je motokrosu ostal zvest tudi po selitvi v Stražo, kjer je zaposlen v mehanični delavnici GG Novo mesto.

Brane Novak je tako eden redkih športnikov v GG Novo mesto, prav gotovo pa je edini, ki ima mednarodno FIM licenco. Doslej je namreč dosegel že več uspehov: pred štirimi leti je bil republiški prvak v kategoriji do 125 cm, lani pa je bil republiški prvak v kategoriji do 250 cm. Licenco FIM si je pridobil pred štirimi leti, ko je bil 10. na državnem prvenstvu.

»Kakšnih višjih uvrstitev si tudi poslej ne upam načrtovati,« pravi Brane. »Motorji so dragi, jaz pa sem odvisen večinoma od svojih denarnih možnosti. Od kljuba sem namreč dobil le 100 tisoč dinarjev, GG, kjer sem zaposlen, pa mi je dala 150 tisoč dinarjev. Če povem, da so me dirke veljale prek 2 milijona dinarjev, da sem si moral motor kupiti sam, potem je

Brane Novak

slika o mojem položaju dovolj jasna. Na srečo imajo v mojem delovnem kolektivu veliko razumevanja za moje športno udejstvovanje, saj mi odobrijo dopust in pomagajo tudi drugače.«

Novak upa, da se bo sezona končala drugače, kot se je začela. Pred 14 dnevi je v Brežicah na dirki za državno prvenstvo vozil ves čas na četrtem do šestem mestu, vendar ga je tik pred koncem izdal motor. V ponedeljek pa se je v Novi Gorici že odrezal bolje in osvojil 6. mesto.

METLIČANI MED NAJBOLJŠIMI

METLIKA — 26. aprila je bila pod Urhom tradicionalna kolesarska dirka, posvečena dnevu OF in padlim borcem — kolesarjem, na kateri se je v vseh kategorijah pomerilo več kot 300 tekmovalcev. Dobro so se odrezali tudi metliški kolesarji, saj je pri pionirjih B. A. Vrančič zasedel 2., M. Matekovič pa 5. mesto, peti je bil pri mlajših mladincih tudi O. Šturm, P. Jerič pa je bil pri starejših mladincih sedmi.

Za najboljše kolesarje pa tudi po teh naporih preizkušnja ni bilo počitka. Med prvomajskimi prazniki so bili Krkini kolesarji domala vsakodnevno na dirkah.

Tako so Papež, Smole in Božič 2. maja nastopili na dirki v Frankfurtu. Na 189 kilometrov dolgi progi je med 175 kolesarji iz šestih držav Smole zasedel 6. mesto, Papež pa je bil — navzlic okvari vsega 2 kilometra pred ciljem — 15., medtem ko se je Božič pripeljal v glavni kolesarjev in zasedel 40. mesto.

Še nekaj besed o nastopih mladih. Na dirki pod Urhom, ki je bila 27. aprila, je med pionirji A zmagal Fink, pri mlajših mladincih je bil Zaletelj 2.,

● V torek se je v Ljubljani pričela jubilejna, 20. mednarodna kolesarska dirka »Alpe-Adria«, na kateri sodeluje 19 ekip iz 10 držav. Potem, ko je KZJ odpovedala udeležbo na dirki miru Praga—Varšava—Berlin, bo iz Ljubljane startala najboljša jugoslovanska vrsta, v kateri nastopa poleg Glivarja tudi Papež in Smole, ki bi sicer morala v torek startati v Sovjetski zvezi. Poleg omenjene trojice Novomeščanov pa bosta na dirki »Alpe-Adria« vozila še Bojanc in Božič, ki sta uvrščena v reprezentanco Slovenije. Brez dvoma bo ta dirka, dolga 780 kilometrov in jo bodo vozili v sedmih etapah, nova priložnost za potrditev dobre forme in ugleda novomeških kolesarjev.

pri članih pa Robič 5. Na dirki 3. in 4. maja v avstrijskem Wolfsbergu je prvi dan na 125 km dolgi progi pri starejših mladincih zmagal Ravbar, Štangelj je bil 3. in Majes 8., pri mlajših mladincih pa sta dvojno zmago zabeležila brata Judež. Drugi dan je pri starejših mladincih zmagal Štangelj, Kruljac je bil 5., pri mlajših mladincih pa je bil najhitrejši Zaletelj.

Še novica o nedeljski dirki v Verzeju: pri pionirjih A je zmagal Fink, Mervar pa je bil četrtri.

B. B.

CELJANKAM POKAL OF

KRŠKO — Ob svoji 20-letnici in v počastitev praznika OF je Kegljški klub Krško že petič zapore pripravil keglaški turnir ženskih ekip. Štiri ekipe so se vrstile takole: 1. Savinja Celje (2505 podrtih kegljev), 2. KK Krško (2436), 3. Tekstilac Zagreb (2353) in 4. KK Kočevje (2257 kegljev). Na keglišču hotela Sremič Krško se je med posameznicami najbolje odrezala Celjanka Gobčeva s 448 podrtimi keglji. Pri Krčankah pa sta se odlikovali Antičeva s 431 in Škafarjeva s 421 podrtimi keglji.

TAKTIZIRANJE — Na nedeljskem četrtfinalu svetovnega prvenstva ekip v speedwayu na Stadionu matije Gubca v Krškem so pred desetstično množico zmagali Avstrijci s 43 točkami, 2. so bili Nizozemci (37), 3. Norvežani (25), 4. Jugoslovani (13 točk). Edino zmago za Jugoslavijo je v 11. vožnji dosegel Zvonko Pavlic. Na sliki: na zmagovalnih stopničkih je bila huda gneča. (Foto: P. Perc)

Uspešni na treh krajih

Spodbudni rezultati novomeških atletov na otvoritvenih mitingih nove sezone

Atleti novomeške Iskre so uspešno nastopili na otvoritvenih mitingih v Mariboru in Novi Gorici. V Novi Gorici sta se odlikovala skakalca v višino, mlajši mladinec Delič in Jožef, ki sta oba skočila 200 cm in osvojila prvi dve mesti. Med fanti je za uvod v sezono dosegel zelo dober uspeh Žulič v teku na 300 m: bil je drugi, dosegel pa je čas 35,6 s. Osebnih rekordov je v teku na 3000 m močno popravil Bojan Vidmar (8:46,8) nedavni zmagovalec prvega krova Dnevnika. Ostali rezultati fantov: 300 m: Gabrijel 37,0 s, Božič 38,6 s; 3000 m: Mikec 9:05,0 (os. rek.); 100 m: Božič 11,8 s.

Med dekletmi je bila najboljša Lavra Kastelic, ki je v teku na 600 m osvojila 3. mesto z absolutnim dolenskim rekordom 1:38,5. Četrta je bila Mojca Vidmar z osebnim rekordom 1:39,8. Ostali rezultati: 100 m: Eržen 13,4 s; daljina: Eržen 506 cm; višina: Hrastar 155 cm.

Na otvoritvenem mitingu v Mariboru so tekmovalci Iskre trikrat zmagali in osvojili eno drugo in dve tretji mesti. Mojca Vidmar je v teku na 300 m zmagala z osebnim rekordom 42,4 s, Lavra Kastelic pa je bila s 43,1 s tretja. Tina Vide je presegla osebni rekord 158 cm in v skoku v višino osvojila drugo

Po drugi dirki Gerjevič tretji

Razplet RP v speedwayu pričakujejo v Ljubljani

PETIŠOVCI — Na 2. dirki za republiško prvenstvo v Petišovcih pri Lendavi je le med trinajstimi speedwayisti zaslužno zmagal domačin Arthur Horvat (15 točk), ki je v tretji vožnji ugnal dotlej nepremagana tekmeča Kreša Omerzela in Lazarja Čabo. Kljub temu si je Krčan Omerzel v Petišovcih še zagotovil 2. mesto (14 točk) pred domačinom Čabo (13 točk) in kljubskim tovarišem Gerjevičem (12 točk). Naslednja Krčana Zibert in Gorjup sta se vrstila za Kocmutom na 6. mestu s po 9 točkami. Ker je Omerzel zaradi vojaških vaj moral odpovedati nastop na 1. dirki v Krškem, je izgubil možnost, da bi ubranil naslov, zato pa je v igri za vrh Zvone Gerjevič, kije 23 točkami na 3. mestu RP in zaostaja za drugouvrščenim Kocmutom le za točko, za vodilnim Horvatom pa že za štiri.

Zaradi slabega vremena preložena dirka na stadionu v Zgornji Šiški v Ljubljani bo ob ponovitvi še toliko zanimivejša.

V NEDELJO OSMIČ PO PARTIZANSKI MAGISTRALI

NOVO MESTO — Kolesarsko društvo Krka bo v nedeljo pripravilo že 8., tradicionalni kolesarski maraton »Po partizanski magistrali«. Start te največje dolenske rekreativne kolesarske prireditve bo ob 9.15 uri, nastopajoči pa bodo lahko krenili na pot tako iz Novega mesta, kjer bo startno mesto na Glavnem trgu, kot iz Črnomlja, kjer bodo startali izpred bencinske črpalke, in z meliškega Glavnega trga. Na svečanem zaključku prireditve bo organizator podelil priznanja in diplome, posebne medalje čakajo tiste, ki so prevozili 300 kilometrov po dolenski transverzali, nagrade pa bodo dobili še: najštevilnejša družina na maratonu, najmlajši in najstarejši udeleženec, najmlajša in najstarejša na bo verjetno nagrada za največjega udeleženca ali udeleženko.

SODOBNO - TRAJNO - KAKOVOSTNO

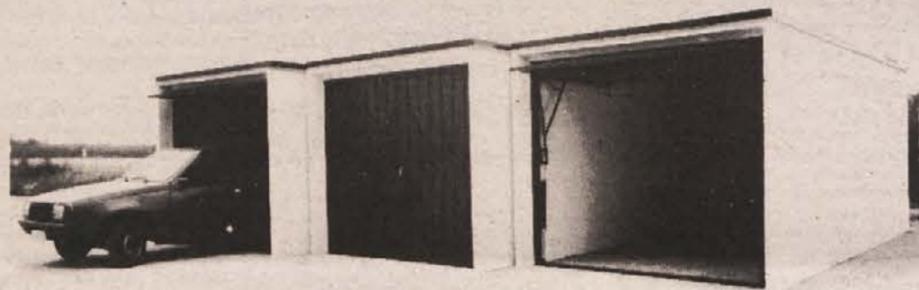

Odločite se za nakup sodobne, trajne in kakovostne strešne kritine. Izbirate lahko med gladkimi strešniki v rdeči, cementno in grafitno sivi barvi ter v grafitno sivi barvi s posipom. Naši strešniki so na voljo v vseh trgovinah z gradbenim materialom.

Naša streha je estetsko dovršena, trajna, s 35-letno garancijo, kompletirana s posebnimi elementi za ventilacijo, zračenje podstrešja in antenski priključki. Teža naše kritine na kvadratni meter pa je približno enaka opečnim strešnikom.

Posebno jo odlikuje odpornost proti mrazu in nalivom ter je zelo primerna za pokrivanje in prekrivanje stanovanjskih in gospodarskih objektov. S pritrditvijo (prijemom) doseže kritina 100 odstotno odpornost tudi proti burji.

Za kvadratni meter strehe potrebujete približno 10 strešnikov. Velika površina enega strešnika omogoča hitro in enostavno pokrivanje ali prekrivanje. Pri prekrivanju starih streh lahko uporabite tudi staro letvanje.

Garaža MONO je masivna armiranobetonska garaža iz enega kosa. Dolga je 5,78, široka pa 2,74 in visoka 2,40 metra, teža pa 10 ton. V celoti je izdelana v naši tovarni IGM Strešnik. Gotovo garažo pripeljemo naročniku s posebnim tovornjakom. Na mestu, kjer naj bi stala jo tovornjak spusti na temelje, ki jih prej pripravi naročnik. Postavljanje traja največ pol ure. Nato naročnik le še izdelava tlak in lovilec maščob v garaži.

Garaža MONO je uporabna za:

- garaže (posamezne, dvojne, trojne, vrstne)
- drvarnice
- manjša skladišča
- za druge pomožne objekte

IGM »STREŠNIK« p. o. Dobruška vas
68275 Škocjan, tel.: 068 / 85-230, 85-231, 85-275

SODOBNO - TRAJNO - KAKOVOSTNO

Mercator—KZ »Krka« Novo mesto
TOZD OSKRBA n. sub. o.
Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10
Komisija za delovna razmerja

objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. 3 prodajalcev — 2 živilske stroke, 1 tehnične stroke
2. 2 natakarjev
3. 2 mesarjev — sekačev
4. 3 mesarjev — predelovalcev
5. 2 pomožnih delavcev
6. 2 čistilk

Kandidati morajo izpolnjevati naslednje pogoje:
pod 1. šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — prodajalec
pod 2. šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — natakar
pod 3. šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — mesar sekač
pod 4. šolska izobrazba IV. zahtevnostne kategorije — mesar predelovalec
pod 5. in 6. končana osnovna šola.

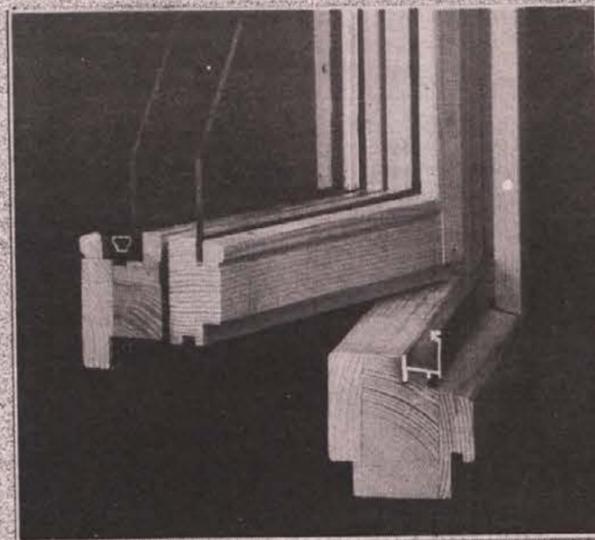
Delovno razmerje za vsa objavljena prosta dela in naloge bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom.
Kandidati za dela in naloge pod 1. in 2. bodo imeli 3 mesečno poskusno delo, kandidati pod 3 do 6. pa en mesec poskusnega dela.
Kandidati naj pisne prijave z dokazili o šolski izobrazbi in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo na gornji naslov v 8 dneh po objavi.
O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

347/19-86

Inles Ribnica vas obvešča, da so ponovno v prodaji KOMBIVAK OKNA

KOMBIVAK OKNA

so prva jugoslovanska toplotno in zvočno izolacijska okna, zaščiteni s postopkom vakuumске impregnacije. To so lesena okna s kombinirano trojno zasteklitvijo — navadno steklo 4 mm, izolacijsko steklo 20 mm (steklo 4 mm, medstekleni prostor 12 mm, steklo 4 mm). Sestavljajo jih krila in okviri najnovejše izvedbe. Uporabljena je najmodernejša oblika tesnilnih pripril, ki zagotavljajo odlično tesnenje, kar so dokazali različni testi doma in v tujini. Izdelana so iz izbranega lesa smreke/jelke z vlažnostjo 10 + 2%. Okenski profili so posebno dimenzionirani in lepjeni, kar povečuje trdnost in dimenzijsko stabilnost. Z medsebojnim sestavljanjem posameznih tipov oken KOMBIVAK lahko graditelji zapolnijo praktično vsako odprtino. Na izdelke KOMBIVAK programa je možno vgraditi omarico z roletno, medsteklene žaluzije, polkna ali ostala senčila.

KOMBIVAK program oken je prvi masovni program oken v Jugoslaviji, ki se učinkovito vključuje v družbena in individualna prizadevanja za varčevanje z energijo in zagotavlja uporabniku trajnost in prijeten bivalni standard.

Tesnenje

Enostopenjska izvedba tesnilne ravlinje med krilom in okvirom, je izvedena tako, da je konstrukcijsko jočeno tesnenje za vodo in veter, kar zagotavlja odlično tesnenje okna in poznejšo enostavno regulacijo naleganja krila na okvir oziroma tesnenja.

Globinska impregnacija

Okna in balkonska vrata so globinsko impregnirana po vakuumskem postopku. Tak postopek impregnacije lesa je prvi v Jugoslaviji in eden prvih v srednjeevropskem prostoru, ter odgovarja najzahtevnejšim mednarodnim normativom.

Uporabljeno je posebno impregnacijsko sredstvo, ki ima fungicidno, insekticidno in vodoodbojno delovanje ter ustreza mednarodnim normam in ima atest po danskem standardu za zaščito lesa DS 2122-B. Impregnacijsko sredstvo je patentirano in ga industrijsko uporablja samo Inles. Postopek in sredstva omogočata penetracijo impregnacijskega sredstva v les minimalno 5–10 mm globoko. Okno tako pridobi:

- odlično kemijsko zaščito
- odlično vodoodbojnost (ne sprejema vode in vlage) in s tem povečano dimenzijsko-oblikovano stabilnost okenskih profilov
- preprečuje poznejše razpokanje lesa
- daje poleg globinske tudi osnovno površinsko zaščito in možnost poljubne estetske in naravne zaključne obdelave z lazurnimi in drugimi premazi
- povečuje trajnost zaključnih premazov
- zagotavlja trajnost okna in enostavno vzdrževanje.

Zasteklitev

Nova okenska konstrukcija omogoča trojno ali dvojno zasteklitev okna z možnostjo vgradnje medsteklenih žaluzij ali zaves in omogoča odlično toplotno in zvočno izolacijo. Standardizirane dimenzije stekel omogočajo naknaden prehod od dvojne na trojno zasteklitev. Originalna rešitev vgrajevanja in tesnenja stekla zagotavlja izenačevanje parnih tlakov in osuševanje eventualne kondenzne vlage v ležišču izolacijskega stekla, kar zmanjšuje nevarnost rosenja.

odlična toplotna izolacija
3 stekla k = 1,8-1,86W/m²K
2 stekla k = 2,25W/m²K
odlična zvočna izolacija 31,5-34,0 dB
odlična zrakotesnost grupa C-P
odlična vodotesnost grupa C-P
koeficient zračne propustnosti
α = 0,1 m²/hm
vakuumsko impregniran in lameliran les
stabilnost in trajnost

Informacije:
Inles prodajno skladišče
Ribnica,
telefon:
(061) 861-212

NOVI PROSTORI, VEČJA IZBIRA

V prvem nadstropju naše trgovine na Glavnem trgu smo odprli razširjene in sodobno opremljene prostore z gospodinjsko opremo in potrebščinami. Na voljo je velika izbira keramičnih izdelkov, porcelana, kovinske posode in drugih gospodinjskih pripomočkov. Še tako zahteven okus lahko zadovoljimo pri nabavi bele tehnike in kuhinj Gorenja ter raznih akustičnih naprav.

Možje, vaše žene bodo iz trgovine odhajale vesele! Pridite in prepričajte se!

SOP Krško, specializirano podjetje za industrijsko opremo Krško, CKŽ 141

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA TOZD OPREMA

objavlja prosta dela oz. naloge na

transportu izdelkov in opreme

- s sledečimi razpisnimi pogoji:
- končana osnovna šola
  - odslužen vojaški rok
  - v upoštevanje pridejo kandidati, stari do 35 let
  - delo je zunaj in fizično naporno
  - 3-mesečno poskusno delo

Stanovanj ni.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba SOP Krško 8 dni po objavi oglasa.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

330/17-86

OBRTNA ZADRUGA GRIČ BREŽICE ZADRUŽNI SVET

razpisuje prosta dela in naloge

VODJE RAČUNOVODSTVA

POGOJI:

Višja ali srednješolska izobrazba ekonomske smeri, najmanj 5 let delovnih izkušenj na enakih delih ali drugih delih v knjigovodstvu. Kandidat bo imenovan za dobo 4 let.

Prijave z dokazili o izobrazbi in podatki o dosedanjih delih pošljite v 15 dneh na Obrtno zadrugo Grič Brežice, V. Vlahovića 2, »za razpisno komisijo«. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po razpisnem roku.

331/17-86

Komisija za delovna razmerja NOVOLES TOZD Tehnično energetske storitve Straža,

objavlja prosta dela in naloge:

1. glavni vzdrževalec v energetskega oddelku
2. pomožni delavec v energetskega oddelku

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

pod 1.

— srednja šola strojne smeri (lahko tudi delovodska ali VKV),

— nad 3 leta delovnih izkušenj na vzdrževanju toplovodnih naprav,

— odslužen vojaški rok;

pod 2.

— končana osnovna šola,

— stanovanje v bližini delovnega mesta,

— odslužen vojaški rok,

— 4-izmensko delo.

Delo bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poseben pogoj je poskusna doba. Prijave z dokazili sprejema splošni oddelek TOZD TES, 68351 Straža, 8 dni po objavi.

332/17-86

ISKRA INDUSTRIJA ZA AVTOMATIKO TOZD TOVARNA ENERGETSKE ELEKTRONIKE NOVO MESTO

Na podlagi sklepa delavskega sveta TOZD objavljamo

LICITACIJO

osebnega avtomobila R 4 TLS, letnik izdelave 1979, v voznem stanju — neregistriran, ki bo dne 12. 5. 1986 ob 12. uri v Bršljinu 63.

Ogled je možen istega dne od 8. do 11. ure v Bršljinu.

Izključna cena 140.000 din.

Interesenti morajo pred licitacijo položiti 10-odst. polog.

Dodatne informacije dobite po telefonu 21-050 pri tov. Alojzu Pavlenču.

334/17-86

DINOS—TOZD POS LJUBLJANA, poslovna enota Novo mesto, Ljubljanska c. 35,

obvešča občane in delovne organizacije, KS in druge imetnike koristnih odpadkov, da odkupuje odpadne surovine do 30. maja vsak delovni dan od 6. do 18. ure. Pri spomladanskem čiščenju sortirajte uporabne odpadke in jih vrnite industriji. 339/19-86

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE ČRNOMELJ

Odbor za graditev stanovanj

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE ČRNOMELJ — Odbor za graditev stanovanj razpisuje na podlagi pravilnika o pogojih in merilih za pridobitev posojil iz združenih sredstev vzajemnosti v občini Črnomelj

XIII. NATEČAJ

posojila za zidavo stanovanjskih hiš v osebni lasti v razpisni vsoti 30.000.000 din.

Razpisni pogoji:

Delavec organizacije, ki združuje sredstva vzajemnosti iz čistega dohodka po samoupravnem sporazumu o temeljnih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Črnomelj za obdobje 1986 — 1990, lahko dobi po pravilniku in na podlagi razpisanega natečaja posojilo za zidavo družinske stanovanjske hiše v osebni lasti. Ob enakih pogojih se rešujejo delavci, ki nimajo rešenega svojega stanovanjskega problema:

- ki namensko varčujejo za stanovanjsko gradnjo pri banki;
- ki jih njihova delovna organizacija kreditira iz lastnih stanovanjskih sredstev.

Prednost za posojilo po tem razpisu ima delavec, ki

— ima nižji skupni dokazljivi dohodek na družinskega člana (upoštevajo se vsi dohodki članov skupnega gospodinjstva iz delovnega razmerja, štipendije, vajenske nagrade, otroški dodatek, pokojnina, invalidnina, priznavačnina, ostali dohodki);

— zida družinsko stanovanjsko hišo v okviru določenega stanovanjskega standarda;

— ima družinsko stanovanjsko hišo zgrajeno do III. gradbene faze (pod streho);

— se ponovno prijavlja na razpis za pridobitev stanovanjskega posojila zaradi neuvrstitve na predhodnem natečaju;

— bo s preselitvijo v novozgrajeno hišo sprostil družbeno stanovanje.

Delavec lahko dobi posojilo po pravilniku v tem letu razpisa največ do 500.000 din z odplačilnim rokom do 10 let s 4-odstotno obrestno mero.

Vsi krediti, ki jih je delavec že prejel pri stanovanjski skupnosti, se revalorizirajo po stopnji indeksa Biroja za gradbeništvo SR Slovenije, in če dosežejo razpisani znesek, delavec nima pravice ponovno prositi za posojilo po natečaju.

Obrazec za prijavo na natečaj in vsa podrobnejša pojasnila v zvezi s pogoji natečaja lahko zainteresirani dobijo na sedežu Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Črnomelj, Mirana Jarca 3, Črnomelj, kjer se zbirajo prijave z dokazili. Vlogi za natečaj morajo kandidati priložiti:

— dokazilo o vseh dohodkih članov gospodinjstva v preteklem letu ter dolgoročnih obveznostih iz osebnega dohodka,

— fotokopijo ali overjen prepis gradbenega dovoljenja,

— fotokopijo pogodbe o namenskem stanovanjskem varčevanju,

— izjavo prosilca o že najetih posojilih za gradnjo stanovanjske hiše ali nakupa stanovanja v etažni lastnini.

Obrazec mora biti izpolnjen v celoti z vsemi zahtevanimi dokazili.

Rok prijave na natečaj je do vključno 23. 5. 1986.

Kasneje prispele vloge ne bodo upoštevane, prav tako ne bodo upoštevane nepopolne vloge.

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA

SKUPNOST OBČINE ČRNOMELJ

Odbor za graditev stanovanj

341/19-86

LJUBLJANSKA BANKA GOSPODARSKA BANKA LJUBLJANA, n. sub. o.

POSLOVNA ENOTA KOČEVJE

Trg zbora odposlancev 66

KOČEVJE

Za šolsko leto 1986/87 razpisujemo naslednje kadrovske štipendije:

1 štipendija za V. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri,

1 štipendija za VI. stopnjo izobrazbe ekonomske smeri,

1 štipendija za VI. stopnjo izobrazbe računalniške smeri.

Interesenti naj vložijo prijave do 15. julija na obrazcih DZS SPN-1 (vloga za uveljavljanje socialnovarstvenih pravic) s predložitvijo vseh potrdil, ki so podrobno navedena v skupnem razpisu kadrovske štipendij za šolsko leto 1986/87.

Prijave pošljite na naslov: Ljubljanska banka, Gospodarska banka Ljubljana, Poslovna enota Kočevje, Trg zbora odposlancev 66, 61330 Kočevje. 338/19-86

ISKRA — ELEMENTI TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA KOSTANJEVICA NA KRKI

Iščemo sodelavce za področje uvajanja nove tehnologije v elektroniki.

Od kandidatov pričakujemo, da so diplomirani inženirji elektrotehnike ali industrijske elektronike.

Zaželene so delovne izkušnje, niso pa pogoj.

Nudimo takoj vseljivo stanovanje.

Če vas gornja ponudba zanima, nas, prosimo, pokličite ali se osebno zglasite pri nas!

Dodatno razpisujemo za šolsko leto 1986/87:

8 štipendij — V. stopnja zahtevnosti za poklic elektrotehnik — elektronik. 337/19-86

Na podlagi 18. člena zakona o posebnem republiškem davku od prometa proizvodov (Uradni list SRS št. 6/84 in 4/85) objavlja Uprava za družbene prihodke občine Novo mesto

POZIV

za vložitev davčnih napovedi o pridelanih količinah žganja od 1. 5. 1985 do 30. 4. 1986.

Napoved so dolžni vložiti občani — zasebni pridelovalci žganja, katerih letna proizvodnja presega 8 litrov na člana gospodinjstva, starega nad 18 let.

Napoved je treba vložiti do 30. 5. 86 na predpisanem obrazcu, ki se dobi na Upravi za družbene prihodke občine Novo mesto.

Zavezanci — občani, ki v predpisanem roku ne bi vložili napovedi o proizvedenih količinah žganja, bodo kaznovani za prekršek z denarno kaznijo od 1.000.— do 50.000.— din.

Uprava za družbene prihodke

Novo mesto

340/19-86

ŽIVILSKI KOMBINAT ŽITO, n. sol. o. LJUBLJANA, Šmartinska 154

TOZD PEKARNA KRŠKO, n. sub. o.

KRŠKO, Cesta 4. julija 86

KOMISIJA ZA DELOVNA RAZMERJA ŽITO—TOZD PEKARNA KRŠKO

objavlja

prosta dela in naloge za določen čas 3 mesecev, s polnim delovnim časom v DE Krško:

— ENOSTAVNA DELA V PROIZVODNJI — 3 delavci

Pogoji:

— popolna osemletka

— delo je pretežno nočno

Pisne prijave z ustreznimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite v 8 dneh po objavi na naslov: ŽITO—TOZD PEKARNA KRŠKO, KRŠKO, Cesta 4. julija 86.

O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po izteku roka za sprejem ponudb.

342/19-86

GIP PIONIR Novo mesto, TOZD TOGREL, Leskovec pri Krškem,

razpisuje naslednje proste delovne naloge in opravila:

1. 2 KV zidarja (končana poklicna gradbena šola)
2. 2 KV železokrivca (končana poklicna šola)
3. 4 NK delavci (končana osnovna šola, starost nad 18 let)

Delo se združuje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom, poskusno delo 2 meseca.

Ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh po objavi na naslov: GIP Pionir — TOZD TOGREL, 68273 Leskovec pri Krškem. O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

345/19-86

SLOVENIJALES Tovarna pohištva Brežice

razpisuje

dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

ORGANIZIRANJE IN VODENJE DELA TEHNIČNEGA SEKTORJA

Pogoji:

— višja oziroma visoka izobrazba lesarske ali organizacijske smeri s 5 oziroma 3 leti delovnih izkušenj, od tega 3 leta delovnih izkušenj pri opravljanju del in nalog proizvodne funkcije v lesarstvu,

— pasivno znanje enega svetovnega jezika,

— pozitiven in ustvarjalen odnos do samoupravljanja, ustreznost organizacijske sposobnosti za vodenje in organizacije dela sektorja,

— poseben pogoj: poskusno delo 3 mesece,

— izbira za štiri leta.

Pisne prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije skupno z ustreznimi dokazili na naslov: 68250 BREŽICE, Aškerčeva 7, 15 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po opravljeni izbiri.

343/19-86

Železniško gospodarstvo Ljubljana Železniška transportna organizacija Ljubljana, n. sol. o. TOZD TOZD za upravljanje in vzdrževanje signalnih, varnostnih in telekomunikacijskih naprav Ljubljana, n. sub. o. Ljubljana, Trg OF 7/II,

objavlja več prostih del in nalog:

čiščenje tehničnih prostorov SV in TK naprav in pisarniških prostorov v Ljubljani in Zalogu

Pogoji:

— za opravljanje teh del delovne izkušnje niso potrebne,

— poskusno delo traja en mesec,

— kandidati morajo imeti rešeno stanovanjsko vprašanje.

Pisne prijave sprejema kadrovska-splošna služba TOZD za upravljanje in vzdrževanje signalnih, varnostnih in telekomunikacijskih naprav, Ljubljana, Trg OF 7/II, 8 dni po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po končanem izboru.

350/19-86

TOZD MONTAŽA n.sol.o. TREBNJE

OBJAVLJA prosta dela in naloge

VEČ VODIJ GRADBIŠČ

za opravljanje del in nalog na področju SFRJ in v tujini.

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje:

— visoka, višja ali srednja izobrazba gradbene smeri s strokovnim izpitom

— tri leta delovnih izkušenj na podobnih delih in nalogah

— aktivno znanje angleškega ali francoskega jezika

Poseben pogoj za opravljanje del in nalog je trimesečno poskusno delo.

Prijave pošljite na naslov: TRIMO, trebanjska industrija montažnih objektov Trebnje, Prijateljeva 12.

Rok za vložitev prijav je 15 dni od dneva objave v časopisu.

335/17-86

EMO
EMO 12-17. maja 1986

10%
CENE ŠI NAKUP
V
veleblagovnicah

40 nama

**ŽELEZNIŠKO
GRADBENO
PODJETJE
LJUBLJANA**

OBVEŠČA

vse uporabnike cestnoželezniškega nivojskega križanja na Bregu za naselje Šentjur na polju, da bo prelaz zaprt za vse uporabnike dne 8. 5. in 9. 5. 1986. Dela se bodo izvajala od 7. do 14. ure. Obvoz ni možen.

360/19-86

ZAHVALA

V 73. letu starosti nas je zapustila nadvse dobra in skrbna mama in stara mama

JOŽEFA BAKŠE

iz Cerovega Loga 45

Prisrčno se zahvalujemo vsem, ki ste nam v teh težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, pokojni darovali toliko prelepega cvetja in jo spemili na zadnji poti.

Žaljuči: hčerke Mimi, Joža, Martina in Vida z družinami, vnukinji Liljana in Suzana ter ostalo sorodstvo

**SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST
BREŽICE, Cesta prvih borcev 11**

OBJAVLJA RAZPIS

za odobritev posojil iz namenskih sredstev zasebnih obrtnikov v občini Brežice za

— gradnjo, dozidavo, nadzidavo, adaptacijo stanovanjskih hiš zasebnih obrtnikov v občini Brežice v višini 6.000.000 din.

Pravico do posojila iz stanovanjskih sredstev imajo obrtniki, ki imajo sedež v naši občini neglede na to, kje imajo sedež njihove delovne enote, in sicer:

— delovni ljudje, ki samostojno opravljajo dejavnost z osebnim delom s sredstvi v lasti občanov,
— da opravljajo obrtno dejavnost v občini Brežice neprekinjeno najmanj tri leta, razen v primeru nadaljevanja obrti družini in v primeru elementarnih in drugih hudih nesreč. Interesenti oziroma zasebni obrtniki naj pošljejo vloge za kredit na naslov: Obrtno združenje Brežice, Cesta prvih borcev št. 3, od 8. 5. 1986 do 9. 6. 1986.

351/19-86

PIONIR

**GIP PIONIR NOVO MESTO
TOZD MKI in DS DS**

RAZPISUJE
NASLEDNJA PROSTA DELA IN NALOGE:

- 1. delovodja strojne stroke za ključavničarsko dejavnost**
Pogoji: dokončana delovodska šola strojne stroke
- 2. več avtomehaničarjev**
Pogoji: dokončana šola za IV. stopnjo zahtevnosti poklica ustrezne smeri
- 3. več ključavničarjev**
Pogoji: dokončana šola za IV. stopnjo zahtevnosti poklica ustrezne smeri
- 4. elektrotehnika — elektronika ali avtoelektrikarja**
Pogoji: dokončana šola za V. ali IV. stopnjo zahtevnosti poklica ustrezne smeri
- 5. upravnika počitniškega doma POREČ**
Delo je za določen čas od 1. 6. — 31. 9. 1986
Pogoji: dokončana šola za V. stopnjo zahtevnosti poklica ustrezne smeri

IN VABI K SODELOVANJU VEČ

- 1. diplomiranih inženirjev in inženirjev strojništva**
- 2. diplomiranih inženirjev in inženirjev elektro stroke — jaki in šibki tok**
Kreativno delo nudimo na razvojnem, operativnem, tehnološkem področju ter računalniku IBM 4361. Vsem strokovnim delavcem omogočamo strokovno izpopolnjevanje doma in v tujini, pomoč pri reševanju stanovanjskih problemov, možnosti letovanja v lastnih počitniških domovih. Ponudbe z opisom dosedanjega dela ter dokazili o usposobljenosti dostavite v 15 dneh na naslov: GIP PIONIR, kadrovska služba DSSS, Kettejev drevored 37, 68000 Novo mesto. Kandidati bodo o rezultatih razpisa obveščeni v roku 30 dni.

**Transjug Rijeka
TOZD Ljubljana
poslovalnica
Novo mesto
Novo mesto, Bršljin 1,**

razpisuje naslednja prosta dela in naloge:

- 1. POZICIJSKI KNJIGOVODJA — en delavec za nedoločen čas**
Pogoji za zasedbo:
— srednja strokovna izobrazba ekonomske, administrativno-upravne ali splošne smeri
— delovne izkušnje eno leto, poizkusno delo dva meseca

Vloge pošljite na naslov: Transjug Rijeka, poslovalnica Novo mesto, Bršljin 1, v osmih dneh po dnevu objave. Kandidate bomo o opravljeni izbiri obvestili v zakonitem roku.

356/19-86

DO Avtopromet »GORJANCI« Novo mesto — Straža
Komisije za delovna razmerja

razpisujejo naslednja dela in naloge s posebnimi pooblastili:

a) v TOZD Tovorni promet:

- 1. vodja prometa — pomočnik direktorja TOZD s pogoji:**
višja ali srednja izobrazba prometne ali druge ustrezne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj s področja organizacije prometa;

2. vodja delavnice s pogoji:

višja ali srednja izobrazba strojne smeri ter 3 oziroma 5 let ustreznih delovnih izkušenj;

b) v TOZD Avtobusni promet:

- 1. vodja prometa — pomočnik direktorja TOZD s pogoji:**
višja ali srednja izobrazba prometne ali druge ustrezne smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj s področja organizacije prometa;

c) v Delovni skupnosti skupnih služb:

- 1. vodja oddelka za mednarodni promet s pogoji:**
višja ali srednja strokovna izobrazba ekonomske smeri in 3 oziroma 5 let delovnih izkušenj na področju komercialnih opravil, zunanjetrgovinska registracija;

2. vodja pravne službe s pogoji:

visoka izobrazba pravne smeri ter 3 leta delovnih izkušenj.

Poleg navedenih pogojev morajo kandidati imeti organizacijske sposobnosti in izpolnjevati pogoje po družbenem dogovoru o kadrovski politiki. Izbrani kandidati bodo imenovani za dobo 4 let. Ponudbe z dokazili naj kandidati dostavijo na naslov: OZD »GORJANCI« Novo mesto, p. Straža — kadrovska služba, v 15 dneh po objavi. O izbiri bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

355/19-86

zastopstvo tujih firm
p. o. Ljubljana

tehnounion tu

TEHNOUNION LJUBLJANA

Vabimo k sodelovanju več honorarnih sodelavcev. Delo je privlačno in zanimivo. Informacije vsak četrtek med 17. in 19. uro v hotelu Sremič v Krškem.

362/19-86

Komisija za delovna razmerja delavskega sveta delovne skupnosti Zavarovalne skupnosti Triglav Dolenjske območne skupnosti Novo mesto

objavlja
prosta dela in naloge:

— zavarovalnega zastopnika za zastop Črnomelj

Pogoji:
uspešno končana šola IV. ali V. stopnje in eno leto delovnih izkušenj.

Delovno razmerje se sklenuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Za objavljena dela in naloge je določeno 2-mesečno poizkusno delo. Kandidati naj ponudbe s kratkim lastnoročnim življenjepisom in dokazili o uspešno končani šoli pošljejo v roku 8 dni na naslov: Zavarovalna skupnost Triglav Dolenjske območne skupnosti Novo mesto, Cesta herojev 1, Novo mesto. Ponudbe kandidatov, ki ne bodo priložili zahtevanih dokumentov, komisija ne bo obravnavala. Sklep o izbiri bo kandidatom vročen v 30 dneh po preteku roka za prijavo.

363/19-86

ZAHVALA

V 70. letu starosti nas je 11. aprila za vedno zapustil dobri mož, oče in oči

**ALOJZ
STANE**

Slovenska vas 15

Prisrčno se zahvalujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, nam izrazili sožalje, darovali pokojnemu venci in cvetje, ga pospremili na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala tudi osebjemu Doma počitka v Novem mestu za oskrbo v zadnjih trenutkih življenja.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage

ANGELE ŽLINDRA

roj. Prijatelj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili ustna in pisna sožalja, ji darovali obilo cvetja ter jo spemili na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni strežnemu osebjemu Doma starejših občanov v Šmihelu za pomoč in nego med njeno boleznijo. Zahvaljujemo se tudi g. patru od Nove Štife za lepo opravljeni pogrebni obred.

Vsi njeni

Vinice, Kočevje, Vancouver, Novo mesto, Ljubljana, 17. 4. 1986

*Bolečino težko izraziš z besedami,
lahko jo le grenko občutiš.*
(Shakespeare)

V SPOMIN

**JOŽE
HOSTNIK**

Roje pri Čatežu 13

27. aprila je minilo deset let, odkar si nepričakovano in mnogo prezgodaj zapustil svoj dom, ki si ga tako ljubil, in nas. Hvala vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov grob.

Vsi njegovi

V SPOMIN

10. maja je minilo dve leti, kar nas je nenadoma zapustil naš dobri mož in oče

**ANTON
PAPEŽ**

upokojeni železničar iz Črnomlja, Pod gozdom 6

Dragi oče, srce je tvoje dalo vse, kar je imelo, nobene bilke zase ni poželo. Spomini na te pa živijo in solze naše zdaj tvoj grob rosijo.

Vsi tvoji

*Pomlad vzcvetela bo,
lipa ozelenela bo,
ali tebe, dragi Erich, več ne bo,
ker te črna zemlja krila bo.*

ZAHVALA

Ob nenadni smrti dragega moža, očeta, sina, brata, strica, zeta, svaka

**ERICHA
MAZELETA**

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, vaščanom, prijateljem in znancem, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje ter pokojnika spremili na zadnji poti. Hvala tov. Badovincu za poslovilne besede ob odprtem grobu, pevcem za zapete žalostinke in g. župniku za opravljeni obred.

ŽALUJOČI: vsi njegovi

OSMRTNICA

Mnogo prezgodaj nas je sredi dela zapustil naš sodelavec

dr. MAKSIMILJAN FORNAZARIČ

specialist internist — diabetolog

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Sodelavci internega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto

*Vigred se povrne...
a prijatelja nazaj nikdar več ne bo*

Še ne petdesetleten nas je prezgodaj zapustil naš zvesti dolgoletni sodelavec

MARJAN KOLENC

učitelj praktičnega pouka

Globoko pretreseni učitelji in učenci Srednje šole tehniških in zdravstvene usmeritve Boris Kidrič v Novem mestu

*Ni več trpljenja ne bolečine,
življenje je trudno končalo svoj boj.
(S. Gregorčič)*

ZAHVALA

V 66. letu starosti nas je za vedno zapustil naš dragi

**RUDI
HUTAR**

iz Črnomlja

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam med težko boleznijo stali ob strani in mu lajšali bolečine. Hvala vsem, ki ste mu darovali cvetje, ob njegovem grobu izrekli tople besede slovesa in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 59. letu starosti nas je zapustil naš dragi

**MARIJAN
MESARIČ**

iz Zaloga 18

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremili na njegovo zadnjo pot. Posebno se zahvaljujemo sosedom in gospodu župniku za opravljeni obred.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 78. letu nas je zapustil naš dragi oče, stari oče

**VINKO
GRADIŠAR**

Vinica pri Šmarjeških Toplicah 31

Vsem, ki ste nam v hudih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, poklonili cvetje in ga spremili na njegovi zadnji poti, iskrena hvala. Posebno se zahvaljujemo za podarjene vence ZZO — tozd za promet Novo mesto in ZZB Šmarjeta, župniku pa za opravljeni obred.

Žalujoci: žena Pepca, sin Vinko z družino

ZAHVALA

V cvetju mladosti nas je tragično zapustil naš ljubljani, komaj 17-letni brat, svak, striček, nečak in bratranec

**BOJAN
HERVOLJ**

iz Potočne vasi 12, Novo mesto

Vsem, ki ste nam v teh hudih trenutkih kakorkoli pomagali, izrazili sožalje, poklonili cvetje in denarno pomoč ter pokojnega v tako velikem številu spremili k veliko preranemu počitku, iskrena hvala. Pristrčna hvala kolektivom GIP Pionir—tozd MKI, ŽTO—tozd za promet, Novoteks—finančni sektor, OŠ Dragotin Kette. Iskrena hvala govorniku za poslovilne besede ob odprtem grobu in gospodu župniku za lepo opravljeni obred.

Žalujoci: brat Janez, sestri Silva in Marija z družino ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 74. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče in stric

**DOMINIK
VESEL**

iz Šmihela

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so bili v težkih trenutkih z nami, nam pomagali, izrekli sožalje ter darovali cvetje. Hvala sodelavcem iz DO Novoteks, GIP Pionir in Doma za učence Majde Šilc. Zahvaljujemo se tudi gasilskemu sektorju Šmihel in GD Kamence, govorniku tov. Butali, gasilskemu pevskemu zboru Šmihel ter g. župniku za opravljeni obred. Hvala vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti.

VSI NJEGOVI

*Solze naše ti na grob rosijo,
tebe, draga mama, ne zbudijo.*

ZAHVALA

V 71. letu nas je 18. aprila 1986 zapustila draga žena, mama, stara mama, prababica in sestra

**MARIJA
TURK**

roj. MALNAR

iz Šalke vasi

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem, ZB Rudnik Šalka vas, OOS Inkop Kočevje, LIK Kočevje, g. župniku, pihalni godbi, pevkam Noneta Željne in govorniku Tonetu Štimcu. Vsem, ki ste pokojno pospremili na zadnji poti, še enkrat hvala!

ŽALUJOČI: vsi njeni

ZAHVALA

Prerano nas je v 55. letu zapustil naš dobri dragi mož, oči in brat

**DANIJEL
ZUPANČIČ —
JERNEJČK**

iz Račice 10, Loka pri Zidanem mostu

Pristrčno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in delavcem železniške postaje Sevnica za cvetje, vence, izraze sožalja ter tako številno spremstvo na zadnji poti. Posebna zahvala dobrim sosedom za pomoč, župniku za lepo opravljeni obred, železniški godbi postaje Zidani most ter tov. Klopčiču za poslovilne besede.

Žalujoci: žena Silva, hčerki Simona in Danica z možema, sestra Justa in brat Franci z družinama ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Z žalostjo v srcu smo se poslovili od naše drage

**ANČKE
GORENC**

iz Strelca

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, dobrim sosedom in prijateljem za izkazano pozornost in pomoč v težkih trenutkih ob njeni smrti. Posebna zahvala družini Bučar, sosedom, Antonu Medju in gasilec za organizacijo pogreba, pevcem ter župniku za opravljeni obred. Pristrčna hvala za podarjeno cvetje, izrečeno sožalje ter spremstvo na zadnji poti.

Žalujoci: vsi njeni

Šmarjeta, 28. 4. 1986

V SPOMIN

Danes, 24. aprila, mineva leto dni, odkar nas je zapustil dragi brat in stric

**FRANC
LUŠTEK**

iz Potočne vasi

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižigate svečke na grobu.

VSI NJEGOVI

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

prodam

ŠPORTNO KOLO »BMX« ugodno prodam. Tel. 25-728.
 PRODAM dobro ohranjeno kolo pony (metalic, modre barve). Informacije na telefon 23-570, popoldne.
 PRODAM stabilni stroj trenblitz za rezanje kovine, nov, in tračno žago z elektromotorjem. Informacije popoldne na tel. (068) 82-782.
 PRODAM 800 l vina — cvička. Naslov v upravi lista (2565/86).
 PRODAM odlično ohranjeno otroško kolo, primerno za starost od 4 do 9 let. Informacije po 18. uri na tel. (068) 24-832.
 SENO — otavo prodam. Gabrijel Popovič, Dol. Težka voda 9 a, tel. 43-754.

GOSTIŠČE »HENČKOV DOM« na Dobravi

priredi 11. maja veseli-co.
 Zabaval vas bo ansambel HENČEK ob domačih jedeh in pijačah.
 Obveščamo vse, da sprejemamo tudi naročila za zaključene skupine in ohceti.
 Tel. 23-770. Se priporočamo! Branko ŠTUBLJAR. 359/19-86

PRODAM strešnik »Dobruška vas«: 680 kom. rdečih, 95 kom. zaključnih in 125 kom. vogalnih betonskih blokov dimenzije 40 x 30 x 14. Informacije na tel. 22-361.
 PRODAM gumj voz. Ivan Banič, Dobruška vas 26, Škocjan.
 MLADO kravo prodam. Tel. (068) 25-846.

PRODAM dva fotelja in mizo. Tel. 22-903.
 2000 kg sena prodam. Draga Bon, Podlog 14, Mirna.
 PRODAM prikolico za osebni avto. Nosilnost do 700 kg. Marjan Fink, Dol. Toplice 89.
 KRAVI, visoko breji, prodam. Marija Šimc, Dol. Straža 13.
 MOTORNO ŽAGO 670 prodam za 12 SM. Martin Cerne, Lešnica 20, Otočec.

PRODAM kravo, brejo 8 mesecev, primerno za nadaljnjo rejo. Šterk, Pregrad 8, tel. (061) 869-653.

PRODAM 500 kg koruze. Francka Jordan, Malence 9, Kostanjevica.
 PRODAM novo športno kolo. Cena po dogovoru. Alojz Može, Srebrnice 4 a, 26-724.

SUHA DRVA prodam. Naslov v upravi lista (2560/86).
 PRODAM novo tovorno prikolico za osebni avto. Cena 9,5 SM. Naslov v upravi lista (2561/86).

PRODAM glasbeni center Gorenje z zvočniki za 7 M in kolo senior. Tel. 21-954.

HLEVSKI GNOJ prodam. Marija Vrhovc, Igljenik 4, Velika Loka.
 PRODAM belo poročno obleko št. 38. Leskovec 14, Brusnice.

PRODAM kravo simentalko, mlado, brejo. Tone Goršič, Veliki Slatnik 37, Novo mesto.

PRODAM deklško obhajilno obleko. Žagar, Rumanja vas 11 b, Straža.
 PRIKOLICO (13 ali 15 col) prodam. Franc Penca, Dol. Mokro polje 1, Sentjernej.

PRODAMO električni štedilnik na štiri plošče, novo pony kolo in novo strojno opeko. Tel. 21-301.

ČEBELE prodam. Črnič, Ulica Mirana Jarca 18, Novo mesto.

PRODAM mizarsko kombinirko domače izdelave. Mirana Jarca 35, Novo mesto.

KAVČ in peč na trda goriva prodam. Bogolin, Bršljin 61, Novo mesto, po 15. uri.

PRODAM leglo kratkodlakih jazbecarjev, položenih 2. marca 1986. Telefon dopoldne 56-230, int. 239, ali Tone Šircelj, Kot 79, Semič.

PRODAM 500 l rdečega vina. Janez Jordan, Ostrog 38, Sentjernej.

KAJAK — slalom z veslom in gramofonsko glavo GRADO PTE + 1 prodam. Tel. (068) 24-368.

PRODAM polavtomatski stroj za izdelavo zobortecv. Črnaogoj, Žumberk 163 M.

DVE KRAVI prodam in novo motorno škroplilnico Panonija prodam za stari milijonceno kot v trgovini. Ivan Lavrič, Stare žage pri Dolenjskih Toplicah.

GAJBE za krompir prodam. Rozman, Vrhpeč 17, Mirna peč.

OTOSKO POSTELJICO z jogijem prodam. Novak, Slavka Gruma 16, tel. 26-640.

PRODAM prikolico ADRIA 350 S, letnik 1984, in pletilni stroj Broders, nov. Tel. (068) 32-110.

PRODAM šivalni stroj Singer, mešalec, zakonsko posteljo, strofreni pomivalno korito, itison, lesene obloge, tenis lopar, divan, pralni stroj Gorenje. Informacije po telefonu 25-134.

TELEVIZOR, črno-beli, star 18 mesecev, prodam za 7 M. Ivan Grahek, Dobindol 39, Uršna sela.

PRODAM brejo telico, kravo in avtosedež za otroka. Pate, Dol. Kamenje 18, 68000 Novo mesto.

ŠKROPLILNICO Stihl SG.17, malo rabljeno, prodam. Tel. 49-176.

VOLA, mlajšega, prodam. Gašperšič, Podgora, Straža.

PRODAM avtomobilsko plinsko napravo. Kličite v večernih urah na tel. (068) 72-927.

kupim

KABEL RÓLETO za navijanje električnega kabla (do 100 m) kupim v Novem mestu. Telefon 24-205, zvečer.

KUPIM zazidljivo parcelo od Novega mesta do Dolenjskih Toplic. Telefon 22-578.

KUPIM zapuščen vinograd ali starino (do 15 arov) v okolici Novega mesta. Šifra: »UGODNO«.

KUPIM majhno posestvo z vseljivo hišo v okolici Novega mesta, Krškega ali Brezic. Šifra: HISA-ZEMLJA.

ZAIZIDLJIVO PARCELO v okolici Sentjernej kupim. Naslov v upravi lista (2562/86).

KUPIM samonakladalko 10 m³. Franc Starič, Čučnja vas 35, Trebelno.

KUPIM hišo v Sevnici. Obvestite me na telefon 82-164, ob večerih.

TEDENSKI KOLEDAR

Četrtek, 8. maja — Viktor Petek, 9. maja — Dan zmage, Sobota, 10. maja — Izidor Nedelja, 11. maja — Žiga Ponedeljek, 12. maja — Pankracij Torek, 13. maja — Servacij Sreda, 14. maja — Bonifacij Četrtek, 15. maja — Zofka

KINIO

BREŽICE: 9. in 10. 5. ameriška komedija Micki in Maude. 11. in 12. 5. ameriška komedija Smešna stran zgodovine. 13. in 14. 5. ameriški kriminalni film Enostavna kri.

mali oglasi

službo dobi

FRIZERSKO POMOČNICO išče frizerski salon »FRANJA«. Tel. (068) 25-259.

PLESKARJA zaposlim takoj. Martin Cvelbar, Cesta herojev 19, Novo mesto.

KUHARICO in dekle za pomoč v kuhinji, takoj sprejemem v redno delovno razmerje. OD dober, hrana in stanovanje v hiši. Gostina »Aleš«, Reg ob Savi 38, 64211 Mavčiče, tel. (064) 40-138.

ZAPOSIM kovinostrojarja, strojnega ključavničarja. Ostalo po dogovoru. Slapničar, Cegelnica 39 a, Novo mesto, tel. 22-706.

V PIRANU pogodbeno zaposlimo za potrebe počitniškega doma ZDSSS KUHARICO in KUH. POMOČNICO. Prijave sprejemamo na naslov DOM ODDIHA ZDSSS, Kraigherjeva 3, Izola, ali telefon (066) 25-854.

ZAPOSIM dve kvalificirani ključavničarja z najmanj tremi leti delovnih izkušenj in odsluženim vojaškim rokom. Ključavničarstvo Zlatko Zorič, Valvasorjevo nabrežje 8, Krško.

stanovanja

OPREMLJENO SOBO oddam. Naslov v upravi lista (2558/86).

STANOVANJE v Novem mestu ali okolici išče mlada družina iz Zagreba. Telefon (041) 251-725.

MANJŠE STANOVANJE ali garžnjero s posebnim vhomom v Novem mestu ali bližnji okolici najame intelektualka. Ponudbe pod šifro: »JUNJI — JULIJ«.

INŽENIR informatike, samski, išče stanovanje v Novem mestu. Ponudbe na telefon 22-809, po 16. uri.

motorna vozila

UGODNO PRODAM dobro ohranjeno Z 750, registrirana od marca 1987. Franc Lah, Armeško 49, Brestanica.

PRODAM Z 101, letnik 1977, registrirana. Jarc, Trbnec 1, Mirna.

Z 101, letnik 1979, prodam. Miha Vrščaj, V Brezov log, tel. 25-617.

Z 750, letnik 1977, registriran do marca 1987, prodam po zelo ugodni ceni. Marko Kraševc, Zupančičeva 4, Metlika, tel. 52-040 — dopoldne.

TOMOS 14 TLS prodam. Tel. 44-693.

CRNOMELJ: 8. 5. italijanski film Oči groze. 9. 5. angleški film Špijon, imenovan Šivanka. 11. 5. ameriški film Smaragdni led. 11. in 13. 5. ameriški film Rocky II.

KRŠKO: 11. 5. ameriški film Gospodar zveri. 13. 5. grški film Mačji sindrom. 14. 5. ameriški film Zafrkanti.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 8. 5. ter od 10. do 12. 5. ameriška akcijska drama Karate kid. 12., 14. in 15. 5. ameriški vojni film Srečen božič.

NOVO MESTO — DOM JLA: Od 9. do 11. 5. film Poletneigre. Od 12. do 14. 5. film Bogovi so padli na glavo.

SEVNICA: 8. 5. jugoslovska drama Zadrski memento. 9. in 10. 5. glasbeni film Briljantina II. 11. in 12. 5. fantastični film Pošast iz močvirja. 14. in 15. 5. ljubzenska drama Mestece Peyton.

ZASTAVO 750, kot nova, 13000 km, prodam. Ivan Lavrič, Stare žage pri Dolenjskih Toplicah.
 KADET 1973—74, odlično ohranjen, prodam. Jože Pirnar, Dol. Prekopa 50, Kostanjevica.
 Muler kiper kason, manjši — 4 m³, prodam. Tel. 44-693.

PRODAM Z 101, letnik 1979, ali zamenjam za manjši avto. Gotna vas 51/c, tel. 21-078.

KADET, letnik 1972, prodam. Janez Povše, Sevnica 8, Otočec.

PRODAM 126 P, letnik 1980, obnovljen. B. Karlič, Sokolska 4, Mirna.

KADET 1200, letnik 1978, prva registracija 1979, prodam. Polde Zupančič, Dol. Gradisce 10, Sentjernej.

PRODAM registrirano Z 101, starejši letnik, in rezervne dele. Tel. 20-363.

NUJNO PRODAM dobro ohranjeno Z 1300 S po ugodni ceni. Stane Pirnar, Škocjan 62 a.

TOMOS AVTOMATIK 3 MS, nov, in ženski »maraton«, nov, (ceneje) prodam. Tel. 25-339.

PEUGEOT 204 prodam. Prva registracija 1976. Zamenjam tudi za deske. Cena 20 M. Tel. 89-207.

PRODAM Z 750, letnik 1970. Verderber, Semič 48 b.

PRODAM Z 101 GTL, letnik 1983. Linhartova 11, Brežice, tel. (068) 62-093 od 16. do 20. ure.

PRODAM ZASTAVO 850, november 1984, prevoženih 13500 km. Alojz Žnidaršič, Lukovec 6 a, Boštanj, tel. (068) 82-210 po 19. uri.

PRODAM ZASTAVO 750, letnik 1976, in tomos avtomatik. Tone Retelj, Bučna vas 4, tel. 25-148.

LADO KARAVAN, letnik 1982, prevoženih 18000 km, prodam. Drago Taborski, Cankarjeva 13, Novo mesto, tel. 22-820 dopoldne.

PRODAM R 4, letnik 1978, za 390.000 ND. Cegelnica 49 a, Novo mesto, tel. 25-065.

PRODAM R 18, letnik 1979. Tel. 21-777.

UGODNO PRODAM ZASTAVO 101 GTL 55/3, staro dve leti. Tel. (068) 71-904 po 15. uri.

PRODAM RENAULT 4, letnik 1977. Ciril Kaferle, V Brezov log 27.

ŠKODO 120 LS, letnik 1980, ugodno prodam. Rudi Ferlin, Dol. Leskovec 79, Brestanica.

MZ 250 prodam ali zamenjam za manjši motor. Marjan Kos, V Brezov log 16, Novo mesto.

TOVORNI AVTO ZASTAVO 3,5 T prodam. Tel. 23-158.

R 4 GTL, letnik 1983, prodam. Miklič, Podturn 34, Dol. Toplice.

PRODAM FIAT 750, letnik 1977, in diano 6 po delih. Tel. 84-975 od 16. ure dalje.

JUGO 45, letnik 1982, prodam. Tel. 21-946, Gotlib.

PRODAM Z 101, letnik 1983. Franc Tršinar, Telčice 2, Škocjan.

LADO 1200, letnik 1976, prodam. Tel. 23-134 int. 23 dopoldan.

ŠKODO 110 lux, letnik 1973, neregistrirano, v voznom stanju, 85000 km, z novimi gumami, poceni prodam. Veljka Vlahoviča 6, Brežice, ogled na parkirišču. Tel. Zoran Zorič 62-201.

PRODAM P 125, letnik 76, registriran od marca 1987. Oklešen, Praproče 7, Straža.

PRODAM P 126, 3800 km. Tel. 21-501.

SUNBEAM 1250, letnik 1973, prodam. Poleg dam še SUNBEAM 1250, karamboliran, za rezervne dele. Borivoj Ladišič, Cesta herojev 66, Novo mesto, tel. 25-365.

FIAT 750 LE, letnik 1984 prodam. Janez Lukše, Koroška vas 16, Novo mesto.

ZASTAVO 101 GT, letnik 1984, ugodno prodam. Tel. 26-747.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1983, ugodno prodam. Josip Koprivnjak, Dol. Toplice 46, tel. 85-730, int. 50.

RENAULT 4 GTL prodam. Franc Jenič, Gotna vas 50/a, Novo mesto.

MOTOR MZ 250 prodam. Ivan Kastelic, Vrh pri Ljubnu 10, Novo mesto.

126 P in pony ekspres, preurejen, prodam. Gačnik, Boričevo 9, Novo mesto.

ZASTAVO 101, letnik 1977, prevoženih 69000 km, prodam. Telefon popoldne 20-407.

LADO prodam. Gotna vas 3, Novo mesto.

TOMOS APN 6 in tenis lopar Snauwaert prodam. Tel. 26-375.

ZASTAVO 101, letnik 1981, prodam. Trebnje, Stari Trg 40, tel. 44-037.

PRODAM dobro ohranjeno Z 101 GTL, prevoženih 14000 km, letnik december 1983, z bogato dodatno opremo. Informacije na tel. 24-220, zvečer.

R 4 GTL, letnik november 1983, prevoženih 275 km, prodam. Telefon od 7. do 14. ure 44-319.

VISO club, letnik 1982, prodam ali zamenjam za Z 101. Šterk, Regerča vas 35, Novo mesto.

GOLF, letnik 1979, prodam. Franc Kralj, Dolž 36, telefon 43-730.

ELEKTRONIK 90, letnik 1979, odlično ohranjen, prodam. Tel. 85-104.

GOLF JL, letnik 1979, prodam. Jože Per, Šmarješke Toplice 13.

Z 750, starejši letnik, prodam za 10 M. Registrirana je za celo leto. Beno Tisovec, Podturn 5, Dolenjske Toplice.

126 P, letnik 1984, prodam. Cena 87 SM. Tadič, Ragovo 3, Novo mesto.

SPACKA, letnik 1976, prodam. Brane Gašperšič, Dol. Straža 75, 68351 Straža.

R 4 GTL, letnik 1981, prodam. Telefon 26-869.

ZASTAVO 750 LE, letnik 1982, prodam. Opara, Dol. Nemška vas 37, Trebnje.

APN 6 ugodno prodam. Tel. 23-829. APN 4 prodam. Šoferska 5, Krško.

MZ 250, letnik 1980, prodam. Lukšič, Vrh pri Ljubnu 4, Novo mesto.

NUJNO prodam Z 750, starejši letnik. Lakanar, Vel. Vodenice pri Kostanjevici.

Z 101, celo ali po delih, prodam. Meglič, Groblje 1 pri Novem mestu.

126 P, letnik 1976, prodam. Kocjan, Mirna peč 118.

PRODAM avto 125 PZ v voznom stanju, neregistriran, cena 10 SM. Matija Plut, Vinji vrh pri Semiču, tel. 56-143.

ZASTAVO 101 komfort, dobro ohranjeno, letnik november 1979, prodam. Klemenčič, Krka 27, Novo mesto.

R 4 GTL 1983 po delih prodam. Gorenc, Družinska vas 48 a, Šmarješke Toplice, tel. 84-028.

FIAT 850, letnik 1982, prodam. Informacije na tel. 23-382.

AUDI 60 L, letnik 1971, brezhiben, registriran, prodam. Telefon 20-238.

KABINA Mercedes 1113, obnovljena, kompletni motor TAM 2000, vozen, prodam. Juršič, Dolšice 1, Kostanjevica.

SPACKA, letnik 1976, prodam. Semenič, Ragovska 14, tel. 20-361.

Z 101 komfort, letnik 1979, dobro ohranjeno, prodam. Boris Vodopivec, Armeško 44 a, Brestanica.

ZASTAVO 101 GTL 55, april 1985, prodam. Vinko Spišič, Preloka 24, 68344 Vinica.

ZASTAVO 750, letnik avgust 1978, in zamrzovalno skrinjo prodam. Veljka Cikava 9, Novo mesto.

R 18, star tri leta, prodam za 200 M. Peterlin, Sela 24, Dolenjske Toplice. Ogled 10. in 11. maja 1986.

ŠKODO, letnik 1974, registrirano, prodam. Franc Horvat, Uršna sela 124.

POCENI prodam Z 750, starejši letnik, obnovljeno, neregistrirano, v voznom stanju. Ogled popoldne. Martin Rodič, Drama 3, Sentjernej.

kmetijski stroji

KUPIM voziček za kosilnico BCS, lahko tudi v manjši okvari. Vinko Puhek, Pusti gradec, 68343 Dragatuš.

PRODAM rotacijsko kosilnico pajk Fahr. Tel. (068) 67-614.

PRODAM kosilnico LAVERDO s priključki. Vel. Bučna vas 6, Novo mesto.

FREZO Goldoni diesel (14 KM) z vsemi priključki prodam. Tel. 26-903.

FREZO Honda F 400, novo, z več priključki prodam za 30 M. Škof, Birčna vas 8 b.

PRODAM dobro ohranjen obračalnik za TV in motorno škroplilnico. Hočevar, Dol. Radulje 25, Bučka.

PRODAM kosilnico BCS 110 (petrolej, bencin) in ŠKODO 1000, letnik 1972, registrirano do leta 1987. Cena ugodna. Anton Zalokar, Arnovo selo 6, Artiče.

NAKLADALKO SIP 17 prodam. Anton Poreber, Selišče 2, Dolenjske Toplice.

BCS diesel 127 14 KS, malo rabljeno, z vozičkom prodam in STIHL 051. Selak, Dobrava 56, Škocjan.

PRODAM nov traktor Tomo Vinkovič z dvoreznim plugom. Tel. 21-970.

TRAKTOR BAVC (20 KM) s koso in hidravliko ali traktor Lendnar 20 KM ugodno prodam. Prodaj tudi gume s »felnami« 24 x 9. Marjan Bajla, Prigorje palih boraca 7, Savski Marof.

TRAKTOR IMT (35 KM) prodam. Anton Križan, Otok 18, 68332 Gradac v Beli krajini.

TRAKTOR Tomo Vinkovič (18 KM) s priključki in bobne Trova, dva kompleta, ugodno prodam. Marjan Mužar, Želebej 10, 68330 Metlika.

PO DELIH prodam Ursus 335, hidravlično koso, rabljeno eno sezono, ter mlino na kamen za mletje žita s trifaznim elektromotorjem. Telefon (068) 75-698.

KOSILNICO FIGARO in plateno traktorsko kabino za traktor IMT 533 prodam. Nagelj, Smolenja vas 22, Novo mesto.

TRAKTOR IMT 542, 365 delovnih ur, prodam. Stane Metelko, Kuzarjev kal 8, Novo mesto.

PRODAM moderno nemško mlatilnico, ozko, na zobe, s popolnim čiščenjem, odlično ohranjeno. Stanislav Jurčič, Ladja 8, 61215 Medvode.

PRODAM traktor Tomo Vinkovič 21 s priključki (freza, plug, prikolnica). Janez Bratkovič, Dol. Brezovica 3 a, Sentjernej, tel. 25-849, dopoldne.

PRODAM bočno kosilnico

ŠEST SMREKOVH plohov (4 m, debeline 5 cm), starih, dobro ohranjenih, kupim v Novem mestu. Ponudbe s ceno na tel. 24-205.

posest

PRODAM po ugodni ceni starejšo kmečko hišo v Malem Lipju, 6 km oddaljeno od Dvora. Jože Plot. 68361 Dvor 76.

PARCELO (17 a), primerno za vinograd, in zidnico v Semiču prodam. Tel. 24-192.

PRODAM sadovnjak 1000 m² ob cesti pri Belčjem vrhu, primerno za vikend in vinograd. Milan Adlešič, Kidričeva 5, Črnomelj, tel. 51-666.

VIKEND z vinogradom v Meglenju pri Trebnjem prodam. Informacije: NOVAK, frizer, Trebnje.

PO UGODNI ceni prodam kolosek-leščino v Bojniku pri Krsnjem vrhu, Ivana Vovko, Velike Poljane 10, Škocjan.

V OKOLICI Trebnjega na Dol. — v Skravnici 11 — prodam vikend z obnovljenim vinogradom od 300 trt, skupno 600 m² zemlje. Pojasnilo po tel. (061) 573-911 v soboto in nedeljo, 10. in 11. 5. 1986.

V BLIŽINI Sevnice ugodno prodam travnik (2000 m²), primeren tudi za njivo. Tel. (068) 82-166, od 18. do 21. ure.

PRODAM posestvo v Čudnem selu (10 ha s staro hišo in sadovnjakom). Tel. (068) 51-821 ali Stanko Adlešič, Moša Pijade 2, Črnomelj.

PRODAMO hišo na Cesti Gubčeve brigade 26 v Trebnjem. Telefon (068) 44-487.

GOZD (1 ha) v Globokem, Matijeva dolina, ugodno prodam. Drobež, Gor. Vrhpolje, Sentjernej.

PARCELO, cca 250 m², staro hišo z elektriko in vodo v Podgorju, 68255 Pišce, prodamo najboljšemu ponudniku. Naslov v upravi lista (2563/86).

razno

FRIZERSTVO Slavka Drska prosi stranko, ki je dne 28. aprila pomotoma zamenjala svetlo jakno, naj jo pride zamenjati (v žepu je ključ z obeskom Slap Rinka — Solčava).

FOTOGRAF(-INJA), lahko tudi amater(ka), oglasi se! Šifra: -SODELOVANJE.

IŠČEMO dve dekleti za plesni artistski program. Informacije na tel. (065) 86-330, popoldne.

RAZVEZANA ŽENSKA srednjih let bi želela dom pri starejših ljudeh. Bila bi oskrbnica doma osebe. Naslov v upravi lista (2559/86).

IZGUBILA sem zlato zapetnico, ki mi je drag spomin, na železniški postaji Kandija ali na vlaku. Vgrvirano je imel Maja in datum 21. 4. 1985. Najditeľa prosim, da mi jo proti dobri nagradi vrne. Telefon (068) 23-380.

POTREBUJEM večji prostor za mirno obrt v Novem mestu ali okolici. Šifra: «DOBER PLAČNIK».

VARSTVO za 11-mesečno deklico iščem v bližini avtobusne postaje v Novem mestu. Telefon 24-497.

V NAJEM vzamem enodružinsko hišo z vrtom v okolici Trebnjega ali Novega mesta. Šifra: VSELJIVO TAKOJ.

KITARISTA — ritem vabim k sodelovanju. Šifra: RESNOST.

preklici

OBVEŠČAM vso širšo javnost, da VERA PODBOJ, Resljeva 6, Kostanjevica na Krki, nima od mene, MARTINA JUNKA, Ljubljanska 13, Kostanjevica na Krki, nobenega pooblastila, da bi me kjerkoli zastopala.

KRISTINA VIDOS, Cankarjeva 4, Črnomelj, opozarjam MALERICEVE iz Tuševge do la, naj prenehajo sekati les na gozdni parceli št. 5166/2, k. o. Talčji vrh, in mi povrnejo že napravljeno škodo. V nasprotnem primeru bom prisiljena sodno ukrepati.

ANTON ZAJC iz Sp. Lakenc 12 prepovedujem svoji bivši ženi IVANKI ZAJC iz Sp. Lakenc 12 prilaščanje zemlje, premoženja in nepremičnin. Opozorilo velja tudi za sinove Ivana Zajca, Antona Zajca in Cveta Zajca. Če tega ne bodo upoštevali, jih bom sodno preganjal.

MIHA RUKSE, Gabrje 75, Brunice, opozarjam, da po mojem travniku in Tramicotovem v Knezovki ni nikakršne steze ne za hojo ne za vožnjo.

zato bom vsakogar, kdor tega ne bo upošteval, sodno preganjal. Za vsako povzročeno škodo in hojo in vse žaljivke izrečene proti meni in moji ženi bo uveličen sodni postopek.

JOŽE KREVS, Biška vas 6, Mirna peč, preklicujem in prepovedujem vsakršno vožnjo in obračanje po mojem travniku v Bukovici. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

LOJZKA JERŠIN, Jelše 6, Otočec ob Krki, opozarjam ROZO GORENC, Češnjice, Otočec, da se dostojne obnaša do mene. Če pa ne preneha z žaljivkami, jo bom sodno preganjal.

čestitke

Dobri in skrbni ženi in mami MARIJI GORIŠEK iz Smolenje vasi pri Novem mestu, ki bo te dni praznovala 50-letnico življenja, želimo še veliko zdravja in zadovoljstva v krogu njenih dragih — mož Jože, hčerka Jožica, Majda in Duška z družinami ter sin Roman s Suzano.

Dragemu očku ERNESTU ZAMIDI, ki živi v Nemčiji, vse najboljše za rojstni dan in veliko sreče za volanom želi hčerka Bojana.

7. maja je praznoval svoj 74. rojstni dan VLADIMIR KOVAČ, gostilničar z Dvora. Še mnogo let in obilo zdravja mu želijo žena Slavka, otroci Jože, Slavka, Milena in Jožica z družinami, Lado in Brigita ter 7 vnučkov.

Dobremu možu, očetu in staremu očetu SLAVKU DRGANCU, Jurka vas 31, iskreno čestitamo za njegov praznik žena Marija, sin in hčerki z družinami, vnuki pa mu pošiljajo 55 poljubčkov.

obvestila

HITRO, POCENI IN Z GARANCIJO, popravljam vse gospodinjске stroje in elektromotorje. Tel. 25-393 od 16.—22. Se priporočam!

FOTOKOPIRNICA »NACE GREGORČIČ« obvešča cenjene stranke, da se bomo 10. maja 1986 iz sedanjih prostorov na Prešernovem trgu preselili v nove prostore na Glavni trg 1 (poleg cvetličarne). Tel. 22-129. Fotokopiramo tudi v štirih barvah. Se priporočamo!

12., 13., 14., 15. in 16. colske gumi vozove, nove, prodam. Delamo tudi vse vrste osov in traktorske priklovice. Stane Bulc, XVIII. divizije 79 (stara cesta: Jurčkova pot) Ljubljana.

ČE VAM iz zamrzovalne skrinje teče ali vam na zunanji stenah rosi ali ledeni ali vam nenehno deluje in želite kakovostno popravilo, pokličite na tel. (062) 774-806.

SADJARSKO-VINOGRADNIŠKE hidravlične stiskalnice (100 in 180 litrov) s pritiskom navzgor izdelujem. Informacije na telefon (064) 23-870.

zahvale

CELOTNEMU medicinskemu osebju oddelka za intenzivno nego in ožilnega oddelka se iskreno zahvaljujem za vso skrb in nego v času zdravljenja. Hvala tudi vsem, ki so mi karkoli pomagali v teh težkih trenutkih. Hvaležna pacientka Alojzija Štembergar.

POPRAVEK

Med prvomajskimi čestitkami na 10. strani Dolenjskega lista št. 17—18 je prišlo do neljube pomote. Naziv Iskrine tovarne na Vel. Cikavi je pravilno **Iskra avtomatika, Tovarna energetske elektronike** in ne energetike, kot je bilo pomotoma objavljeno.

POPRAVEK

V zahvali za Marijo Banič, roj. Mencin, iz Dobruške vasi 10 je pri objavi 24. aprila prišlo do napačne navedbe datuma smrti, ki se prav glasi 6. 4. 1986. Za napako se opravičujemo. Uredništvo DL.

ZAHVALA

V 63. letu nas je za vedno zapustil naš dragi mož in oče

ANTON GRIČAR

iz Loške vasi 15, Dol. Toplice

Zahvaljujemo se vsem, ki ste v najtežjih trenutkih z nami sočustvovali, darovali cvetje in vence, nam kakorkoli pomagali, in vsem, ki ste pokojnega spremili na njegovi zadnji poti. Iskrena zahvala godbenikom, podjetju Novoles, ZB, duhovniku in tov. Virantu za poslovilne besede.

Žaljuoči: vsi njegovi
Loška vas, dne 14. aprila 1986

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, žena in stara mama

KATARINA KAJIN

roj. Čadonič

iz Podklanca 32

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom in prijateljem za nesebično pomoč, izrečeno sožalje in podarjeno cvetje ter duhovniku za opravljeni obred.

Žaljuoči: mož Ingacij s sinovi in njihovimi družinami

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

ANTON AVSEC

Šmihel 32

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem sorodnikom, znanec in vaščanom, ki so nam pomagali, izrazili sožalje, darovali cvetje in spremili pokojnega na zadnji poti. Posebno zahvalo smo dolžni gasilskemu društvu Šmihel, pevcem, kolektivur Novoteks Novo mesto in sosedoma Selaku in Vovku.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 72. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, tast, ded

NIKO SELAKOVIČ

Drage 17

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in znanec, ki so z nami sočustvovali, nam izrekli sožalje ter pokojnega spremili na zadnji poti, medicinski sestri Anici, DO Beti, gasilskemu društvu Suhor, govorniku ob odprtem grobu ter posebej župniku za opravljeni obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob nenadni in prerani smrti našega ljubega moža, očeta, dedka, tasta in svaka

RUDIJA JERANČIČA

se zahvaljujemo vsem, ki so bili z nami v bolečini, nam kakorkoli pomagali in darovali cvetje. Ohranimo ga v najlepšem spominu.

VŠI NJEGOVI

*Zelen grobek pri cerkvi,
ljubi sin in brat leži,
tiho je v njegovem grobu,
tiho v temni jami spi.*

V SPOMIN

24. aprila je minilo dve žalostni leti, odkar nas je tragično zapustil dragi sin, brat in stric

FRANCI KRANJC

Klenovik 10

Nastala je neizmerna bolečina in praznina. Spominjamo se ga z ljubeznijo. Hvala vsem, ki obiskujete njegov grob in mu prižigate svečke.

VSI NJEGOVI

*Ljubil si zemljo,
ljubil si dom
in v tih cvetoči pomladi
odšel si v večni dom.*

V SPOMIN

11. maja bodo minila tri žalostna leta, odkar nas je zapustil

BOŽIDAR PIVEC

Kašča, n. h., Semič

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižigate sveče in obiskujete njegov zadnji dom.

VSI NJEGOVI

OSMRTNICA

Vsem, ki ste ga poznali, sporočamo žalostno novico, da je dne 4. maja v 87. letu starosti po težki bolezni umrl

MARTIN NOVAK

iz Goriške vasi pri Škocjanu

Pokopali smo ga v sredo, 7. maja, na ljubljanskih Žalah.

Žaljuoči: žena Marija, hčere Ana, Minka in Ivanka z družinami ter sin Jože z družino

*Kako zelo nam manjšaš ti,
paysod te iščejo oči.
V domovih naših je praznina,
v srcih naših bolečina,
Spomin na tebe še živi,
čeprav te več med nami ni.*

V SPOMIN

2. maja je minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustila naša dobra mamica, stara mama, teta in sestra

MILENA JONTEZ

iz Kamenice 9 pri Krmelju

Vsem, ki se je še spominjate, ji prinašate cvetje in prižigate svečke, iskrena hvala!

ŽALJUOČI: vsi njeni

*Vinograd je osamljen, travniki že zelenijo
in njive vse žele tvoje žuljave roke.
Dom je prazen in osamljen,
ker tebe, mama, ni več v njem.
Zaraščajo se tvoje vse poti,
to daje nam spoznanje, da te res ni.*

V SPOMIN

FANIKI ŠINKOVEC

z Malkovca

2. maja je minilo žalostno leto, odkar nas je nenadoma in pregodaj zapustila. Hvala vsem, ki se je spominjate.

Vsi njeni

V SPOMIN

6. maja je minilo 10 let žalosti in bolečine, odkar si mnogo prerano odšel od nas, ljubljeni mož, ati in stari ate

JANEZ LOZAR

iz Lokev 21 pri Črnomlju

Hvala vsem, ki ste ga ohranili v spominu in mu prinašate cvetje in prižigate sveče.

Vsi njegovi

*Kako zelo nam manjšaš ti,
paysod te iščejo oči.
V domovih naših je praznina,
v srcih naših bolečina,
Spomin na tebe še živi,
čeprav te več med nami ni.*

V SPOMIN

2. maja je minilo žalostno leto dni, odkar nas je zapustila naša dobra mamica, stara mama, teta in sestra

MILENA JONTEZ

iz Kamenice 9 pri Krmelju

Vsem, ki se je še spominjate, ji prinašate cvetje in prižigate svečke, iskrena hvala!

ŽALJUOČI: vsi njeni

FRANC KOTNIK

«Če bi ostal brez branja, bi zame pomenilo smrt. Sem na tekočem z vsem, kar prinaša resnejše jugoslovansko časopisje, nisem pa na tekočem z dogodki in pojavi, ki jih v tisku iščem, a o njih nič ne piše.» pravi Franc Kotnik, edini prejemnik letošnjega republiškega priznanja OF iz širše Dolenjske.

Kar misli, o čemer je trdno prepričan, pove jasno, četudi komu ni ljubo. V odločnosti se je kalil že od rane mladosti, ko je v rojstnem Ložu pri Cerknici živoril kot takrat vsi kmetje na kraški zemlji. Že v tistih časih pa je bil eden prvih in najbolj zavzetih v raznih kulturnih dejavnostih. Igral je več instrumentov pri krajevni godbi, se udeleževal v dramatikah in že takrat veliko bral.

«Za OF sem začel delati septembra 1941, ko je sestanev Ciglevi dolini vodil France Popit in nam pojasnil položaj doma in v svetu. Ko je bila 10. maja 1942 že osvobodjena Loška dolina, sem bil na prvih svobodnih volitvah izvoljen za predsednika narodnoosvobodilnega odbora v Ložu. Ob vdoru Italijanov julija 1942 smo začeli z ilegalnim delom, leta 1944 pa sem prišel na tečaj v Metliko, kmalu nato pa prevzel

razne dolžnosti v oddelku za notranje zadeve.»
Tovariš Kotnik, ki se za stalno nikdar več ni vrnil v rojstni kraj, je bil tudi po osvoboditvi bodisi v Beli krajini, v Posavju, Ljubljani in v Novem mestu. Zadržani enajst let pred upokojitvijo je bil načelnik medobčinskih inšpekcijskih služb, prav iz tega obdobja pa se ga spominja največ ljudi. «V inšpekcijskih sem dosledno vztrajal pri postopkih po črki zakona, kot še nisem poznal milosti za kršilce, ne glede na njihova imena.»

Od leta 1955 Franc Kotnik z družino stalno živi v Novem mestu, kjer ga že vsi štejejo za domačina, četudi ga govorica izdaja za Notranjca. Vsa leta je bil zelo delaven v raznih organizacijah in društvi, največ dolžnosti pa je imel v SLO, pri Zvezi borcev, kjer je bil mimogrede povedano deset let tudi predsednik borčevske organizacije Kantilja-Grm. «Vodilnih funkcij že več let nimam več, vendar mi drobne dolžnosti vzamejo precej časa. Dela mi ne manjka.»

Pred štirimi leti je tovariš Kotnik prebolel infarkt, ki ga resda za nekaj časa tudi po videzu oslabil, «ampak zdaj je spet tak, kot da te nevarne bolezni nikdar ne bi bilo,» pravi njegova žena. «Po boleznih sem poostri seboj discipliniran. Vsak dan se držim osebnih pravil, zato bolezenskih težav skoroda ne čutim več. Vsak dan vsaj pol ure telovadim, vsak dan nekaj kilometrov prehodim, imam primerno hrano, vedno jemljem zdravila, kajenje pa sem opustil, četudi nikdar nisem bil strasten kadilec. Na ribičijo še hodim kot že trideset let poprej.»

Gromki glas in smeh, svoji značilni lastnosti, je ohranil tako, kot ju je imel še v partizanih. Franca Kotnika niso zlomili ne huđi časi med vojno ne bolezni. Nikomur se ne da!

RIA BAČER

Do žrebanja še natanko tri tedne

Med veliko nagradno igro je Dolenjski list naročilo že več kot 600 ljudi

Do žrebanja popularne katrce in drugih dragocenih nagrad je še natanko tri tedne. Med veliko nagradno igro našega časnika in dolenjskega združenega dela, ki je prispevalo nagrade, se je na Dolenjski list naročilo že več kot 600 ljudi. Pogoj za sodelovanje v žrebanju je do konca leta plačana naročnina na naš teden. Še je čas, da postanete naročnik Dolenjskega lista, največjega jugoslovanskega pokrajinskega tednika. Poleg novic od vsepovsod boste morda deležni tudi sreče.

● Poleg renaulta 4 GTL, ki ga je prispevala generalna pokroviteljica igre IMV, čakajo naše stare in nove naročnike še druge nagrade. Med njimi je hladilnik Emone Dolenjke iz Novega mesta. Opekarna Zalog je prispevala več kompletov vinotokarjev, Krkina zdravilišča počitnice v Šmarjeških in Dolenjskih Toplicah, Jutranjka iz Sevnice otroški komplet iz programa Nana, Beogradska banka iz Novega mesta 3 hranilne vloge po 5.000 din, Ljubljanska banka-Temeljna dolenjska banka 10 hranilnih pisem po 5.000 din, Novoles se je pridružil kar z desetimi gugalniki, Mercator-Kopitarna iz Sevnice je prispeval 6 parov slovitih cokel, Elan iz Begunj tekaške smuči, GIP pionir iz Novega mesta harmonika vrata PIO Stil, Novoteks iz Novega mesta dva izdelka Teens po izbiri, tovarna zdravil Krka več deset nagrad iz svojega kozmetičnega programa, Labod iz Novega mesta 5 moških srajc po zadnji modi, Dana z Mirne pa se je izkazala z dvema košarama, v vsaki je za 25.000 din tekočih dobrot.

REGIJSKO SREČANJE MLADIH TEHNIKOV

NOVO MESTO — V počastitev 40-letnice Ljudske tehnike in društev bo v soboto, 10. maja, v OŠ XII. SNOUB v Bršljanu 4. regijsko in 10. občinsko srečanje mladih tehnikov, ki ga pod pokroviteljstvom medobčinskega sveta SZDL in OK SZDL Novo mesto pripravljajo ZOTK Novo mesto v sodelovanju z nekaterimi organizacijami in društvi novomeške občine.

vse to občinskih otrocih. Ko so odrasli, je šla v službo. Upokojena je bila kot Metropolova gostinska delavka. Mnogi se je spominjajo iz ekspressa, kjer se je takrat čez urno postrežbo ni nihče pritoževal. Vedno pa je veliko brala. Še danes hodi dvakrat na teden kegljat k upokojevcem.

«Uživam življenje na pragu starosti. Ko sem bila pri 70 letih prvič na Triglavu, so me vprašali, kakšno kondicijo imam. Povedala sem, da sjenajvišja gora, ki sem bila na njej, imenuje Trška gora. Pa sem s to ženskami prišla na vrh Triglava brez težav. Hodim na upokojske izlete in spoznavam lepote pokrajine in zgodovinske znamenitosti krajev. V Kanado grem tretje. Ostala bom štiri mesece pri sestri, ki ima že čez 80 let, a je prav tako živahna kot sem jaz.» Marsikdo njenih let bi se bal take poti pa vožnje z avionom. Marta Ferlič pa pravi: «Najbolj uživam, ko se avion tresne in buči, kadar se dviga v zrak...»

RIA BAČER

NAROČILNICA

Naročam teden Dolenjski list. Pošiljajte mi ga na naslov

Priimek in ime: _____

Ulica in hišna št.: _____

Poštna številka in kraj: _____

Št. osebne izkaznice: _____

Celoletno naročnino bom poravnal, ko bom dobil položnico.

Datum: _____

Podpis: _____

V boju za moped le še dva poštarja?

Štirinajst dni pred zaključkom naše akcije, v kateri bomo dobili ime poštarja, ki bo zbral največ novih naročnikov Dolenjskega lista, je Brusničan Jože Franko najbliže prvi nagradi, motorju APN-4, ki jo poudarja novomeška Novotekna. V tork zjutraj so v našem naročniškem oddelku sešeli nove rezultate, ki kažejo, da je Franko doslej pridobil že 58 novih naročnikov, najnevarnejšega nasprotnika pa ima v Puglju iz Dolenjskih Toplic s 43 novimi bralci. Na tretjem mestu je Lavka z Dvora z 29, na četrtem pa Novomeščan Rauh z 22 novimi naročniki. Zapišimo, da se je v našo akcijo vključilo kar 46 poštarjev, ki so doslej zbrali že 227 novih naročnikov našega tednika.

Nevarno je prav vsako sevanje

Slovenski varnostni ukrepi ob černobilski katastrofi so bili potrebni in upravičeni — Veliko možnosti za usodno spremembo v našem telesu

Meritve kažejo, da se stopnja radioaktivne onesnaženosti v Sloveniji še naprej znižuje, prav tako tudi koncentracija joda v zračnih plasteh. Najbolj dramatični trenutki so torej mimo, kar pa ni razlog, da ne bi tovrstnemu onesnaženju posvetili nekaj več besed.

Najprej je treba povedati, da je izraz radioaktivno sevanje v bistvu napačen, saj gre za sevanje, ki povzroča ionizacijo molekul v snoveh ali človeškem telesu. V to vrsto sevanja spadajo rentgenski in gama žarki ter različne vrste atomskih in subatomskih delcev velike hitrosti. Ionizacijsko sevanje uničuje žive celice. Posledice so različne: smrt, krajše življenje, različne vrste raka, dednostne spremembe itd. Posledice so seveda odvisne od količine sevanja, ki mu je izpostavljeno človeško telo. Fizično dozo sevanja merimo v rentgenih. En rentgen (r) je doza sevanja, ki v enem kubičnem centimetru zraka ustvari 2,1 · 10⁹ parov ionov. En rentgen je neznansko malo energije, ki pa ima po drugi strani zelo velik biološki učinek, doza nekaj sto rentgenov je smrtonosna. Biološke učinke sevanja merimo v remih. En rem je biološko delovanje enega rentgena gama žarkov. Smrtna doza je 600 in več remov (dobljenih naenkrat), čeprav so znani tudi primeri, da so preživele osebe, ki so v zelo kratkem času dobile do 1000 remov.

V normalnih pogojih dobimo iz zraka okoli 10 mikrorentgenov na uro (mikrorentgen je milijoninka rentgena). V enem letu zneso to 87,6 milirentgena (milirentgen je tisočini-

ka rentgena). Seva pa seveda tudi zemlja, med vožnjo z letalom smo izpostavljeni kozmičnim žarkom, žarčijo tudi televizijski ekrani, v plinu, s katerim kuhamo, je precej radona, neznatno torej seva tudi plinski štedilnik, 20 cigaret na dan da do 40 milirentgenov letno itd. Eno z drugim dobimo po naravni poti okoli 170 milirentgenov sevanja na leto. To je tudi količina, ki jo dovoljuje zakon o nuklearni energiji in zaščiti pred ionizacijskim sevanjem. Z novim predpisom bodo prag nena-

ravnega še dovoljenega sevanja značali na 100 milirentgenov oziroma miliremov. Stari in novi predpis pa dopuščata, da so tako imenovane različne skupine prebivalstva lahko enkratno izpostavljene 500 miliremom, za preostanek leta pa tudi zanje velja 100 miliremov.

Kot smo že rekli, smo ob normalnih pogojih izpostavljeni naravne- mu sevanju 10 mikrorentgenov na

● MLEKO PREDELUJEJO V SIR — V ribiški občini so meritve pokazale največ nekaj manj kot 2 mikro Gy/h, in to merjeno po deževju v nižinskem delu občine, medtem ko so bile v višinskih območjih razmere normalne (0,5 mikro Gy/h). Na območju kočevske občine so namerili največje onesnaženje 1,1 mikro Gy/h 4. maja v Cvišlerjih, drugod in v drugih dneh pa manj. Tudi ta, najvišja radioaktivnost je za kočevske razmere skoraj normalna, saj je tu normalno radioaktivno žarčenje celo do 0,40 oz. 0,50 mikro Gy/h. Tudi analiza vode iz kapnic ni pokazala prevelike okuženosti. Zaradi pomanjkanja krme v Kmetijskem gospodarstvu pasajo živino, zato tudi to mleko predelujejo v sir v kočevski mlekarni (sem vozijo mleko v predelavo še z območja Grosupljeja, Litije in Pšate, kjer tudi pasajo živino).

uro. V dnevih neposredno po katastrofi v Černobilu se je ta vrednost zvečala tudi do desetkrat. Če kritične ure in dneve pomnožimo z dozo sevanja, rezultat ni takšen, da bi zvonili k preplahu, ko gremo k zdravniku na rentgensko snemanje, smo izpostavljeni neprimerno močnejši dozi sevanja.

Seveda je primerjava z rentgenskim snemanjem kaj slaba tolažba, razlikovati moramo namreč med žarčenjem, ki je potrebno zaradi zdravja, in tistim, ki ga je povzročila neznanska malomarnost. Vsi jugoslovanski in zlasti še slovenski varnostni ukrepi so bili torej še kako potrebni in upravičeni. M.B.

Neuslišani ribiči

Varstvo okolja in zahtevne ribičev so marsikomu malo mar — Obnovitev mlina

ČRNOMELJ — Kljub temu da ima črnomeljska ribiška družina 370 članov, pa po besedah njenega tajnika Ivana Cvijaka njihove besede pri varstvu okolja kaj malo zaležejo, kajti marsikje jih še vedno jemljejo kot nujno zlo. «Mi lahko uredimo obrežja, ne moremo pa doseči, da se kanalizacija ne bi več stekala v Dobljico in Lahinjo in da bi tovarne prenehale spuščati odpadke v reke. Poleg tega ne moremo niti natančno ugotoviti, kolikšna je zaradi tovrstne malomarnosti škoda, kajti velike ribe ne poginejo, zato pa so toliko bolj ogrožene majhne živali in rastline.»

Medtem ko se morajo za Dobljico in Lahinjo v zgornjem toku sami boriti, pa jim v boju za Kolpo pomagajo še štiri ribiške družine, na katere mejijo: metliška, dugoreška, ozaljska in vrbovska. «Povezane v obkolpsko ribiško zvezo so te družine prve v Sloveniji začele reševati obmejne težave,

S prtiči na pot v Ameriko

Marta Ferlič spada med novomeške posebnže

NOVO MESTO — «Mene letošnja dolga zima ni motila. Prebila sem jo pri kvačkanku namiznih prtov, s katerimi se podajam na pot v Kanado,» pravi Novomeščanka Marta Ferlič, ki sodi med posebnže svojih let. Pri 72 letih ni samo mladostna in urejena na pogled, nenavadno vitalnost kaže v mišljenju in pogledih na svet.

Ko je razprostrla svoja kvačkana ročna dela, s katerimi bo obdarovala svoje v Kanadi, se mi je zdelo kar škoda, da te krasote njeni someščani ne morejo videti. Ne gre za majhne namizne prte, ampak za velike, zelo natančno izdelane namizne prte z vzorci, ki bi jih bil vesel vsak modni časopis. O sebi pravi takole:

RIA BAČER

Ivan Cvijak

povezane z ribištvom. Dogovorjeni smo, da skupaj vlagamo zarod v Kolpo, zapiramo odseke reke za določen čas. Poenotili smo ceno turističnih dovolilnic za ribolov, pred dvema letoma pa so končno tudi na Hrvaškem uvedli lovopust in omejili količino ulova, s čimer so tudi nam prihranili marsikatero neprijetnost,» pohvali Cvijak. Letos bodo v sodelovanju z vodnogospodarsko skupnostjo iz Karlova in vrbovskega ribiškega društva popravljali jez pri Severnu, z enako skupnostjo iz Novega mesta pa jez v Kotu pod Starim trgom. V letošnjem letu jih čaka tudi adaptacija ribiškega doma, bivšega Flekovega mlina. B. M.

DO KRKA TOZD ZDRAVILIŠČA

Občasno potrebujemo harmonikarje, usposobljene za samostojno izvajanje narodne glasbe domačim in tujim skupinam ob različnih prilikah.

Vse zainteresirane prosimo, da se takoj javijo na telefon 21-830 — Hotel Grad Otočec.

346/19-86

Nepripravljeni za tak primer

Še nadalje naj ljudje ne uživajo kapnice, jedo sveže zelenjave in se držijo splošnih navodil — Do nadaljnega tudi prepoved klanja živine

NOVO MESTO — Kako so Novomeščani ukrepali ob jedrski nesreči v Sovjetski zvezi, je obravnaval novomeški izvršni svet 6. maja ob informaciji dela štaba za civilno zaščito, Zavoda za higieno in socialno medicino ter inšpekcijskih služb. Vsi so resno in zavzeto ravnali od prvega trenutka, žal le s pomočjo aparaturne in znanja, ki jim je bilo na voljo. Očitno je, da je nesreča vse presenetljiva in da za take primere nismo ustrezno pripravljeni.

Štab za civilno zaščito je bil na delu od 30. aprila, v noči na 1. maj pa so prek postaje milice obveščali krajevne skupnosti o potrebnih ukrepih. Ker je bila milica hkrati močno zaposlena še s posebno akcijo, z iskanjem pobegega in nevarnega vojača, niso mogli tako učinkovito pomagati, zato so člani štaba 1. maja zjutraj sami obiskovali krajevne skupnosti in pojasnjevali nesrečo ter potrebne ukrepe. Odvezli so vzorce zemlje in vode v 20 krajevnih skupnostih, takoj so organizirali dovažanje vode v naselja, ki se oskrbujejo s kapnico, in mobilizirali vse cisterne v občini.

Ljudi so zlasti opozarjali, naj ne

uživajo deževnice, in v več primerih priporočili izpraznitev vodnjakov. Pri vseh solah, ki imajo le vodnjake, kot so Dolž, Podgrad in Birčna vas, so vodnjake izpraznili. Naslednji dan so v sodelovanju s štabom začeli delati tudi na Zavodu za socialno medicino in higieno, kamor so ljudje že prej sami prinašali vzorce vode, živil itd. v analizo. Medobčinska inšpekcija pa je pregledala tudi vse živilske trgovine in tržnico ter ukrepala.

Ker se radioaktivnost zmanjšuje po vsej Sloveniji, štabi za civilno zaščito nehalo delovati in vse meritve prepuščajo strokovnim službam. Izvršni svet je pohvalil delo štaba in služb, ki so bile zavzete na delu ves čas med priznanji. Še nadalje pa ostajajo v veljavi ukrepi glede neuzivanja deževnice in sveže zelenjave, priporočajo tudi, naj ne bi uživali jajc kokoši, ki so na paši, medtem ko je povsem varno kupovati mleko in proizvode, ki so v trgovinah. Dopreklica je tudi prepovedano klanje živali in krmljenje s svežo krmo.

V novomeški občini je po zadnjih podatkih 90 naselij, kjer imajo ljudje na voljo le vodnjake, prizadetih pa je

5700 ljudi. V razpravi so sklenili, da bodo celovito poročilo štaba in služb, ki so sodelovale v akciji, obravnavali kasneje hkratis predlogi

KLJUB STROGEMU NADZORU SLAB IZKUPIČEK — V dneh radiacije slabo cvete prodaja vseh vrst zelenjave tudi na novomeški tržnici. Solata, ki jo je v tork dopolden zamenjaval branjevka Pepca Kalčič iz Gotne vasi, ni bila radioaktivna, saj je bila med rastjo pokrita. Na sliki: član štaba CZ Silvo Polak pri meritvi radioaktivnega sevanja na tržnici. (Foto: J. Pavlin)